
Η Νεολαία
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 24 (75)
16 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940-Ε!

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 24 - 16 Μαρτίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ) Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » »	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » »	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας	1
Ἀμερικῆς Δολ.	6
Αἰγύπτου Λίρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
κ. ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ Γεν. Γραμματέα Ε. Ο. Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὸ Πρατήριον τῆς Ε.Ο.Ν.

Διὰ τὰ μέλη της

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, ἐπιθυμοῦσα ὅπως προωθήσῃ τὸ ἐκδρομικὸν πνεῦμα καὶ βοηθήσῃ τὰ μέλη της νὰ δυνηθοῦν νὰ προμηθευθοῦν εἰς τιμὰς κόστους τὰ ἀπαραίτητα εἴδη δι' ἐκδρομάς, ὀρειβασίας κλπ., ἵδρυσε πρατήριον τῶν εἰδῶν τούτων παρὰ τῇ Περιφερειακῇ Διοικήσει Ἀρρένων (ὁδὸς Καραγεώργη τῆς Σερβίας 4, γ΄ ὄροφος), τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνοικτὸν διὰ τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ἑκάστην Τετάρτην 1—7 μ. μ. Τὰ πωλούμενα εἴδη θὰ πληρώνωνται εἰς φαλαγγόσημα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι ἐπικολλημένα σὲ κόλλες λευκὸ χαρτὶ κατὰ σειράν, θὰ σφραγίζωνται δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Πρατηρίου πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐμπορεύματος. Ἐπειδὴ τὰ εἴδη ταῦτα προορίζονται μόνον διὰ τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως, ὑποχρεωτικῶς ταῦτα θὰ προσέρχωνται μὲ τὴν ταυτότητά των, εἰς τὴν τελευταίαν δὲ σελίδα τῆς ταυτότητος θ' ἀναγράφωνται τὰ εἴδη ποὺ θ' ἀγοράζῃ ὁ Φαλαγγίτης, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Ὀργάνωσις τί ἠγόρασεν ἕκαστος.

Τὰ πωλούμενα εἴδη εἶναι τὰ ἑξῆς μὲ τὰς ἔναντι ἑκάστου τιμάς: Πουλόβερ παιδικὰ 95, Πουλόβερ ἀνδρικὰ 120, Κουτάλια 4, Πηρούνια 4, Μαχαίρια 9, Ἁρμόνικα N° I Honer 63, Ἁρμόνικα N° II Honer 99, Ἁρμόνικα N° III Honer 117, Φλογέρα ξύλινη 135, Φλογέρα μαύρη Fibre 180, Κάλτσες μάλλινες τὸ ζεῦγος 29, Σουγιάδες χρωματιστοὶ 9, Σουγιάδες Ι. Μεταξᾶ 25, Ἁρμόνικες 27, Σφυρίχτρες μὲ πυξίδα 28, Σάκκοι ἐκδρομῶν 30, Σάκκοι ἐκδρομῶν μὲ θήκη 35, Κύπελλα 5, Πιάτα 13, Δοχεῖα φαγητοῦ N° 2 16, Βεδούρια ἀλουμίνιο 18, Παγούρια μὲ ἐπένδυσιν 98, Παγούρια γδυτὰ 75, Καραβάνες βαμμένες 43, Καραβάνες ἄβαφες 35, Δοχεῖα φαγητοῦ ἀσφαλείας 29, Κουβέρτες μάλλινες 315, Ἄρβυλλα τύπου Σχολῆς Εὐελπίδων N° 36-37-38, 275, Ἄρβυλλα τύπου Σχολῆς Εὐελπίδων N° 39-40-41-42-43-44 Δραχ. 310 καὶ ἄλλα.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐγράφη κάποτε ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες θὰ ἔπρεπε νὰ κάμωμεν ἕνα ταξίδι εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν περισσότερον ὑπερήφανοι διὰ τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπεκτάσεως ἐντὸς μιᾶς ἑκατονταετίας, εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐκείνας περιοχὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας προῆλθε κάποτε ἡ ὑπέρλαμπρος αὐτοκρατορικὴ ἐξόρμησις τοῦ Ἑλληνισμοῦ,ὅπως ποτισθῶμεν μὲ τὸ ὑψηλόφρον ἐκεῖνο πνεῦμα ποὺ γεννᾷ ἡ γειτνίασις τῶν συνόρων μας καὶ ἡ ἐπαφὴ μὲ Ἕλληνας ποὺ ἐγκλείουν εἰς τὴν ψυχήν των ὅλας τὰς ἀρετὰς τῆς Φυλῆς. Δὲν εἶχαν ἄδικον ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ἔγραφαν. Μὲ μίαν διαφορὰν ὅτι τότε ὁ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ποὺ ἐπεσκέπτετο τὰς βορείους ἐπαρχίας, ἐνεθουσιάζετο ἀπὸ τὰ ἄτομα καὶ ἐθλίβετο διὰ τὸ Κράτος, ποὺ ἐκομματίζετο οἰκτρῶς καὶ ἀδιαφοροῦσε δι' ὅλα τὰ ἄλλα. Ὁ σημερινὸς ἐπισκέπτης τῆς Βορείου Ἑλλάδος ἐνθουσιάζεται διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἐνθουσιάζεται διὰ τὸ Κράτος καὶ εὐλογεῖ τὴν στιγμὴν ποὺ ἔλαμψεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν ὁρίζοντα ἡ ἀνατολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ὁ γράφων εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῇ κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὸ παρελθὸν τὴν Βόρειον Ἑλλάδα καὶ πάλιν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ Θεσσαλονίκη ἐπρόβαλε εἰς τὰ μάτια του μέσα εἰς τὴν πρωϊνὴν ἀχλὺν μεγαλοπρεπής, ἀνανεωμένη, μία πόλις ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, μία πόλις ποὺ ζῇ τὰς στιγμὰς τῆς ριζικῆς ἀναμορφώσεως. Ὅλα τὰ ἁμαρτήματα ποὺ διέπραξεν ἡ κομματιζομένη Ἑλλὰς ἐξηλείφθησαν ὡς διὰ μαγείας καὶ εἰς τὴν παραλίαν τῆς πόλεως, τὴν λεωφόρον τῆς Νίκης, ποὺ τὴν εἶχαν καταδικάσει τὰ συμφέροντα νὰ εἶναι μία στενὴ λωρὶς γῆς, διεξάγεται ἤδη, μὲ δαπάνην δεκάδων ἑκατομμυρίων, ὁ ἀγὼν διὰ τὴν κατάκτησιν ἀπὸ τὴν θάλασσαν τοῦ χώρου ποὺ θὰ δώσῃ μεγαλοπρέπειαν εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ ἄνεσιν εἰς τὴν πόλιν. Ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην ἀκτιδώνονται τώρα θαυμάσιοι ἀσφαλτοστρωμένοι δρόμοι, ποὺ φέρουν πρὸς τὰς πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, θαυμασία ἐπίσης λεωφόρος ὁδηγεῖ τώρα ἀπὸ Δράμας εἰς Καβάλλαν, διὰ τῶν ἐρειπίων τῶν Φιλίππων, καὶ τὸ μαρτυρικὸν σκαμπανέβασμα ἀπὸ Ξάνθης εἰς τὸ ἐπίνειόν της, τὸ Πόρτο-Λάγο, εἶναι τώρα ἄνετον καὶ γραφικὸν ταξίδι παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης Μπουροῦ. Παντοῦ ὅμως εἰς τὴν Θράκην προβάλλει τὸ θέαμα μιᾶς ἀναδημιουργίας, πνέει ἕνας ὑγιὴς ἄνεμος ζωῆς καὶ τονωτικῆς ἐργασίας. Ὅταν ὁ γράφων πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἶχεν ἐπισκεφθῇ καὶ πάλιν τὴν Θράκην, ἐκεῖνο ποὺ ἀντελαμβάνετο εἰς κάθε του βῆμα ἦτο ἡ κρατικὴ ἀδιαφορία καὶ ἡ ἐγκαρτέρησις τῶν κατοίκων εἰς τὴν μοῖράν των. Σπίτια δὲν ἐκτίζοντο, κτίρια δὲν ἀνηγείροντο, κανεὶς δὲν ἠγόραζε, ἂν καὶ ὅλοι ἐπωλοῦσαν, καὶ ἕνας λαός, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε νέας βιομηχανίας, ὁ ὁποῖος ἦτο προικισμένος μὲ τὴν ἔμφυτον ἑλληνικὴν δραστηριότητα, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα ἠμποροῦσε νὰ κατορθώσῃ, ἔζοῦσε μὲ τὴν ἀγωνίαν τῆς αὔριον. Τὸ Κράτος παρεῖχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἦτο ἕτοιμον νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὴν πρώτην στιγμὴν τὰ παμφίλτατα αὐτὰ ἑλληνικὰ ἐδάφη.

Ποία διαφορὰ σήμερον καὶ πόσον δίκαιος ὁ ἐνθουσιασμός! Τὸν ὁρίζοντα θολώνουν οἱ καπνοὶ τῶν ἐργοστασίων, τὴν ἀτμόσφαιραν πλημμυρίζουν οἱ ἦχοι τῶν σειρήνων, τὸ ἀδιάκοπον σφυροκόπημα, τοὺς δρόμους αὐλακώνουν χιλιάδες αὐτοκινήτων· κτίρια ἀνεγείρονται παντοῦ, ἰδιωτικὰ καὶ κρατικά, μεγαλοπρεπεῖς στρατῶνες καταλαμβάνουν ἀπεράντους ἐκτάσεις, στρατιῶται μὲ ἄρτιον τὸ φρόνημα ἀσκοῦνται εἰς κάθε σημεῖον τῆς ἑλληνικῆς ταύτης γῆς, γέφυραι θεμελιοῦνται καὶ ἡ δημιουργικὴ πνοὴ τῆς Ἑλλάδος, ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀλκή της ἡπλώθησαν ἐπάνω εἰς τὴν πολυπαθῆ αὐτὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν. Τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τὴν βλέπει κανεὶς εἰς ἀπειρίαν πραγμάτων. Κανεὶς πλέον δὲν πωλεῖ τὰ κτήματά του καὶ τὰ κτίρια καὶ τὰ οἰκόπεδα ἀπέκτησαν τιμὰς ποὺ ἄλλοτε δὲν εἶχαν.

Περισσότερον ὅμως ἀκόμη διακρίνει κανεὶς τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὰ πρόσωπα καὶ εἰς τὰς ψυχάς. Οἱ Θρᾶκες δὲν διαδηλώνουν πλέον τὴν ἐγκαρτέρησιν εἰς τὸ μοιραῖον ὅταν σᾶς ὁμιλοῦν· εἶναι γεμᾶτοι αὐτοπεποίθησιν καὶ ἐνθουσιασμὸν καὶ τὸ βλέμμα των χαϊδεύει μὲ στοργὴν τὰ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα ποὺ αὐλακώνουν τοὺς δρόμους, στρέφεται πρὸς τὰ σύνορα ποὺ ἔγιναν φραγμοὶ χαλύβδινοι καὶ ἀδιάβατοι. Εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν συνετελέσθη ἕνα θαῦμα ποὺ μόνοι ὅσοι ἠμπόρεσαν νὰ τὸ ζήσουν ἔστω καὶ δι' ὀλίγας ἡμέρας ἢ ὥρας ἠμποροῦν νὰ φαντασθοῦν ποίαν σημασίαν ἔχει, ποία ἡ ἔκτασις τῆς ἑλληνικῆς αὐτῆς νίκης. Εἶναι ἀσφαλῶς εὔκολον νὰ κερδίσῃ ἕνα κράτος μίαν μάχην εἰς τὸν πόλεμον, δύσκολον ὅμως, πολὺ δύσκολον εἶναι νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν νίκην, νὰ τὴν κατοχυρώσῃ. Ἡ Ἑλλὰς κομματιζομένη ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ τὴν συνέχειαν τῆς μάχης καὶ νὰ παρουσιασθῇ ἀνίκανος ὅπως κατοχυρώσῃ τὴν προγονικήν της κληρονομίαν, αὐτὴ ἡ ὁποία προσέφερεν ἐπὶ ἕνα αἰῶνα τὸ αἷμά της διὰ τὴν κληρονομίαν. Ἡ 4η Αὐγούστου ἀπέδωσεν εἰς τὸ Κράτος καὶ εἰς τὰ ἄτομα τὰς ἀρετάς των καὶ ἐδικαίωσε τὰς ἐλπίδας ποὺ ἐστήριξαν εἰς αὐτὴν οἱ Πανέλληνες. Μόνον ποὺ θὰ ἔπρεπε ὅλοι νὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἔβλεπαν μὲ τὰ ἴδιά των τὰ μάτια τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς Θράκης. Καὶ ἐπειδὴ διὰ τοὺς μεγάλους εἶναι ἴσως δύσκολον, θὰ ἔπρεπε νὰ ὡδηγοῦντο εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα τὰ Ἑλληνόπουλα. Θὰ ἐγύριζαν ἀπὸ ἐκεῖ περισσότερον ἀκόμη ὑπερήφανα διότι ἐγεννήθησαν Ἑλληνόπουλα καὶ ἴσως μίαν ἡμέραν ἕνα ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἠμπορέσῃ νὰ γράψῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν τὸ κεφάλαιον ποὺ θὰ διαιωνίζῃ τὸ ἑλληνικὸν κλέος τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

Χ.—

ΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς Κρήτης τοῦ Ἐπόπτου τῆς Συντάξεως κ. Γ. Καφφετζάκη

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ἀποβλέποντας στὴν ψυχικὴ ἀνάγκη τοῦ νέου νὰ πλουτίση τὶς πνευματικές του γνώσεις καὶ μὲ ὕλη ἄλλη, ἔξω ἀπὸ ἐκείνη ποὺ τοῦ παρέχει τὸ σχολικὸ βιβλίο, ἀνάγκη ποὺ τοῦ δημιουργεῖ ἡ φυσικὴ ὁρμὴ τοῦ «εἰδέναι», δὲν θέλει νὰ τὸν ἀφήση ἕρμαιο στὸ δρόμο τῆς ἀναζητήσεως νέων γνώσεων μέσα στὰ ἀπειροπληθῆ ἔντυπα ποὺ κυκλοφοροῦν καὶ ποὺ τόσο μεγάλο κακὸ ἔκαμαν στὴ νέα γενεὰ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη. Δὲν θέλομε σ' αὐτὸ νὰ περιλάβωμε ὅλα τὰ περιοδικά, μὰ μιλοῦμε γιὰ κεῖνα ποὺ ἀγρεύουν τοὺς ἀναγνώστας των μέσα στὴν ἀνύποπτη καὶ ἁγνὴ νεότητα, ἐξυπηρετῶντας τὰ πιὸ ταπεινὰ ἔνστικτα μὲ διηγήματα ἀνόμων ἐρώτων, μὲ φρικιαστικὰ ἀστυνομικὰ μυθιστορήματα ἢ μὲ ἀντεθνικὲς πολιτικὲς ἰδεολογίες, καὶ μὲ ἄλλη παράλληλη ὕλη, ποὺ εἶναι τόσο καταστρεπτική, στὸ ἔργο τῆς ὀρθῆς ἀγωγῆς, καθὼς τὸ ἐπιμελεῖται ἡ Οἰκογένεια, τὸ Σχολειὸ καὶ ἡ Ὀργάνωσι.

Τέτοια ὑπῆρξαν τὰ ἔντυπα τῆς σκοτίας ἐκείνης ἰδεολογίας, ἡ ὁποία εἰσήλασε μέσα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Οἶκον καὶ ἄρχισε νὰ δηλητηριάζη τοὺς νέους, ἐκδιωχθεῖσα εὐτυχῶς ἐγκαίρως μὲ τὸ Ἐθνικὸν φῶς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Σήμερα ὁ Ἐθνικὸς Τύπος, τόσον ὁ ἡμερήσιος ὅσον καὶ ὁ περιοδικός, εὑρίσκεται βέβαια χάρις στὴν πνοὴν τοῦ Νέου Ἐθνικοῦ Κράτους στὴν ἐμπρέπουσα περιωπή.

Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης ὅμως γνωρίζει, ὅπως καὶ κάθε παιδαγωγός, ὅτι ἡ πνευματικὴ τροφὴ ἡ προωρισμένη γιὰ τοὺς νέους πρέπει νὰ εἶναι ἰδιαζόντως φροντισμένη τόσον, ὥστε νὰ συνεπικουρῆ τὸ ἔργον τοῦ Σχολείου καὶ νὰ συμπληρώνη τὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἀγωγήν.

Ἡ μεγάλη μᾶζα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τῆς ὁποίας ἡ σχολικὴ ἐκπαίδευσις τελειώνει μὲ τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον, φεύγει βέβαια μὲ στενότητα γνώσεων καὶ μὲ πλῆθος ἀποριῶν καὶ ἐρωτηματικῶν ἐφ' ὅλων τῶν κύκλων τῆς ζωῆς καὶ τὸ διδακτικὸν βιβλίον διαδέχεται ἀναγκαστικὰ ἡ ἀδέσποτος γνῶσις.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀδέσποτον γνῶσιν, τὴν τόσον κινδυνώδη, ὁ Ἀρχηγὸς θέλει νὰ ἀποκλείση τοῦ λοιποῦ, καὶ διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεότητα καὶ διὰ τὴν ἀποφοιτήσασαν τοῦ σχολείου, τὴν ἐργαζομένην στὸν ἀγρὸ καὶ στὴν πόλι, στὴν τεταγμένη στὶς τάξεις τῆς Ὀργανώσεως καὶ στὴν ἐκτὸς αὐτῆς.

Καλοῦμεν ὅλους τοὺς γονεῖς, ὅλους τοὺς παιδαγωγοὺς καὶ διδασκάλους, ὅσοι ἐπιμελοῦνται τῆς ἀνατροφῆς τῆς νέας γενεᾶς νὰ μᾶς ἐννοήσουν, νὰ μᾶς βοηθήσουν, γιατὶ ἔτσι βοηθοῦν καὶ οἱ ἴδιοι τὸ ὑψηλὸν ἔργον των.

Δὲν εἶναι νοητὸν πῶς, ἐνῷ ὑπέρμετρες φροντίδες καταβάλλονται γιὰ τὴν σωματικὴ τροφὴ τοῦ νέου, δὲν πρέπει ἴσαι καὶ ἀνώτεραι νὰ καταβληθοῦν γιὰ τὴν πνευματική του τροφή.

Ἡ «Νεολαία» ἔρχεται νὰ σταθῆ τὸ μεσότοιχον, ποὺ θὰ ἐμποδίση τὴν ἐπίδρασιν τῆς φθοροποιοῦ, τῆς ἄνευ σκοποῦ ἢ μετὰ κακοῦ σκοποῦ παρεχομένης ἐντύπου ὕλης καὶ ἀντ' αὐτῆς συνεχίζουσα καὶ ἐπεκτείνουσα τὴν ρυθμισμένην ἀγωγὴν τοῦ σχολείου καὶ τοῦ σπιτιοῦ, νὰ παρέχη τὰς γνώσεις ποὺ τὴν συμπληρώνουν καὶ τὴν ἐπεκτείνουν.

Δὲν κάνει προπαγάνδα ἡ «Νεολαία». Γιατὶ προπαγανδίζει κανεὶς μιὰ ἰδέα ἄγνωστη, «καινὰ δαιμόνια», ἰδεολογίες ξένες πρὸς τὴν ψυχοσύνθεσι τοῦ λαοῦ μας, ποὺ χρειάζονται νὰ τὶς διδάξη κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ἡ «Νεολαία» μιλεῖ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, μιλεῖ γιὰ τὸν ἑαυτόν μας, γιὰ τὴν ἱστορία μας, γιὰ τὸν τόπο μας, γιὰ τὸ ἀγκάλιασμα ἀπὸ τοὺς νέους μας τῆς ἀθάνατης Ἑλληνικῆς ἰδέας ποὺ μὲ αὐτὴν ὡς ἕρμα μποροῦν νὰ διαπλεύσουν νικηφόρα τοὺς ὠκεανοὺς καὶ τὶς τρικυμίες τῆς ζωῆς.

Δὲν χρειάζονται προπαγάνδες αὐτὰ τὰ πράγματα. Εἶναι ντροπὴ καὶ νὰ τὸ λέμε μονάχα.

Ἤρκεσε νὰ ἀνεμίση τὴν ἐθνικὴν σημαίαν ποὺ ἔδωκεν ὁ Ἀρχηγὸς στὸ περιοδικό μας καὶ ἄνοιξαν διάπλατα οἱ πόρτες τῆς οἰκογενείας στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλι νὰ τὸ δεχθῆ καὶ νὰ τὸ ἐμπιστευθῆ στὰ παιδιά της.

Εἶναι συγκινητικώτατες οἱ ἐπιστολὲς ποὺ παίρνει τὸ περιοδικὸ κατὰ χιλιάδες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ὅλη. Γεμάτες συγκίνησι, ἐνθουσιασμὸ καὶ εὐγνωμοσύνη.

Λένε ὅλες τὸ ἴδιο: «Εἴμεθα ἥσυχοι, γιατὶ τὰ παιδιά μας διαβάζουν τὸ πιὸ Ἑλληνικό, τὸ πιὸ ἠθικό, τὸ πιὸ χρήσιμο ἀνάγνωσμα». Καὶ οἱ νέοι ἀκόμα πιὸ θερμοὶ μᾶς γράφουν: «Σὲ διαβάζομε μὲ θαυμασμὸ καὶ ἀγάπη».

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξηγεῖ τὸν ἀστρονομικὸ ἀριθμὸ ποὺ ἔφθασε ἡ κυκλοφορία τῆς «Νεολαίας».

Προγραμματικὰ ἡ «Νεολαία» κατευθύνεται στὸ νὰ δώση στοὺς Νέους τῆς Ἑλλάδος ὕλη ἀντλουμένη ἀπὸ ὅλες τὶς Ἑλληνικὲς πηγὲς ὅλων τῶν κύκλων, ἀπὸ τὸν ἱστορικὸ καὶ λαογραφικὸ ὡς τὸν καλλιτεχνικὸ καὶ πνευματικό, μὰ καὶ μαζὶ τὴ γνῶσι τοῦ τόπου μας γεωγραφικὰ καὶ πλουτογραφικά, συμπληρώνοντας ἔτσι τὸ στενὸ κύκλο τοῦ μαθητικοῦ βιβλίου ποὺ ἀναγκαστικὰ δὲν μπορεῖ, ὅπως εἴπαμε, παρὰ νὰ εἶναι περιωρισμένος.

Ξεκινοῦμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ποὺ κατὰ χίλιους τρόπους ἐτόνισε ὡς τώρα ὁ Ἀρχηγὸς πὼς ἡ προκοπή μας ὡς ἀτόμων καὶ ὡς συνόλου θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὴ συνειδητὴ αἴσθησί μας γιὰ τὴν ἀξία τοῦ τόπου μας, ὡς ἱστορίας καὶ ὡς πραγματικότητας καὶ θέλουμε νὰ σταθοῦμε πρωτοπόροι στὴ νέα Ἑλληνικὴ Σταυροφορία ποὺ θὰ ὁδηγήση τὰ παιδιά μας νὰ γίνουν πιὸ πολὺ Ἕλληνες ἢ καλλίτερα μονάχα καὶ ἀποκλειστικὰ Ἕλληνες.

Ἔτσι μὲ κλεισμένη μέσα τους τὴν Ἑλλάδα θὰ κλείσουν ἀσφαλῶς καὶ ὅλες τὶς ἱκανότητες τῆς ἀτομικῆς τους προκοπῆς καὶ τοῦ τόπου τους.

Δημοσιεύονται τώρα, μὰ κι' ἑτοιμάζονται ἀπὸ κορυφαίους συγγραφεῖς εἰδικὰ καθωδηγημένα γιὰ τὴ «Νεολαία» ἀναγνώσματα τερπνά, ἀντλημένα ἀπὸ τὶς χαρακτηριστικώτερες ἐποχὲς τῆς ἱστορίας μας, ποὺ θὰ τὶς γνωρίσουν οἱ νέοι μας ἄκοπα καὶ εὐχάριστα.

Ἐπιλέγονται ἐπίσης ἀποσπάσματα ἀπὸ τὶς ὡραιότερες σελίδες τῆς ἱστορίας μας, τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας καὶ τῆς νεωτάτης, μορφὲς ἡρωϊκές, τόποι ἱεροί, πράξεις καὶ θυσίαι ὑψηλοῦ πατριωτισμοῦ, θρῦλοι καὶ παραμύθια γεμάτα ἀπὸ τὴ γόνιμη σοφία τῶν περασμένων γενεῶν, ἡ Θρησκεία τῶν πατέρων μας, ἡ Ἑλληνικὴ γῆ, ἡ Ἑλληνικὴ θάλασσα, τὰ Ἑλληνικὰ βουνά, τὰ ἤθη μας, τὰ ἔθιμά μας. Ὅλα αὐτὰ ποὺ ἐπίστεψαν καὶ ἐλάτρεψαν οἱ πρόγονοί μας καὶ ἐπάνω τους ἐστηρίχτηκαν ἡ δόξα καὶ ὁ πολιτισμὸς ἐκεῖνος, ποὺ ὑψώθηκε φάρος παγκόσμιος καὶ ἐφώτισε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὶς κορφὲς τοῦ Ὀλύμπου ἄλλοτε ὡς σοφία καὶ ἄλλοτε ὡς ἡρωϊσμός.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρυτανεύουσα κατευθυντήριος γραμμὴ τῆς ὕλης τοῦ περιοδικοῦ στὶς κύριες σελίδες του.

Παράλληλα ὅμως δὲν παραλείπει, ὅσο ὁ χῶρος τοῦ ἐπιτρέπει, νὰ δημοσιεύη καὶ ἐγκυκλοπαιδικὰ θέματα καὶ μορφὲς Ἑλληνικὲς ποὺ προήγαγον τὴν Τέχνην καὶ τὰ Γράμματα καὶ διηγήματα παλαιότερα καὶ νεώτερα καὶ πρακτικὲς συμβουλὲς χρήσιμες στὴ ζωὴ κι' ἀκόμη θὰ φροντίση νὰ παρουσιάση καὶ μορφὲς μεγάλων ἀνδρῶν ἄλλων τόπων, ποὺ ὑψώθηκαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ τόπου των κι' ἀνήκουν ὄχι πιὰ στὴν πατρίδα τους ἀλλὰ σὲ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, γιατὶ ἄλλοι μὲ τὴ σοφία κι' ἄλλοι μὲ τὴν Τέχνη συνετέλεσαν στὴν καθολικὴ ἀνθρώπινη προαγωγή.

Ὕστερα τὸ περιοδικό, ζωντανὸς ὀργανισμὸς καθὼς εἶναι, δίνει πλατύτερα τὴν ὕλη τῶν πλαισίων του ἀπὸ τὸ διδακτικὸ βιβλίο καὶ ἔχει ὅλη τὴν εὐχέρεια νὰ συμπληρώνη κενὰ καὶ νὰ δέχεται συζήτησι ἐπάνω σὲ ἀμφισβητήσεις ἐνῷ ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου δίνεται δογματικά, σὰν νὰ ποῦμε, καὶ ὁ ἀναγνώστης δὲν ἔχει παρὰ νὰ τὴν δέχεται καθὼς τοῦ δίδεται.

Τὸ περιοδικό μας ἀκόμη ἔχει ὅλη τὴν εὐχέρεια νὰ προσεγγίζη στὸ παιδὶ τὴ σύγχρονη πραγματικότητα σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὰ τρέχοντα μεγάλα γεγονότα τὰ Ἐθνικὰ καὶ τὰ Κρατικά, τὴν πρόοδο τοῦ τόπου, καὶ τὴν πρόοδο τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν.

Καλλιεργεῖ προσέτι τὴ συναίσθησι τοῦ Καλοῦ μὲ τὴν ἐξαίρετη προσοχὴ ποὺ καταβάλλεται στὴν εἰκονο-

γράφησι καὶ σκιτσογράφησι καὶ γενικὰ στὴν ὅλη του ἐμφάνισι.

Καὶ χωρὶς νὰ ξεχνᾷ τὴν τάσι τοῦ νέου πρὸς τὴν εὐθυμία καὶ τὴ χαρὰ ἐπαγίωσε τὶς ειδικὲς ψυχαγωγικὲς σελίδες ποὺ ειδικὸ προσωπικὸ τῆς συντάξεως τὶς ἐπιμελεῖται ἔτσι ποὺ καὶ νὰ διασκεδάζουν ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναπτύσσουν τὴν παρατήρησι καὶ τὴν ἄσκησι ἐν γένει τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ νέου.

Αὐτὰ ὡς πρὸς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς γενικῆς μορφώσεως τοῦ νέου — τοῦ κάθε νέου.

Μὰ ἡ «Νεολαία», ἐπίσημο ὄργανο καθὼς εἶναι τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως, μετοχετεύει ὅλο τὸ πνεῦμα τῆς Διοικήσεώς της καὶ δίνει ὅσο τῆς ἐπιτρέπουν τὰ σύνορα τοῦ χώρου της τὴν ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος κίνησιν τῶν σχηματισμῶν καὶ μὲ τὴν ἀλληλογραφία της λύει ὅσο μπορεῖ τὶς ἀπορίες τῶν νέων ποὺ τῆς γράφουν κατὰ χιλιάδας ἑβδομαδιαίως.

Στὴ «Νεολαία» ἀκόμη οἱ νέοι μας ἐπικοινωνοῦν κάθε ἑβδομάδα μὲ τὸν Ἀρχηγὸ διαβάζοντας τὶς σοφὲς ὑποθῆκες καὶ συμβουλές του ποὺ σὰν στοργικὸς πατέρας παρακολουθῶντας ἀπὸ πολὺ κοντὰ τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητα τῆς δίνει ὅλη τὴν σοφία του, μὰ καὶ ὅλον τὸν παλμὸ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς του.

Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι παρ' ὅλο τὸν φόρτο τοῦ ἄλλου Κυβερνητικοῦ ἔργου του ὁ Ἀρχηγὸς δὲν εἶναι μόνο ὁ καθοδηγητὴς τῆς «Νεολαίας» μὰ καὶ ὁ πιὸ τακτικὸς ἀναγνώστης της κάθε ἑβδομάδα.

Ἡ ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τοῦ περιοδικοῦ ὅπως τοὺς ἐξέθεσα παραπάνω, ἐκτὸς τῆς καλῆς διαχειρίσεως τῆς ὕλης καὶ τῆς ἐμφανίσεως, εἶναι βέβαια ἡ ὅσο τὸ δυνατὸν εὐρυτέρα κυκλοφορία του στὰ χέρια τῶν νέων. Μὰ αὐτὸ δὲν θὰ πῇ ὅτι ζητεῖται ἡ ἐπιβολὴ τῆς κυκλοφορίας του. Παρακαλῶ τὸ σημεῖον αὐτὸ νὰ προσεχθῇ ἰδιαίτερα. Εἶναι ἀπολύτως ἐλεύθερος ὁ νέος νὰ ἀγοράζῃ ἢ ὄχι τὸ περιοδικόν. Πρέπει ὁ νέος νὰ πεισθῇ ἀπὸ τὴν κατάλληλον διδασκαλίαν ποὺ θὰ τοῦ γίνῃ εἴτε στὸν Τομέα του εἴτε στὸ Σχολεῖο γιὰ τὸν ὑψηλὸ σκοπὸ ποὺ ἐπιδιώκει καὶ ἀκόμη ὅτι στὴ «Νεολαία» θὰ βρῇ τὶς γνώσεις ποὺ θὰ τὸν βοηθήσουν στὸ κύριο ἔργο του. Ὅπου ἐγένετο καλῶς ἡ διαφώτισις αὐτὴ στοὺς Νέους βλέπομεν τὴν κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ ἐμπεδωμένην καί, φυσικά, καὶ ἀβίαστα αὐξανομένην.

Ἔτσι πρέπει νὰ βλέπουν τὴ βασικὴ προσπάθεια τῆς «Νεολαίας» οἱ ἀναγνῶσται της. Ἔτσι τὴν ἐνέπνευσε Ἐκεῖνος ποὺ τὴν ἐδημιούργησε. Εἶναι βέβαια ὄργανο τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, ὅπως εἴπαμε, μὰ ἀπευθύνεται καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς νέους καὶ τοὺς πνευματικοὺς πατέρας, τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς γονεῖς, ποὺ καὶ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ «Νεολαία» τοὺς θεωροῦν συνεπικούρους της.

Καὶ μιλῶντας κανεὶς στὴν ἱερὴ αὐτὴ γωνιὰ τῆς Πατρίδος — στὴν Κρήτη — ποὺ ἔταξε στὴν κορυφὴν ὅλων τῶν ἀρετῶν τὴν ἀρετὴ τῆς φιλοπατρίας, καθὼς τὴν ὕψωσε ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς χρόνους καὶ σὲ ὅλους τοὺς καιροὺς σημαία ἀκατάλυτη μέσα σὲ ἀγῶνες καὶ θυσίες, βρίσκω πὼς ἡ ὑπόθεσι ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ, περισσότερο ἐδῶ πέρα γίνεται νοητή.

Τὸ ξέρω αὐτὸ καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον: Ξέρω πὼς οἱ νέοι μας ἐδῶ πέρα ἀνατρέφονται μέσα στὶς παραδόσεις καὶ μέσα στὴν πιὸ θερμὴ οἰκογενειακὴ ἑστία ποὺ στέκεται στερεὴ καὶ ἀσάλευτη καὶ καμμιὰ ἰδεολογία νέα δὲν ἴσχυσε ποτὲ νὰ τῆς ταράξῃ τὴν ἱερότητά της. Μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα αὐτὴ παίρνουν ὅλα τὰ ὑγιᾶ στοιχεῖα ποὺ τοὺς καλλιεργοῦν τὶς πατρογονικὲς ἀρετὲς τῆς παλληκαριᾶς, τῆς ἠθικότητος, τῆς ἐργασίας, τῆς φιλοξενίας — τὸ ἀκτινωτὸν ἐκεῖνο, ποὺ μέσα του ἀσφαλίζεται ἡ λέξις καὶ ἡ ἔννοια «Κρητικός». Καὶ συνέχεια τὸ σκολειό, ἐδῶ πέρα ἔχει τόσο βαθιὰ παρμένη τὴν ἀποστολή του καὶ τόσο ἐπιτυχημένα μᾶς δίδει τὴν ἐργασία του.

Νὰ γιατὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τοὺς Νέους εὑρῆκε καλύτερο ἔδαφος νὰ καρποφορήσῃ γόνιμα καὶ οἱ φάλαγγες τῆς Κρήτης κατέχουν στὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι τὴν πιὸ ἐκλεκτὴ θέσι. Ὁ Ἀρχηγὸς περιμένει πολλὰ ἀπὸ τοὺς Νέους τῆς Κρήτης καὶ περισσότερα ἀπὸ τοὺς πνευματικοὺς ἡγέτας τους.

Γι' αὐτὸ καὶ συνιστᾷ ἰδιαίτερα τὴ διάδοσι τοῦ περιοδικοῦ στὴν Κρήτη βέβαιος πὼς εἶναι τὸ ἀνάγνωσμα ποὺ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν παράδοσι καὶ τὴν πατριωτικὴ ἰδεολογία τοῦ Κρητικοῦ.

ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἰνστιτούτου Χωρικῆς Βιοτεχνίας «Ἰωάννης Μεταξᾶς» μὲ σκοπὸ τὴν ἐπικράτησι καὶ τὴ διάδοσι τῆς Ἑλληνικῆς λαϊκῆς τέχνης καὶ ἡ προκήρυξις τοῦ πρώτου σχετικοῦ διαγωνισμοῦ ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Διοίκησι τῆς Ὀργανώσεώς μας, μᾶς φέρνουν ὡραῖα μηνύματα πολιτισμοῦ.

Ἡ λαϊκὴ τέχνη δὲν εἶναι ἁπλῶς μιὰ ἐκδήλωσι δεξιοτεχνίας τοῦ λαοῦ μας. Εἶναι κάτι πολὺ μεγαλύτερο καὶ πλατύτερο: εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς τοῦ δυναμικότητος, εἶναι ἡ ἴδια ἡ ψυχή του.

Ἡ κοπέλλα ποὺ φτιάνει στὸν ἀργαλειὸ τὰ ὡραῖα σχέδια τῶν ὑφαντῶν ἢ ἄλλη παρακάτω ποὺ μὲ τὴ βελόνα της σχηματίζει τὶς θαυμάσιες ντατέλες καὶ τὰ ἄλλα κεντήματα· ὁ τεχνίτης ποὺ πλάθει μὲ τὸν πηλὸ τὸ ὡραῖο κανάτι ἢ τὸ κομψὸ βάζο· ὁ ἐργάτης κι' ἡ ἐργάτρια ποὺ ἐπεξεργάζονται καὶ στολίζουν τὸ χαλί· ὅλοι αὐτοὶ δὲν κάνουν μόνο μιὰ σκέτη βιοτεχνία· κάνουν συγχρόνως ἕνα ἔργο τέχνης. Μπορεῖ ἡ μορφή της νὰ εἶναι ἁπλῆ καὶ λιτή, μὰ εἶναι αὐθόρμητη, πηγαία, εἰλικρινὴς — δηλαδὴ ἀληθινὴ τέχνη.

Κι' αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ τέχνη, ποὺ δὲν ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἔμπνευσι καὶ τὴν τεχνικὴ ἑνὸς μεμονωμένου τεχνίτη, ἀλλ' ἀπὸ τὶς ψυχικὲς τάσεις καὶ τὶς πνευματικὲς ἱκανότητες τοῦ συνόλου, αὐτὴ ἡ τέχνη εἶναι ἐκείνη ποὺ ἐκφράζει γνήσια καὶ πιστὰ τὴ λαϊκὴ ψυχὴ καὶ συγχρόνως τὴν καλλιεργεῖ καὶ τὴν ἐξυψώνει σ' ἀνώτερα ἐπίπεδα πολιτισμοῦ.

Τὸ ὑλιστικὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἡ ἀσθματικὴ μηχανικὴ πρόοδος, ἡ στενὴ καὶ ταπεινὴ ἀντίληψις τῆς ἀμέσου καὶ ἐπιπολαίας ἀπολαύσεως τῆς ζωῆς, ὁ ὑλικὸς γενικὰ ψευδοπολιτισμὸς προσπαθεῖ νὰ ξεριζώσῃ καὶ νὰ πνίξῃ κάθε ἀνώτερη τάσι, κάθε εὐγενικώτερη πνοὴ μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ Λαοῦ. Στὴ θέσι τοῦ τεχνίτη τοποθετεῖ τὴ μηχανή, στὴ θέσι τῆς ἰδέας βάζει τὸν πρακτικὸ ὑπολογισμὸ καὶ στὴ θέσι τοῦ αἰσθήματος τὴν ψυχρὴ καὶ στυγνὴ λογική.

«Τί νὰ τὸν κάμετε τὸν ἀργαλειό; μᾶς λέει. Ἐγὼ σᾶς στήνω ὁλόκληρα ἐργοστάσια, ποὺ σᾶς φτιάνουν ἀμέσως σωροὺς ὁλόκληρους ὑφασμάτων! Τί κάθεσθε καὶ χολοσκᾶτε καὶ χάνετε τὸν καιρό σας μὲ τὰ κεντήματα, τὰ βάζα καὶ τὰ χαλιά; Ἕνα κουμπὶ νὰ κινήσω ἐγώ, καὶ ὅλα γίνονται διὰ μιᾶς! Δὲν ὑπάρχει εὐκολώτερο πρᾶγμα: δὲν ἔχω παρὰ νὰ φτιάσω τὸ καλούπι, κι' ἀμέσως σᾶς παρουσιάζω ὅσα ἀντίτυπα θέλετε!»

Ἀντίτυπα, ναί. Ἀλλὰ ἀντίτυπα πανομοιότυπα, κρύα κι' ἀνέκφραστα, χωρὶς προσωπικότητα, χωρὶς πνοή, χωρὶς ψυχή. Ὁ τεχνίτης ὅμως ποὺ δουλεύει μὲ τὸ χέρι του χρησιμοποιεῖ ἄλλα ὑλικὰ καὶ ἔχει ἄλλα μέσα: ἔχει τὴν παράδοσι τῶν προγόνων του, τὴν ἄμεση καὶ διαρκῆ ἐπικοινωνία του μὲ τὴ Φύσι καὶ τὸ Λαὸ ποὺ τὸν περιβάλλουν, τὴν πλούσια πηγὴ τῆς δικῆς του ψυχῆς. Γι' αὐτὸ ὁ τεχνίτης δὲν παράγει, ὅπως ἡ μηχανή, ἀλλὰ δ η μ ι ο υ ρ γ ε ῖ. Κι' εἶναι τόσο τεράστια, τόσο ἀνυπολόγιστη ἡ διαφορά!

Αὐτὴ τὴ χαρὰ τῆς δημιουργίας, τὴν τόσο ὡραία, ὑψηλὴ καὶ πολύτιμη, τὴν προσφέρει ἡ Λαϊκὴ Τέχνη. Πρέπει νὰ τὴν γνωρίσετε, παιδιά, νὰ τὴν μελετήσετε, νὰ τὴν βοηθήσετε μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις σας. Τὸ ὄνομα ποὺ τόσο εὔστοχα ἔδωσαν στὴ νέαν αὐτὴ προσπάθεια, τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, δείχνει ἐκφραστικώτατα καὶ παραστατικώτατα μὲ ποιὸ πρᾶγμα εἶναι συνδεδεμένη καὶ σὲ ποιὸν σκοπὸν ἀποβλέπει: στὸν Γ' Ἑλληνικὸ Πολιτισμό.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

Ελεύθερα (handwritten-style heading, left)

ΤΟ ΙΔΙΟΝ ΣΥΝΘΗΜΑ

Ελεύθερα (handwritten-style heading, right)

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ ἡ σχετικὴ μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους εἶναι ἀξία ὅλως ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Ἤδη κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου προεβλέπετο ἔλλειμμα 655 ἑκατομμ. Ἠκολούθησεν ὅμως ὁ πόλεμος καὶ συνεπείᾳ τοῦ πολέμου ἀφ' ἑνὸς διεταράχθη ὁ ὁμαλὸς ρυθμὸς τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐν τῇ χώρᾳ, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου τὸ Κράτος εὑρέθη ἠναγκασμένον ν' ἀντιμετωπίσῃ ἐκτάκτους δαπάνας τῶν ὁποίων ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς γνωρίζει πολὺ καλὰ τὴν ἔκτασιν.

Παρ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλην τὴν ἐκτὸς πάσης ἀνθρωπίνης προβλέψεως ἀντίξοον ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων, παρὰ τὰς μεγάλας ἐκτάκτους δαπάνας, τὸ ἀρχικῶς ὑπολογισθὲν ἔλλειμμα δὲν ηὐξήθη παρὰ μόνον κατὰ 286 ἑκατομμύρια. Εἶναι δὲ ἐξαιρετικῶς εὐχάριστος ἡ διαβεβαίωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦτο τῶν 941 ἑκατομμυρίων ἔχει περιορισθῆ ἤδη εἰς 540 μόνον ἑκατομμύρια καὶ θὰ μειωθῆ ἀκόμη περισσότερον χάρις εἰς τὴν βελτιωμένην ἀπόδοσιν τῶν προηγουμένων χρήσεων.

ΕΝΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΝ

Ἕνα ἑκατομμύριο Νέων, ποὺ ἀνήκουν στὴν Ὀργάνωσί μας, ἑτοιμάζονται εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν, μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου χωριοῦ, νὰ γιορτάσουν πανηγυρικὰ τὴν ἐπέτειον τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀνεξαρτησίας. Στεκόμεθα μὲ συγκίνησιν, ὑπερηφάνειαν καὶ αἰσιοδοξίαν μπροστὰ στὸν ἀριθμὸν αὐτόν, ὁ ὁποῖος δὲν δείχνει ἁπλῶς μίαν ποσότητα, ἀλλ' ἐκφράζει τὸ νέον πνεῦμα ποὺ γεμίζει, ἐξυγιαίνει, ἀνυψώνει, ἐμψυχώνει ὁλόκληρον τὴν Νεολαίαν τοῦ Ἔθνους, τὸ νέον πνεῦμα τῆς ἐθνικῆς πίστεως καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας, ποὺ ἔχει ἐμφυσήσει εἰς ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος, κυρίως δὲ εἰς τὸ οὐσιωδέστερον καὶ πολυτιμότερον μέρος τῆς ψυχῆς του, τὴν Νεότητά του, ὁ ἐμψυχωτὴς Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Ἐθνικὴ των Ὀργάνωσις. Καὶ μόνον αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἀποτελεῖ τὸν ὡραιότερον ἑορτασμὸν καὶ τὴν θαυμασιωτέραν δικαίωσιν τῆς μεγάλης ἐθνικῆς ἐποποιΐας.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος περιέχει περισσότερα τοῦ ἑνὸς στοιχεῖα, ἐπαυξάνοντα τὴν αἰσιόδοξον πεποίθησιν εἰς τὰς πλουτοφόρους δυνατότητας τῆς γῆς μας καὶ εἰς τὰς παραγωγικὰς ἱκανότητας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ ἐθνικὴ ἐργασία, τῆς ὁποίας τὴν ἀσφάλειαν ἐστερέωσεν ἀδιαταράκτως ἡ αὐγουστιανὴ μεταβολή, ἐσυνέχισε τὴν σταθερῶς ἀνιοῦσαν πορείαν της εἰς ὅλους τοὺς κλάδους καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Ἰδιαιτέρως ἔκδηλα τὰ στοιχεῖα τῆς οἰκονομικῆς ἀνόδου καταφαίνονται ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἐξαγωγῶν μας ἐκάλυψε τὰ 75% τῶν εἰσαγωγῶν σημειώνει σταθμὸν εἰς τὴν οἰκονομικήν μας πρόοδον. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βαλκανικῶν πολέμων τὸ ἐξαγωγικόν μας ἐμπόριον δὲν ἐσημείωσε τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. Ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1938 ἐμειώσαμεν τὸ ἔλλειμμα τῶν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλαγῶν μας κατὰ 1536 ἑκατομμύρια. Τοῦτο δὲ χωρὶς νὰ ἐλαττωθῆ κατ' οὐδὲν ἡ στάθμη τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ καὶ χωρὶς οὐδόλως ν' ἀνακοπῆ ὁ κανονικὸς τεχνικὸς καὶ μηχανικὸς ὁπλισμὸς τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας τῆς Χώρας. Ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Χώρα εἰργάσθη καὶ παρήγαγε περισσότερα. Ὅτι ἐκάλυψεν ἐκ τῆς ἐργασίας της περισσοτέρας ἀνάγκας. Ἀσφαλῶς δὲ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου θὰ εἶχε περιορισθῆ ἀκόμη περισσότερον ἐὰν ὁ ρυθμὸς τῶν ἐργασιῶν δὲν ἀνεκόπτετο κατὰ τὸ τελευταῖον τετράμηνον τοῦ ἔτους συνεπείᾳ τοῦ πολέμου. Ἡ πορεία τῆς προσαρμογῆς, προσαρμογῆς ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων βραδείας, ἀλλ' ὑγιοῦς, συνεχίζεται ἀκόμη καὶ θὰ συνεχίζεται, καθ' ὅλας τὰς ἀνθρωπίνως δυνατὰς προβλέψεις, ἐπιτυχῶς. Ὑπάρχει πρὸς τοῦτο ἰσχυρὰ ἐγγύησις ἡ θέλησις καὶ ἡ δύναμις ἑνὸς Κράτους, ἀγρύπνου καὶ προβλέποντος. Ὑπάρχει πρὸς τούτοις ἀνεκτίμητον ἀπόκτημα ἡ πλουτισθεῖσα πεῖρα τοῦ λαοῦ καὶ πρὸ παντὸς ὁ συγχρονισμένος ὁπλισμὸς τῆς οἰκονομίας μας, ἡ σύνθετος διάρθρωσίς της, ἀποτέλεσμα τῆς σκληρᾶς ἀλλὰ καὶ γονίμου παραγωγικῆς προσπαθείας τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καθ' ὅλην τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον.

Ἐν ὄψει τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς προσπαθείας αὐτῆς, οἱ Ἕλληνες γνωρίζουν σήμερον καλῶς ὅτι ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας, τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ὁ νέος εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, τὸ σύνθημα δι' αὐτὸν παραμένει ἀμεταβλήτως τὸ ἴδιον. Περισσότερα καὶ καλλιτέρα ἐργασία, μεγαλειτέρα παραγωγὴ ἀγαθῶν καὶ αὐστηροτέρα καὶ περισσότερον σκόπιμος χρῆσις τῶν ἀγαθῶν τούτων. Θείᾳ χάριτι ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ κύκλου τοῦ πολέμου. Τὰ τέκνα της ἐργάζονται ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ καὶ ἂν δι' ὡρισμένους κλάδους ἐργασίας ἐν τῇ Χώρᾳ ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ πολέμου δεικνύεται δυσμενής, ὑπάρχουν ἄλλοι τῶν ὁποίων ἡ ἔντασις εὐνοεῖται ἰδιαιτέρως. Φωτισμένος ἀπὸ τὴν πεῖραν καὶ προνοητικῶς καθοδηγούμενος ὁ ἑλληνικὸς λαός, θὰ ἐργασθῆ περισσότερον καὶ θὰ περιστείλῃ ἐντὸς λογικῶν ὁρίων τὰς δαπάνας του, χωρὶς νὰ σπαταλᾷ ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ στερῆται, βέβαιος ὅτι οὕτω κατοχυρώνει ἑαυτὸν καὶ τὴν Χώραν κατὰ τῶν ἀπροόπτων καὶ δημιουργεῖ ἕνα μέλλον καλλιτέρας ζωῆς.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΑΡΕΤΗΣ

Ὁ πλοίαρχος καὶ ἰδιοκτήτης πλοίου κ. Νικόλαος Διακογιάννης μᾶς ἀφηγεῖται, γεμᾶτος ἀπὸ συγκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην, ἕνα ἡρωϊκὸν ἐπεισόδιον ποὺ ἔγινεν εἰς τὸν λιμένα Καρδαμύλων τὴν 22αν παρελθόντος μηνός. Ἕνεκα σφοδρᾶς θαλασσοταραχῆς τρία καΐκια ἐκινδύνευαν νὰ καταστραφοῦν. Καὶ θὰ συνετελεῖτο πράγματι ἡ καταστροφή, «ἐὰν — ὅπως γράφει ὁ πλοίαρχος — οἱ φαλαγγῖται Ν. Μαυρομμάτης, Σ. Κοντός, Π. Πονηρός, Γ. Καράβολος, Α. Πονηρός, Μ. Μέλης, Β. Κιάκουτος, Κ. Κοντός, Ν. Τσάγγαρης, Η. Παπαηλιὸς καὶ Π. Διακογιάννης ἐσκέπτοντο τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους διέτρεχον καὶ ἐκ τοῦ μεγάλου κλυδωνισμοῦ τῶν σκαφῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγάλων κυμάτων, τὰ ὁποῖα συχνάκις ἐσκέπαζον ἐξ ὁλοκλήρου τὰ σκάφη. Αὐτοὶ ὅμως, ἀψηφοῦντες τοὺς κινδύνους, κατώρθωσαν διὰ τῆς δραστηρίου ἐνεργείας των νὰ διασώσουν τὰ κινδυνεύοντα σκάφη. Τὴν μεγίστην ὅμως τόλμην, ἀνδρείαν καὶ αὐτοθυσίαν ἔδειξαν εἰς τὸ κινδυνεῦον πλοῖον μου, τὸ ὁποῖον καὶ ἔσωσαν, γενόμενοι αἰτία νὰ τοὺς καμαρώσῃ καὶ νὰ τοὺς συγχαρῇ ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως καὶ νὰ ἐξυμνηθῆ καὶ πάλιν ὁ Ἐθνικός μας Κυβερνήτης, ὁ ἐμψυχωτὴς τῶν Νέων, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου χρόνου κατώρθωσε νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς νέας γενεᾶς τὰ εὐγενέστερα καὶ ὑψηλότερα τῶν αἰσθημάτων». Θεωροῦμεν περιττὸν οἱονδήποτε σχόλιον. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν ἁπλῶς ὅτι ἡ γενναία καὶ ὡραία πρᾶξις τῶν φαλαγγιτῶν Καρδαμύλων ἐκδηλώνει ἀκόμη μίαν φορὰν ἐμπράκτως πόσον βαθειὰ ἔχουν αἰσθανθῆ καὶ πόσον πρόθυμα καὶ πιστὰ ἐφαρμόζουν οἱ Νέοι τῆς Ὀργανώσεώς μας τὸ ὑψηλὸν πρόσταγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς ἄσκησιν τῆς Ἀρετῆς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Τὰ ἐρημοκκλήσια τῆς Ἀττικῆς. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κυνηγός.

Ἡ δευτέρα: Τρεῖς χαριτωμένες Σκαπάνισσες.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΡΗΤΩΡ ΤΗΣ ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ

Ἡ Τσαριτσάνη, ἡ ὡραία θεσσαλικὴ πολίχνη, εἶχε δοκιμάσει ἀληθινὴ γοητεία τὸ Κυριακάτικο ἐκεῖνο πρωϊνό, μὲ τὸ λόγο τοῦ μικροσκοπικοῦ ἀναγνώστη, τοῦ ρασοφορεμένου αὐτοῦ παιδιοῦ, γυιοῦ τοῦ παπᾶ τῆς ἐκκλησίας... Καὶ τὸν ἄκουσε νὰ μιλῇ ἀπὸ τὸν ἄμβωνα στὴν ἀρχὴ μὲ δυσπιστία· ἔπειτα μὲ ἔκπληξι, καὶ στὸ τέλος μὲ κατάνυξι.

Δὲν ἦταν λόγος αὐτὸς τοῦ νεαροῦ ρασοφόρου! Ἦταν ἀληθινὴ μυσταγωγία... Κι' ὁ μυσταγωγὸς δὲν ἦταν οὔτε δώδεκα καλὰ-καλὰ χρόνων... Κι' ὅμως μίλησε μὲ τόση γλυκύτητα, τόσο ὄμορφα γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴ δρᾶσι του....

Πῶς μποροῦσε, ἕνας τόσος δὰ ἀνθρωπάκος νὰ μιλάῃ ἔτσι, εὔγλωττα καὶ ἐμπνευσμένα, λόγια ποὺ νόμιζε κανεὶς πὼς δὲν ἦταν δικά του,μὰ ποὺ τοῦ τάβαζε στὸ στόμα του κάποια Δύναμι ἀνώτερη, αὐτὸς ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος.

Καὶ δὲν θὰ βλαστημοῦσαν οἱ ἀγαθοὶ χωρικοί, ἐάν, στὴ βιβλικὴ ἐκείνη ἐμφάνισι τοῦ μικροῦ ἀναγνώστη, θυμόντουσαν μιὰ ἄλλη θεϊκὴ ἐμφάνισι στὴν ἑβραϊκὴ Συναγωγὴ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἑνὸς ἄλλου στὴν ἴδια ἡλικία, ποὺ κατέπληξε μὲ τὴ σοφία Του τοὺς ἱερεῖς—ὅλους αὐτοὺς τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους τῆς μεγάλης πόλεως τῆς Παλαιστίνης!...

Μὰ ὁ μικρὸς ἀναγνώστης, κοινὸς θνητὸς αὐτός, ἐργάτης ταπεινὸς τοῦ Χριστοῦ, ἔκανε τὸ πρωῒ ἐκεῖνο στῆς χωρικῆς ἐκκλησίας τὸν ἄμβωνα τὴν πρώτη του ἐμφάνισι κι' ἔσερνε τὰ πρῶτα βήματα στὸ δρόμο ποὺ ἀνοιγόταν μπροστά του, στὴν θρησκευτικὴ καὶ ἐθνική του ἐξόρμησι,στὰ σύμβολα ποὺ ταιριασμένα, ὅπως ἦταν τὴν ἐποχὴ τῆς ἑλληνικῆς δουλείας, τὸν εἶχαν ὁλότελα κατακτήσει! Καὶ στὰ δυὸ—θρησκεία καὶ ἔθνος—εἶχε ἀφιερώσει ὅλη του τὴ ζωή.

*

Ὁ μικρὸς αὐτὸς ρήτωρ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ μελίρρυτο μεγάλο διδάσκαλο, τὸν Οἰκονόμο τῶν ἐξ Οἰκονόμων, ποὺ φαίνεται οἱ μοῖρες, σὰν γεννήθηκε, μεταμορφωμένες σὲ μέλισσες τοῦ εἶχαν διαγράψει τὸ μέλλον....

Ἡ ἴδια ἡ μάνα του, ἡ σεβάσμια θεσσαλὴ πρεσβυτέρα, διηγόταν, καὶ τὸ πίστευε ἡ ἴδια πὼς δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι ἀλλοιῶς—διηγόταν, πὼς μικρὸ παιδὶ ὁ Κωσταντῆς—ἔτσι τὸν ἔλεγαν—ἐνῶ βρισκόταν ξαπλωμένο στὴν κούνια του δέχτηκε κατακέφαλα ἕνα σμῆνος μελισσῶν, ποὺ, φευγάτες ἀπὸ τὴν κυψέλη των, ζητοῦσαν κάπου ἀλλοῦ νὰ στήσουν τὸ μοναρχικὸ κράτος τους... Καὶ κρεμάστηκαν ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ βρέφους. Φόβος καὶ τρόμος τοὺς κατέλαβε ὅλους... Τὸ παιδὶ ὅμως καίτοι ξυπνητὸ δὲν κουνήθηκε.... Καὶ τὸ μελίσσι, χωρὶς νὰ τοῦ κάμη τίποτα, ἀφοῦ ἔκατσε λίγα λεπτά, ξεσηκώθηκε κι' ἔφυγε... Ἦταν τὸ μύρωμα ἐκεῖνο τοῦ παιδιοῦ... Μύρωμα ποὺ εἶχε γράψει πὼς ἀπὸ τὸ λαιμὸ ἐκεῖνο μόνο γλυκὲς-μελένιες λέξεις θὰ ξέφευγαν...

Κι' ἔτσι καὶ γίνηκε...

Ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος, ἀπὸ μικρὸ παιδὶ κι' αὐτὸς ἦταν ἐπιμελέστατος...Ἡ μελέτη—ἡ μητέρα αὐτὴ τῆς Σοφίας—ἦταν ἡ μόνη του ἀπασχόλησις... Διαρκῶς διάβαζε... Σὲ ἡλικία 21 ἔτους γίνεται διάκονος, σὲ λίγο πρεσβύτερος καὶ κατόπιν ἱεροκήρυξ..

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς ἀρχίζουν οἱ περιπέτειες... τὸ κήρυγμά του δὲν εἶναι ἁπλῶς θρησκευτικό. Εἶναι ταυτοχρόνως καὶ ἐθνικό... Κι' αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ προκαλέση τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν πρόφασι πὼς εἶχε μετάσχη στὴν Ἐπανάστασι τοῦ Παπαευθυμίου Βλαχάβα, διατάσσει τὴ σύλληψί του καὶ δεμένος μεταφέρεται στὰ Ἰωάννινα γιὰ νὰ φυλακισθῇ στὶς ὑγρὲς καὶ βρώμικες φυλακὲς τοῦ φρουρίου.

Καί, τὴν τελευταία ἴσως ἴσως στιγμή, σώζεται ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ σατράπου τῶν Ἰωαννίνων μὲ τὴν πληρωμὴ ἀρκετῶν λύτρων ἀπὸ τὴν οἰκογένεια, τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγχωριανούς του...

Ἀλλὰ οἱ περιπέτειές του δὲν τελειώνουν οὔτε ἐδῶ... Ξαναγυρίζει στὴν πατρίδα του καὶ παίρνει τὴ θέσι τοῦ δημοσίου διδασκάλου. Ἀλλὰ καὶ νέαι ραδιουργίαι εἰς τὸν Ἀλῆ-Πασσᾶν... Καὶ διατάσσεται ἄλλη μιὰ φορὰ ἡ σύλληψίς του καὶ ἡ φυλάκισίς

Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος

του... Μὰ τὸ πληροφορεῖται ὁ Οἰκονόμος καὶ τὸ σκάει νύχτα ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ φεύγει γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Οἰκονόμος μορφώνεται... Μαθαίνει τὴν Ἑλληνικὴν—τὴν ἀρχαίαν—ἀλλὰ καὶ πολλὰς ξένας γλώσσας καὶ διδάσκει συγχρόνως.... Διδάσκαλος τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων...

Ἀργότερα στὴ Σμύρνη, καὶ κατόπιν εἰς Κωνσταντινούπολιν «ὡς καθολικὸς ἱεροκήρυξ τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ πασῶν τῶν ὀρθοδόξων τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους Ἐκκλησιῶν...». Ἡ Πατριαρχικὴ πρόσκλησις ἦτο ἀληθινὴ διαταγή:

«Δέξαι τὴν καλοῦσάν σε φωνήν, ὡς φωνὴν ἀληθοῦς Κυρίου»... Καὶ ἐδέχθη. Ἀπὸ τότε ἀρχίζει τὸ κυρίως ρητορικόν του στάδιον, τὸ ὁποῖον τὸν κατατάσσει μεταξὺ τῶν μεγαλειτέρων ρητόρων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας...

Ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Ρωσσία. Ἀργότερα στὴ Γερμανία... Παντοῦ ὁ μικρὸς ρήτωρ τῆς Τσαριτσάνης τιμᾶται διὰ τὰ συγγράμματά του, διὰ τὴν μόρφωσίν του, διὰ τὴν εὐγλωττίαν του... Οἱ Ἀκαδημίες—Ρωσσικὴ καὶ τοῦ Βερολίνου—τὸν ἐκλέγουν μέλος των, καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν τοῦ χορηγεῖ ἰσοβίαν σύνταξιν...

Ἔχει κατακτήσει τὴν δόξαν. Ἔχει ἀποκτήσει τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐμάρειαν. Δύναται ν' ἀναπαύεται ἐπὶ τῶν δαφνῶν του. Ἀλλὰ ἡ Ἑλλὰς δι' ἣν ἐπολέμησε καὶ ἠγωνίσθη ἐπὶ χρόνια ὁλόκληρα, διὰ τὴν ὁποίαν παρ' ὀλίγον νὰ δώση τὸ αἷμα του ἀποθνήσκων εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Ἰωαννίνων αἰχμάλωτος τοῦ Τεπελενλῆ, ἡ Ἑλλὰς ἀγωνίζεται τὸν ἱερώτερον τῶν ἀγώνων!...

Δὲν συγκρατεῖται εἰς τὴν εὐμάρειαν τῆς Εὐρώπης...Τὴν στιγμὴν ποὺ οἱ φιλέλληνες καταφθάνουν εἰς Ἑλλάδα διὰ νὰ τὴν ποτίσουν μὲ τὸ αἷμα των, ὁ Οἰκονόμος ἀγωνιᾷ... Καὶ φεύγει. Ἔρχεται εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα... Ἀποβιβάζεται στὸ Ναύπλιον. Ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀθήνα... Καὶ μέχρι βαθυτάτου γήρατος ὁ Οἰκονόμος ἀγωνίζεται, πολεμᾷ, γράφει, ὁμιλεῖ....

Εἰς ἡλικίαν 75 ἐτῶν ἀποθνήσκει!..

Καὶ ἀπέθανεν ἱκανοποιημένος. Εἶχε ἐπιτελέσει ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ καθῆκον του...

...Ὅταν τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν τῆς ὡραίας Θεσσαλικῆς πολίχνης εἶχε κρεμασθῆ ἀπὸ τὸν λαιμόν του, ἡ μητέρα τοῦ Οἰκονόμου ἐνόμισεν ὅτι τὸ φαινόμενον ἐκεῖνο τῆς προαννήγγειλε τὸν μελίρρυτον ἐκκλησιαστικὸν ρήτορα...

Μὰ κανεὶς ἴσως δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ἐκρύπτετο κάτω ἀπὸ τὸ σμῆνος ἐκεῖνο καὶ ἕνας ἄλλος συμβολισμός!...

Ὁ Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων ὑπῆρξε ἕνας ἐργάτης ἀκάματος καὶ ἀπεκόμισε γλυκεῖς τοὺς καρπούς, ὅπως ἀκάματοι εἶναι αἱ μέλισσαι καὶ γλυκέα τὰ προϊόντα των... Ἡ Ἑλλὰς τοῦ ὀφείλει πολλά.

Ὑπῆρξεν ἄξιος τοῦ τίτλου του ὁ μεγάλος καὶ αὐτὸς τοῦ Γένους διδάσκαλος, μεγάλος τοῦ Θείου καὶ Ἐθνικοῦ λόγου ρήτωρ.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

3 (Συνέχεια)

Ὁ διάλογος ποὺ ἀκολουθεῖ ἀνάμεσα πατέρα καὶ κόρης εἶναι ἀλήθεια σπαραχτικός.

Ἐκείνη τοῦ δείχνει ὅλη τὴν ἀγάπη της· τόσον καιρὸ ποὺ εἶχε νὰ τὸν δῆ, θαρρεῖς πλημμύρισε ἡ καρδιά της τρυφεράδα κι' ἀναπηδᾶ τώρα σὲ κάθε λόγο καὶ κίνημα ἀκράτητη. Ἔχει ὅλη τὴ χαριτωμένη παιδιάστικη ἀφέλεια... Τοῦ κάνει τὴν μιὰ ἐρώτησι πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ δὲ χορταίνει νὰ τὸν βλέπει.

Ὁ Ἀγαμέμνων πάλι μόλις κρατᾶ τὰ δάκρυα· κοιτάζει ἀλλοῦ γιὰ ν' ἀποφύγη τὸ ἀθῶο φωτεινό της βλέμμα... Ἀπαντᾶ μὰ οἱ ἀπαντήσεις του ἔχουν διπλὸ νόημα καὶ κεῖνος ποὺ ξέρει τὸ σκοπὸ ποὺ κρατάει κρυμμένο μέσα του, νοιώθει ἀλήθεια φρίκη μὰ καὶ σπαραγμό.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μὲ εἶδες καὶ χάρηκες κι' ὅμως ἀλλοῦ κοιτάζεις.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἔνοιες πολλὲς ὁ βασιλιὰς κρατάει στὸ νοῦ του.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Δικός μου γίνου τώρα κι' ἄφησε τὶς ἔνοιες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Δὲ συλλογίζομαι παρὰ μονάχα ἐσένα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἔ, γλύκανε λοιπὸν τὴν ὄψι καὶ τὸ βλέμμα σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Μὰ δὲς ἀναγαλλιάζω ποὺ σὲ βλέπω κόρη μου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Τότες γιατί τὰ μάτια σου εἶναι βουρκωμένα;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τόσον καιρὸ θὰ βρίσκεσαι μακριά μου!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Πατέρα, δὲ σὲ νοιώθω, ὄχι δὲ σὲ νοιώθω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τὰ φρόνιμά σου λόγια πιὸ πολὺ μὲ θλίβουν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἀνόητα θὰ σοῦ πῶ γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Σωστὰ μιλᾶς...Ὤ, δὲν μπορῶ πιὰ νὰ σωπάσω.

Ἡ Ἰφιγένεια τοῦ λέει τάχα τότε ἀνοησίες· κι' ὅμως στὴν πραγματικότητα βρίσκει τὴν εὐκαιρία ἡ γυναίκεια τρυφερὴ καρδιά της νὰ πῆ κεῖνο ποὺ δὲν τολμοῦσε ἀλλοιώτικα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μεῖνε σπίτι, πατέρα μου, μὲ τὰ παιδιά σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Αὐτὸ ποθῶ καὶ θλίβομαι καὶ δὲν μπορῶ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἂς πᾶνε στὸ καλὸ πιὰ πόλεμοι καὶ πίκρες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κι' ἄλλους θὰ κάψουν ὅσα ἐμένα κάψανε.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Πολὺν καιρὸ σ' αὐτὸ τὸ περιγιάλι βρίσκεσαι;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Καὶ τὸ στρατό μου δὲ μ' ἀφίνει νὰ κινήσω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μακριὰ ἀπὸ ἐμὲ λοιπόν, πατέρα μου, θὰ φύγης;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἔτσι καὶ σὺ σὰν τὸν πατέρα σου, μικρή μου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἂν ἦταν μπορετὸ νὰ μ' ἔπαιρνες μαζί σου!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Καὶ σὺ θὰ ταξιδέψης καὶ θὰ μὲ θυμᾶσαι.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μονάχη ἢ μὲ τὴ μητέρα συντροφιά μου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Μόνη, μακριὰ ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὴ μάνα σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Σ' ἄλλο μὲ στέλνεις σπιτικὸ νὰ κατοικήσω;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Φτάνει· δὲν εἶναι αὐτὰ δουλειὰ τῶν κοριτσιῶν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Τότες γοργὰ καὶ νικητὴς νὰ μᾶς γυρίσης.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κάποια θυσία πρέπει πρῶτα ἐδῶ νὰ κάμω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Θέλω καὶ γὼ νὰ τὴ χαρῶ τὴν ἅγια πρᾶξι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ναί, δίχως ἄλλο θᾆσαι στὸ βωμὸ κοντά.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μήπως μετὰ θὰ στήσουμε χορὸ τριγύρω;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ζηλεύω τὴν καλοτυχιά σου ποὺ δὲν ξέρεις.
Πήγαινε μέσα νὰ σὲ δοῦνε κι' οἱ κοπέλλες
δῶσε μου τὸ χεράκι σου καὶ φίλησέ με
μιὰ ποὺ θὰ λείψης γιὰ πολὺν καιρὸ μακρυά μου.
Κορμάκι, μάγουλα, μαλλάκια μου ξανθά!...
Τροία κι' Ἑλένη ἄχ! τί πληγὴ μοὔχετε ἀνοίξει!
Ἄλλα δὲ λέω, μὲ πλημμύρισε τὸ δάκρυ
καὶ δὲν κρατιέμαι μόλις σ' ἄγγιξα, παιδί μου.
Πήγαινε...

Καὶ γυρίζοντας ὕστερα στὴ γυναῖκα του σκουπίζει τὰ δάκρυα καὶ προσθέτει:

Τὸ παράκανα κόρη τῆς Λήδας
συμπάθα με γιατὶ μὲ συνεπῆρε ἡ λύπη
ποὺ θὰ παντρέψω μὲ τὸν Ἀχιλλέα τὴν κόρη μου.
Καλοί'ναι οἱ γάμοι κι' ὅμως θλίβονται οἱ γονεῖς
ποὺ τόσο μόχτησαν, σὰ χωριστοῦνε τὰ παιδιά τους.

Ἡ Κλυταιμήστρα τὸν καταλαβαίνει, καθὼς λέει, γιατὶ καὶ κείνη τὴν τελευταία ὥρα ποὺ θὰ φιλήση καὶ θ' ἀποχαιρετήση τὴν κόρη της, δὲ θὰ μπορέση νὰ κρατήση τὰ δάκρυα.

Ὡς τόσο τώρα ἄλλα πράματα τὴν ἐνδιαφέρουν περισσότερο, κι' αὐτὰ ρωτάει νὰ μάθη. Τ' ὄνομα τοῦ γαμπροῦ, λέει, τ' ἄκουσα, μὰ ποιὰ εἶναι ἡ πατρίδα του κι' ἀπὸ ποιὰ γενιὰ κρατάει;

Ὁ Ἀγαμέμνων ἀραδιάζει τοὺς προγόνους τοῦ Ἀχιλλέα, ποὺ ἀνάμεσά τους βρίσκεται ἀκόμα κι' ὁ Δίας, καὶ φτάνει στοὺς γονιούς του, τὸν Πηλέα καὶ τὴ Θέτι, τὴν ἀθάνατη θαλασσινὴ νύφη. Στὰ ἔργα τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρήνης τὸν δασκάλεψε ὁ σοφὸς κένταυρος Χείρωνας στὶς δασωμένες πλαγιὲς τοῦ Πηλίου, ἔτσι ποὺ ξεχωρίζει ἀνάμεσα σ' ὅλα τὰ βασιλόπουλα σήμερα καὶ δὲν ἔχει ὅμοιό του.

Μὰ ἡ Κλυταιμήστρα θέλει νὰ μάθη κι' ἄλλα ἀκόμα. Σὰ γυναίκα ποὺ εἶναι ἐνδιαφέρεται γιὰ κάθε τι σπουδαῖο κι' ἀσήμαντο, κι' ἀφοῦ μιὰ φορὰ πρόκειται νὰ παντρέψη τὴν κόρη της, φυσικὸ εἶναι ν' ἀνακατευτῆ σ' ὅλα γιὰ νὰ γίνουν ὅλα σύμφωνα μὲ τὴν τάξι καὶ τὴ συνήθεια... Ἔκαμαν ἄραγε τὶς θυσίες τὶς πρεπούμενες πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο; Ποῦ θὰ στηθῆ τὸ γιορταστικὸ δεῖπνο; Ποῦ θὰ καθίσουν οἱ γυναῖκες μιὰ καὶ δὲν ταιριάζει στὸ σεμνὸ φυσικό τους ν' ἀνακατευτοῦν μὲ τὰ παλληκάρια;

Ὁ Ἀγαμέμνων θαρρεῖ πὼς βρῆκε τότε τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ βάλη σ' ἐνέργεια τὸ σχέδιό του... Παρακαλεῖ λοιπὸν τὴ γυναῖκα του νὰ πάρη τὸ γιό του τὸν Ὀρέστη καὶ νὰ φύγουν. Αὐτὸς θὰ φροντίση γιὰ τὸ γάμο. Ἔτσι καὶ τὰ κορίτσια τους τ' ἄλλα κάτω στὴν πατρίδα δὲ θὰ μείνουν δίχως ἐπίβλεψι τόσον καιρό.

Οὔτε νὰ τ' ἀκούση ἡ Κλυταιμήστρα.

— Ν' ἀφήσω τὴν κόρη μου; Καὶ ποιὸς θὰ κρατήση τὴ λαμπάδα τοῦ γάμου;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Μὴ νοιάζεσαι κι' ἐγὼ στοὺς νιόπαντρους θὰ φέγγω.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Δὲ συνηθίζεται ἔτσι, δὲ μιλᾶς σωστά.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ν' ἀνακατεύεσαι μὲ τόσους ἄντρες δὲν ταιριάζει.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Ἐγὼ θὰ τὴν παρασταθῶ ποὺ τὴν ἐγέννησα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κι' ἔτσι μονάχα τὰ κορίτσια μας νὰ μένουν;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Καλὰ φυλάγονται στὸ γυναικίτη μέσα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κλίνε στὰ λόγια μου.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μὰ τὴν Ἀργίτισσα θεὰ
ἐσὺ τὰ ἔξω νὰ νοιάζεσαι κι' ἐγὼ τὸ σπίτι μου
κι' ὅσα χρειάζονται στῆς κόρης μου τὸ γάμο.

Ὕστερα ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια ἡ Κλυταιμήστρα μπαίνει θυμωμένη στὴ σκηνή.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἀλλοίμονό μου κι' ἔλπιζα τοῦ κάκου
πὼς τὴ γυναῖκα μου μπορῶ νὰ ξαποστείλω.
Ὅσα γιὰ τοὺς ἀγαπημένους μου σοφίζομαι
κι' ὅσα πασκίζω, τίποτα δὲν καταφέρνω.
Τώρα τὸ μάντη Κάλχα ἂς πάω νὰ συναντήσω
νὰ δοῦμε πῶς θὰ γίνη τῆς θεᾶς τὸ θέλημα
ποὔναι τόσο πικρὸ γιὰ μὲ καὶ τὴν Ἑλλάδα.
Ὁ φρόνιμος στὸ σπίτι του πρέπει γυναῖκα
νάχη καλὴ καὶ τίμια ἢ νὰ μὴν παντρεύεται.

ΣΤ'.

Τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ βασιλιᾶ φανερώνουν πὼς ἡ ἀπάφασί του εἶναι παρμένη καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀλλάξη. Τὸ κορίτσι θὰ θυσιαστῆ. Ἡ ἐκστρατεία στὴν Τροία θὰ γίνη, τὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονὸς θὰ συνταράξη ὅλο τὸν κόσμο καὶ θὰ σκορπίση τόσες συμφορές.

Ὁ χορὸς αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἀναλογίζεται τώρα καὶ βλέπει σὰν ὅραμα τὸ στρατὸ τῶν Ἀχαιῶν νὰ ξεμπαρκάρη στὶς ὄχτες τοῦ Σιμόεντα καὶ τ' ἀσημένια νερά του. Ἐκεῖ, καθὼς ἀκούει, ἡ Κασάντρα, ἡ μάντισσα κόρη τοῦ Πριάμου, λύνει τὰ ξανθὰ μαλλιά της καὶ τὰ στολίζει μὲ χλωρὴ δάφνη, ὅταν τὴ πιάνη ἡ θεόσταλτη προφητικὴ μανία...

Ὅλος ὁ πόλεμος μὲ τὶς περιπέτειές του ξετυλίγεται ἔτσι στὴ σκέψι τοῦ χοροῦ.

...Καὶ θὰ σταθοῦν οἱ Τρῶες στοὺς πύργους
καὶ γύρω ἀπὸ τὸ κάστρο,
ὅταν χαλκοντυμένος Ἄρης
ἀπὸ τὴ θάλασσα μὲ γρήγορα καράβια
στὸ στόμιο τοῦ Σιμόεντα θ' ἀράξη
καὶ μὲ ὡπλισμένο χέρι
τὴν ἀδερφὴ τῶν Διόσκουρων θ' ἁρπάξη
ποὺ στοῦ Πριάμου τὰ παλάτια μένει
καὶ πίσω ἐδῶ θὰ μᾶς τὴν ξαναφέρη
τὴν Ἑλένη...

Τὸ κάστρο τὸ πετρόκαστρο θὰ ζώση
τοῦ Φρυγικοῦ Περγάμου
μ' ἅρματα φονικὰ
καὶ θὰ σκοτώση, θὰ σκοτώση...
τὴν πόλι καὶ τὴ χώρα θὰ ἐρημώση...
καὶ τὴ γυναῖκα καὶ τὶς κόρες τοῦ Πριάμου
θὰ σκλαβώση.

Τότε κι' ἡ θεογέννητη ἡ Ἑλένη
μὲ κλάματα θὰ μάθη τί θὰ πῆ
τὸν ἄντρα της καμμιὰ ν' ἀφίνη...
Μήτε σὲ μένα, θέ μου, μήτε στὰ παιδιά μου
τέτοια νάρθη ποτὲ ντροπή!
Γιατὶ κι' οἱ Φρύγισσες κι' οἱ χρυσοστόλιστες Λυδὲς
στὸν ἀργαλειό τους ἔτσι θὰ θρηνοῦνε:
«Ποιὸς ἀπὸ τὰ μακροπλέξουδα μαλλιά μου
τραβῶντας με κλαμένη
μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα θὰ μὲ σύρη
τὴ ρημαγμένη;
γιὰ σένα γέννημα τοῦ μακρολαίμη κύκνου
γιὰ σένα Ἑλένη;»

Ζ'.

Ὁ χορὸς κόβεται ἐδῶ γιατὶ ἕνα ὄμορφο καὶ ζωηρὸ παλληκάρι καταφτάνει. Ἄτριχο εἶναι ἀκόμα τὸ πρόσωπό του κι' ὅμως ἔχει μιὰ τέτοια περήφανη ἔκφρασι καὶ σοβαρή, ποὺ μοιάζει κιόλας μεστωμένος ἄντρας.

Οἱ γυναῖκες ποὺ τὸν εἴχανε δῆ πρίν, στὴν περιδιάβασι τους ἀνάμεσα στὶς σκηνὲς καὶ στὸ περιγιάλι τὸν ἀναγνωρίζουν δίχως ἄλλο καὶ ἡ μιὰ ψιθυρίζει στὴν ἄλλη τ' ὄνομά του, «ὁ Ἀχιλλέας», «στὸ βασιλόπουλο τῆς Φθίας», «ὁ γιὸς τῆς νεράϊδας»...

Ὁ νιοφερμένος μὲ πολλὴν ἔνοια ζητᾶ τὸν ἀρχιστράτηγο. Ἔρχεται νὰ πῆ τὰ παράπονα τῶν παλληκαριῶν του, μὰ καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ποὺ τόσο καιρὸ μένουν μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια ἄνεργοι στὸ περιγιάλι τῆς Αὐλίδας.

Ὅσοι εἶναι ἀπάντρευτοι ἀφήσανε τοὺς γέρους γονιοὺς καὶ τὸ σπίτι καὶ τὰ χωράφια τους, κάτω στὴν πατρίδα γιὰ ν' ἀκολουθήσουν τοὺς Ἀτρεῖδες κι' ὅσοι εἶναι παντρεμένοι τὴ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά τους.

Πότε τέλος πάντων θὰ ξεκινήσουν; Ὅ,τι θὰ γίνη πρέπει νὰ γίνη τὸ ταχύτερο... Ἀλλοιώτικα τὰ παλληκάρια ποὺ ἀνυπομονοῦν, θὰ πάρουν πίσω τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ κι' ὁ στρατὸς θὰ σκορπίση.

Ἡ Κλυταιμήστρα ποὺ εἶδε κι' ἄκουσε μέσα ἀπὸ τὴ σκηνὴ ποὺ βρισκόταν τὰ λόγια τοῦ Ἀχιλλέα κι' ἔμαθε κιόλας ποιὸς εἶναι, βγαίνει νὰ τὸν συναντήση. Δὲν εἶναι ξένος, τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ γίνη, καθὼς νομίζει, ἄντρας τῆς κόρης της. Γι' αὐτὸ παίρνει αὐτὸ τὸ θάρρος ποὺ νομίζεται ἄπρεπο γιὰ μιὰ φρόνιμη γυναῖκα καὶ μάλιστα βασίλισσα.

Ὁ Ἀχιλλέας ντρέπεται μὰ καὶ θαμπώνεται νὰ δῆ μιὰ κυρὰ μὲ τέτοιο μεγαλόπρεπο παρουσιαστικὸ μπροστά του... Ποιὰ εἶναι; Δὲν εἶναι σωστὸ ἔτσι πρόσωπο μὲ πρόσωπο καὶ χωρὶς τὴν παρουσία τοῦ ἀνδρός της νὰ κάθεται ἐκεῖ καὶ νὰ κουβεντιάζη μαζί της.

Ἡ Κλυταιμήστρα λέει τ' ὄνομά της κι' ἀκόμα γιὰ ποιὸ λόγο βγῆκε ἀπὸ τὴ σκηνὴ νὰ τὸν δῆ. Ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο ποὺ θὰ γίνη, αὐτὸς πιὰ πρέπει νὰ λογιέται γιὰ παιδί της.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Ποιὸς γάμος τάχα... τί νὰ πῶ δὲν ξέρω
θἄγινε παρανόησι τὸ δίχως ἄλλο.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Ἔτσι εἶναι στὸ καινούργιο σου συγγενολόϊ
ντρέπεσαι γιὰ τὴν παντρειά σου νὰ μιλᾶς.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Δὲ ζήτησα ποτὲς τὴν κόρη σου, κυρά μου,
κι' οὔτε οἱ Ἀτρεῖδες μὲ ζητήσανε γαμπρό.

Στέκουν κι' οἱ δυὸ σὰν ἀποβλακωμένοι. Τί τρέχει ἄρά γε; Ἰδιαίτερα μάλιστα ἡ Κλυταιμήστρα, γιατὶ δὲν εἶναι μικρὸ τὸ πάθημά της νὰ τὸ σκεφτῆ κανείς.

Τὸν ἐρωτᾶ κάτι. Κεῖνος μόλις βαστᾶ τὰ δάκρυά του.

Ὡς τόσο ἐκείνη τὴ στιγμὴ βγαίνει ἀπὸ τὴ σκηνὴ ὁ πιστὸς δοῦλος τοῦ Ἀγαμέμνονα, αὐτὸς ποὺ ξέρουμε, γιὰ νὰ τοὺς βγάλη ἀπὸ τὴν ἀπορία καὶ τὴ δύσκολη θέσι ποὺ βρίσκονται.

Εἶναι περίφοβος καὶ μιλάει σιγά. Ἂν τὸν δῆ ὁ ἀφεντικός του ἢ κανένας ἄλλος καὶ τὸ πῆ, πάει χαμένος, γιατὶ μὲ τὴν ἐνέργειά του τούτη, ποὺ κατὰ τὴ γνώμη του εἶναι ὅ,τι σωστότερο μπορεῖ νὰ γίνη, θὰ τοῦ ματαιώση ὁλότελα τὰ σχέδια.

Τοῦτος λοιπὸν ἀφοῦ πρῶτα βεβαιώνει τὴν κυρά του τὴν Κλυταιμήστρα γιὰ τὴν ἀγάπη του καὶ τὴν πίστι του, τῆς ξηγᾶ ὕστερα γιὰ ποιὸ λόγο τὴν κάλεσε δῶ πέρα ὁ ἄντρας της κι' ἀκόμα, πῶς αὐτὸς πληροφορήθηκε τὰ σχέδιά του, καὶ γενικὰ ὅλα γιὰ τὴ θυσία καὶ τὶς ἀφορμές της.

Ὁ πόνος τῆς μάνας εἶναι κάτι ποὺ παραβγαίνει κάθε ἄλλο αἴσθημα. Ἡ γυναίκα, ὅταν τὸ παιδί της κιντυνεύη ὅ,τι καὶ νἆναι, περήφανη βασίλισσα ἢ ἀκατάδεχτη καὶ σκληρὴ ἀρχόντισσα ἢ κακούργα μάγισσα, ὅ,τι καὶ νἆναι, γίνεται κείνη τὴ στιγμὴ μονάχα μάνα. Γυρίζει στὴν ἁπλὴ φύσι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ σπαράζεται καὶ ὑποφέρει γιὰ τὸ σπλάχνο του.

Ἔτσι ἡ Κλυταιμήστρα δὲν σκέπτεται τίποτ' ἄλλο παρὰ πῶς νὰ σώση τὴν ἀγαπημένη της κόρη. Ποῦ νὰ προστρέξη ὅμως γιὰ νὰ ζητήση βοήθεια;

Πέφτει στὰ πόδια τοῦ Ἀχιλλέα γονατιστὴ καὶ τὸν παρακαλεῖ...

Ὄχι, δὲν ντρέπομαι, στὰ γόνατά σου πέφτω...
Θεὰ σὲ γέννησε... μὰ τί θὰ καμαρώνω
κι' ἄλλο θὰ νοιάζωμαι παρὰ γιὰ τὸ παιδί μου;
Ἔλα στὴ συμφορά μου βοηθὸς καὶ σῶσέ με
καὶ σῶσε αὐτὴ ποὺ ὠνοματίσανε γυναῖκα σου.
Ἐγὼ τὴν ἔφερα νυφούλα στολισμένη
καὶ θὰ τὴν παραδώσω στὴ σφαγή; Ντροπή σου
ποὺ δὲν τὴν προστατεύεις· κι' ἂν δὲν τὴν παντρεύτηκες
εἰπώθηκε ὅμως πὼς γυναίκα σου θὰ γίνῃ.
Πιάνω τὸ χέρι σου, στὴ μάνα σου σ' ὁρκίζω.
Μὲ ξεγελάσανε μὲ τ' ὄνομά σου, τίμησέ το!
Ἄλλος κανεὶς νὰ τοῦ προσπέσω δὲ μοῦ μένει,
φίλο νὰ μὲ παρασταθῆ δὲν ἔχω, τ' ἄκουσες
πόσο σκληρός, παράτολμος ὁ ἄντρας μου εἶναι.
Μόνη γυναῖκα ἀνάμεσα σὲ στρατὸ τόσο
ποὺ τὸ κακὸ καὶ τὸ καλὸ μπορεῖ νὰ κάμῃ.
Ἂν θὲς ν' ἁπλώσῃς χέρι νὰ μᾶς βοηθήσῃς
σωθήκαμε, εἰ δ' ἄλλως εἴμαστε χαμένες.

Τέτοια λόγια δὲν ἦταν δυνατὸ παρὰ νὰ συγκινήσουν τὸν Ἀχιλλέα. Μιὰ βασίλισσα εἶναι πεσμένη στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλεῖ ποὺ μποροῦσε νἆναι καὶ μάνα του... Μὰ κι' αὐτὸ ἰδιαίτερα τοῦ κινᾶ τὸ φιλότιμο... Οἱ Ἀτρεῖδες μεταχειρίστηκαν τ' ὄνομά του γιὰ δόλωμα καὶ κατάφεραν μιὰ δυστυχισμένη γυναῖκα καὶ μιὰ ἀνήλικη κορασιά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

6. (Συνέχεια)

Κεφ. 10.

Τὴν ὥρα ἐκείνη στὸ ἀντικρινὸ σπίτι ὁ καπετάνιος Νέαρχος κοιμῶταν ἀκόμα. Ὁ ὕπνος του ἦταν τρομαγμένος. Ἔβλεπε ὄνειρα κακά, πὼς ἔτρεχε μὲ τὸ ἄλογο κι' ἔπεφτε καὶ πάλι καβαλλίκευε καὶ πάλι ἔπεφτε καὶ ξυπνοῦσε κάθε τόσο τρομαγμένος.

Θυμῶταν τὸ πάθημά του στὸ γυμναστήριο, ποὺ τὸν ἔρριξε κάτω ὁ Βουκεφάλας καὶ ντροπιάστηκε μπροστὰ στοὺς φίλους του.

— Δὲν εἶμαι 'γὼ γιὰ τὴ στεριά, συλλογιζόταν. Ἐγὼ εἶμαι θαλασσινός. Τὸ ἄλογό μου ἐμένα εἶναι τὸ καράβι· ἂν κοτάη, ἂς μὲ ρίξη !

Τινάχτηκε πάνω, ἀνακάθισε στὸ στρῶμα.

— Πότε ἐπὶ τέλους θ' ἀρχίση ἡ ἀσιατικὴ ἐκστρατεία ; μουρμούρισε ἀναστενάζοντας. Τότε θὰ κάμουμε τὸ μεγάλο στόλο καὶ θὰ δείξω κι' ἐγὼ τί ἀξίζω !

Θυμήθηκε τὴ μακρινὴ πατρίδα του, τὴν Κρήτη, ἀπ' ὅπου ἔφυγε μικρός, ξυπόλητος, μοῦτσος σ' ἕνα καράβι. Τί ὑπέφερε ! Τί τρικυμίες στὴ Μαύρη Θάλασσα ! Τὰ κύματα σηκώνουνταν βουνὰ καὶ τὸ κακόμοιρο τὸ καράβι ἀνέβαινε, κατέβαινε, ἔτριζε, σποῦσαν τὰ κατάρτια του, ξεσκίζουνταν τὰ πανιά του, μὰ δὲ βούλιαζε· πάλευε παλληκαρήσια.

— Τέτοια πρέπει νἆναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ! συλλογίζουνταν συχνὰ ὁ Νέαρχος.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε στὸ δωμάτιό του ἡ γυναίκα του, ἡ ὡραία Μέλπω, ἀπὸ τὴν Κρήτη κι' αὐτή. Ἦταν αὐστηρὴ πολὺ καὶ λιγομίλητη.

— Αἴ, καπετάνιο, εἶπε, ὁ βασιλιᾶς σὲ περιμένει νὰ πᾷς εὐθύς.

Ὁ Νέαρχος πήδηξε ἀπάνω χαρούμενος.

— Ἔστειλε ἄνθρωπο ;

— Τώρα νά !

Ἡ Μέλπω μπῆκε στὸ μαγερειὸ νὰ ἑτοιμάση τοῦ ἀντρός της τὸ πρωϊνό, νὰ μὴ βγῆ ἔξω νηστικός. Ἡ Ἄλκα εἶχε κι' ὅλας ξυπνήσει καὶ τὴ βοηθοῦσε.

— Μητέρα, εἶπε, νὰ πάω μὲ τὸ Στέφανο στὸ πανηγύρι ;

— Νὰ πᾷς, ἀποκρίθηκε ἡ κερὰ Μέλπω.

— Εἶμαι ἕτοιμη τόση ὥρα· μοῦ εἶπε πὼς θἄρθη πρωΐ - πρωΐ. Καὶ τώρα...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώση τὴ φράσι της κι' ἡ πόρτα χτύπησε.

— Νά τος ! φώναξε ἡ Ἄλκα κι' ἔτρεξε ν' ἀνοίξη.

Ὁ Στέφανος μὲ τὸ γαλάζιο του πάλι χιτῶνα στέκουνταν γελαστὸς μπροστά της.

— Πᾶμε ! εἶπε.

Ἡ Ἄλκα μπῆκε μέσα, φίλησε τὴ μητέρα της, πῆρε ἕνα καλαθάκι νὰ τὸ γεμίση λουλούδια κι' ἔφυγε τρεχάτη.

— Ἀργήσαμε ! εἶπε. Ὁ ἥλιος βγῆκε τώρα καὶ τόσην ὥρα. Πᾶμε γρήγορα !

Ἄνοιξαν τὸ βῆμα τους, σὲ λίγο ἦταν κιόλας ἀπέξω ἀπὸ τὴν πολιτεία.

Ὁ ἥλιος ἔλαμπε, μύριζε ἡ γῆ, τὰ σπαρμένα εἶχαν μεγαλώσει κι' οἱ ἐληὲς ἦταν φορτωμένες ἀνθούς.

— Τί ὡραία ποὺ εἶναι ! ἔλεγε ἡ Ἄλκα καὶ πηδοῦσε ἀπὸ τὴ χαρά της.

Ὁ δρόμος ἦταν γεμᾶτος προσκυνητές. Ἡ μεγάλη θεὰ τῆς σοφίας, ἡ Ἀθηνᾶ, γιόρταζε καὶ καθένας τῆς πήγαινε δῶρα : ἄλλος ἕνα πρόσφορο, ἄλλος λίγο λάδι μέσα σ' ἕνα ὡραῖο λαγήνι, ἄλλος μιὰ κότα, ἕνα περιστέρι. Ὅ,τι εἶχε.

— Ἐμεῖς δὲν τῆς κρατοῦμε τίποτα ! εἶπε ἡ Ἄλκα στεναχωρημένη. Τί ντροπή !

— Τί νὰ κάνουμε ; εἶπε ὁ Στέφανος κοιτάζοντας γύρω του. Δὲν ἔχουμε τίποτα.

Ἡ Ἄλκα χτύπησε τὰ χέρια χαρούμενη.

— Βρῆκα ! φώναξε.

— Τί ;

— Νὰ μαζέψουμε λουλούδια καὶ νὰ τῆς πλέξουμε δυὸ ὡραῖα στεφάνια. Ἐγὼ θὰ τῆς μαζέψω ἀνεμῶνες.

— Θὰ μὲ σκοτώσουν καὶ μένα.

— Κι' ἐγὼ μαργαρῖτες ! εἶπε ὁ Στέφανος.

Μπῆκαν στὰ χωράφια, πήδησαν φράχτες, ἄρχισαν νὰ μαζεύουν. Μάζευαν, μάζευαν, δὲ χόρταιναν· κάποτε μιὰ πεταλούδα πετοῦσε μπροστά τους κι' ἔτρεχαν νὰ τὴν πιάσουν· ἢ ἔβλεπαν μιὰ πράσινη χαριτωμένη σαύρα νὰ λιάζεται ξαπλωμένη σὲ μιὰ πέτρα· καὶ σταματοῦσαν κρατῶντας τὴν ἀναπνοή τους νὰ τὴν καμαρώσουν.

— Διψῶ ! ἔκαμε μιὰ στιγμὴ ἡ Ἄλκα.

— Ξέρω ἐδῶ κοντὰ μιὰ πηγή, εἶπε ὁ Στέφανος, πᾶμε νὰ πιῆς.

Πήδηξαν πάλι νέους φράχτες, κατέβηκαν σὲ μιὰ ρεματιά. Ὁ Στέφανος πήγαινε μπροστὰ κι' ἄνοιγε δρόμο· πίσω ἡ Ἄλκα μὲ τὸ καλαθάκι της γεμᾶτο ἀνεμῶνες.

Κεφ. 11.

Ξάφνου ἕνα μεγάλο πλατάνι φάνηκε στὴν ἄκρη τῆς ρεματιᾶς.

— Βλέπεις αὐτὸ τὸ πλατάνι ; εἶπε ὁ Στέφανος. Ἐκεῖ εἶναι νερό. Τέντωσε τὸ αὐτὶ καὶ θὰ τὸ ἀκούσης...

Τὰ δυὸ παιδιὰ στάθηκαν, κράτησαν τὴν ἀναπνοή τους, ἀφουγκράστηκαν.

— Ἀκούω κουβέντες εἶπε ἡ Ἄλκα. Ἄνθρωποι εἶναι ἐκεῖ πέρα καὶ κουβεντιάζουν.

Ἔπιασε τὸ Στέφανο ἀπὸ τὸ χέρι.

— Ξέρεις τί ; εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή. Νὰ πᾶμε σιγὰ σιγὰ νὰ τοὺς τρομάξουμε. Θαρρῶ πὼς ἄκουσα τὴ φωνὴ τοῦ θείου μου τοῦ Μενέλαου. Θὰ γελάσουμε !

— Ναί, ναί, εἶπε ὁ Στέφανος, ποὺ εἶχε κι' αὐτὸς ὄρεξι νὰ παίξη. Πᾶμε σιγὰ σιγά...

Προχώρησαν μὲ προσοχή. Τὸ χῶμα ἦταν μαλακό, σκεπασμένο μὲ χορτάρι τὰ βήματα τῶν δυὸ παιδιῶν δὲν ἀκούγονταν καθόλου.

Ὁ Στέφανος πήγαινε μπροστὰ σκύβοντας. Πίσω του ἡ Ἄλκα πατῶντας στὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν της. Οἱ ὁμιλίες ἀκούγονταν ὁλοένα καὶ πιὰ καθαρά.

Ἄξαφνα ὁ Στέφανος σταμάτησε. Τὸ πρόσωπό του εἶχε γίνει κατάχλωμο. Ἔσκυψε πιὸ πολύ, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο σκοῖνο καὶ στράφηκε πίσω πρὸς τὴν Ἄλκα. Ἔβαλε τὸ δάχτυλό του στὸ στόμα κ' ἔγνεψε σιωπή.

— Τί ἔχεις, Στέφανε ; ψιθύρισε ἡ Ἄλκα ἀνήσυχη. Χλώμιασες...

— Σούτ ! ἔκαμε ὁ Στέφανος.

Πῆγε ἕνα βῆμα μπροστά, τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι.

— Κρύψου ἐδῶ, τῆς εἶπε. Μὴν κουνήσης. Μὴν πῆς λέξι. Εἶναι ἀνάγκη !

— Τί τρέχει ;

— Σώπα ! Θὰ σοῦ πῶ ὕστερα. Περίμενέ με.

— Ποῦ πᾷς ;

— Μὴ μιλᾶς, σοῦ λέω. Εἶναι ἀνάγκη! Κάτι πῆρε τὸ αὐτί μου...
— Τί;
— Κάτι φοβερό...
— Δὲν κάνει νὰ μάθω;
— Ὄχι, ὄχι... Ἄφησέ με ἐμένα... Θὰ ζυγώσω σιγά, θέλω ν' ἀκούσω καλύτερα... Μὴ μ' ἐμποδίζεις. Εἶναι μεγάλη ἀνάγκη, σοῦ λέω!
— Θάρθω μαζί σου.
— Ὄχι, ὄχι! Ὑπάρχει κίνδυνος.
— Κίνδυνος; Ἔ, τότε δὲ σ' ἀφήνω μοναχό. Θὰ μοιραστῶ μαζί σου τὸν κίνδυνο.
— Δὲ θέλω.
— Πρέπει!
Ὁ Στέφανος εἶδε πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Ἄλκα. Ἤξερε πόσο ἦταν γενναία καὶ περήφανη· ποτὲ δὲ θὰ δέχουνταν ν' ἀφήσῃ τὸν σύντροφό της μονάχο στὸν κίνδυνο.
— Καλά, εἶπε, ἔλα μαζί μου... Μὰ πρόσεξε: ὅ,τι κι' ἂν ἀκούσῃς, ὅσο φοβερὸ κι' ἂν εἶναι, μὴν τρομάξεις.
— Δὲ θὰ τρομάξω, εἶπε ἥσυχα ἡ Ἄλκα...
— Ἀκλούθα!
Ὁ Στέφανος κατέβηκε χαμηλὰ στὴ ρεματιά, ποὺ ἦταν σκεπασμένη μὲ πυκνὰ χόρτα. Ἔπεσε κάτω, ἄρχισε νὰ σούρνεται μὲ τὴν κοιλιά. Ἡ Ἄλκα σούρθηκε κι' αὐτὴ πίσω ἀπὸ τὸ σύντροφό της.
Ἔφτασαν πιὰ κοντὰ στὶς ρίζες τοῦ μεγάλου πλάτανου. Οἱ ὁμιλίες τώρα ἀκούγονταν καθαρά. Ὁ Στέφανος σταμάτησε· τέντωσε τὸ αὐτί.
Μιὰ βαρειὰ σιγανὴ φωνὴ ἀκούστηκε. Μιὰ ἄλλη ἀπαντοῦσε.
— Εἶναι δύσκολο, ἔλεγε ἡ μιὰ φωνή.
— Θὰ σὲ γεμίσω χρυσάφι, ἀπαντοῦσε ἡ ἄλλη φωνή.
— Εἶναι πάντα τριγυρισμένος ἀπὸ τοὺς φίλους του· πῶς θὰ τὸν ζυγώσω;
— Σοῦ εἶπα· ὁ πατέρας του μεθαύριο φεύγει γιὰ τὸν πόλεμο. Θὰ μείνη μόνος· θὰ δεχτῆ τοὺς ἄρχοντες καὶ τὸ λαὸ στὴ μεγάλη αὐλὴ τοῦ Παλατιοῦ· θὰ πλησιάσῃς ἐσὺ τάχατε πὼς θὲς νὰ καταγγείλῃς μιὰν ἀδικία· θὰ φωνάξῃς: «Ἀλέξανδρε, δικαιοσύνη!» Καὶ τότε...
Ἡ Ἄλκα τινάχτηκε, λίγον ἔλειψε νὰ βγάλῃ φωνή. Μὰ ὁ Στέφανος τῆς ἔφραξε τὸ στόμα:
— Σούτ! ἔκαμε καὶ τέντωσε πάλι τὸ αὐτί του.
— Θὰ μὲ σκοτώσουν καὶ μένα! ἀκούστηκε τότε ἡ βαρειὰ φωνή.
— Θὰ σοῦ ἔχουμε ἕτοιμο στὴν πόρτα τοῦ Παλατιοῦ ἕνα γρήγορο ἄλογο νὰ φύγῃς. Ὁ Μέγας Βασιλιᾶς μας θὰ σὲ κάμη κυβερνήτη σὲ μιὰ πλούσια ἐπαρχία, ἀκοῦς; Σατράπη. Νά, ἄνοιξε τὰ χέρια σου, πάρε!
Ἀκούστηκαν ν' ἀντιδονοῦν χρυσᾶ νομίσματα. Ὁ Στέφανος σούρθηκε μὲ μεγάλη προσοχή, ἀναμέρισε λίγο-λίγο τὰ χόρτα, ποὺ τὸν ἐμπόδιζαν νὰ βλέπῃ τοὺς ἄντρες ποὺ κουβέντιαζαν λίγα βήματα μπροστά του. Κοίταξε κι' ἔσφιξε τὴ γροθιά του μὲ θυμό: στὴ ρίζα τοῦ πλατάνου κάθουνταν κουκουβιστὸς ὁ Πέρσης Ἀρτάβαζος ποὺ ἔκανε τὸ φίλο τοῦ βασιλιᾶ, Φίλιππου· ἀπέναντί του, ξαπλωμένος χάμω, ἕνας ἄντρακλας μὲ παράξενα γένεια, μὲ μακριὰ μουστάκια, καὶ μαλλιὰ ποὺ τοῦ σκέπαζαν τὶς πλάτες. Φαίνουνταν βάρβαρος, ἀπὸ τὶς ἄγριες φυλὲς τῆς Θράκης. Εἶχε ἀνοιγμένες καὶ τὶς δυό

Ἄρχισαν νὰ μαζεύουν λουλούδια.

του χοῦφτες κι' ὁ Ἀρτάβαζος τοῦ τὶς γέμιζε χρυσᾶ νομίσματα.
Μὰ ἄξαφνα ἔκλεισε ἀπότομα τὶς φοῦχτες του καὶ κοίταξε γύρω του ἀλαφιασμένος. Σὰ νὰ τοῦ φάνηκε πὼς κουνήθηκαν τὰ χόρτα. Ὁ Στέφανος κοκκάλωσε ἀπὸ τὸν τρόμο· σίγουρα ἂν τὸν ἔπιαναν κρυμμένο μέσα στὶς φτέρες καὶ τὰ σκοῖνα νὰ τοὺς παραμονεύῃ θὰ τὸν σκότωναν· γιατὶ ἤξεραν καλὰ πὼς ἂν τὸν ἄφηναν ζωντανὸ θὰ πήγαινε εὐθὺς στὸ βασιλιᾶ νὰ τοὺς προδώσῃ.
— Δὲν ἄκουσες τὰ χόρτα ποὺ κουνήθηκαν; εἶπε σιγὰ στὸ σύντροφό του.
Μὰ ὁ Ἀρτάβαζος γέλασε· τοῦ χτύπησε φιλικὰ τὸν ὦμο:
— Θἄταν κανένας λαγός, εἶπε μὴν τρομάζεις. Ποιὸς θὲς νὰ μᾶς ἀκούσῃ ἐδῶ στὴ λαγκαδιὰ ποὺ κρυφτήκαμε;
— Μοῦ φάνηκε... ψιθύρισε ὁ βάρβαρος καὶ στράφηκε πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦταν κρυμμένος ὁ Στέφανος. Ὁ μικρὸς φίλος μας δὲν κουνήθηκε. Ἀφῆκε μισανοιγμένα τὰ χόρτα, ἀκίνητα· κι' ἔτσι ποὺ στάθηκε τώρα ὁ βάρβαρος εἶδε μιὰ βαθειὰ λαβωματιὰ ἀνάμεσα στὰ φρύδια του.
— Ἔλα, μὴν τρομάζεις, σοῦ λέω! εἶπε προσταχτικὰ ὁ Ἀρτάβαζος. Ἀλλοίμονο! Τί θὰ κάνῃς λοιπὸν μεθαύριο ὅταν θὰ τραβήξῃς τὸ μαχαίρι;
— Πᾶμε! εἶπε σιγὰ ὁ ξανθὸς ἄντρακλας. Ὅ,τι εἴχαμε νὰ ποῦμε τὰ εἴπαμε· τώρα νὰ χωρίσουμε. Τράβα ἐσὺ πίσω πρὸς τὴν πολιτεία· ἐγὼ θὰ τραβήξω μπροστὰ νὰ μὴ μᾶς δοῦνε μαζί.
— Γειά σου λοιπὸν καὶ καλὴν ἐπιτυχία! εἶπε ὁ Ἀρτάβαζος. Καὶ μὴν ξεχνᾶς...
— Μεῖνε ἥσυχος.
— Καὶ τὰ μαλλιά σου καὶ τὰ γένεια σου.... Μὴν ξεχάσῃς...
— Ἔννοια σου, ἔννοια σου... τὸν διέκοψε βιαστικὰ ὁ βάρβαρος. Ὅτι εἴπαμε θὰ γίνῃ.
Εἶπε, σηκώθηκε σιγά, κοίταξε πάλι προσεχτικὰ γύρω του καὶ χάθηκε μέσα στὴ ρεματιά.
Ἡ Ἄλκα εἶχε συρθῆ κι' αὐτή. εἶχε φτάσει κοντὰ στὸ Στέφανο καὶ κρατοῦσε τὸ χέρι του.
— Ἔφυγαν; ρώτησε σιγά.
— Σούτ!
Τῆς ἔφραξε τὸ στόμα.
— Σκύψε! τῆς ψιθύρισε στὸ αὐτί. Ξάπλωσε κάτω...
Ξάπλωσαν κι' οἱ δυό, χώθηκαν στὰ χόρτα. Σὲ λίγο ἄκουσαν βαρειὰ πατήματα στὸ μονοπάτι ἀπὸ πάνω τους. Ὁ Ἀρτάβαζος γύριζε πίσω πρὸς τὴν πολιτεία. Οἱ δυὸ μικροί μας φίλοι, ἀσάλευτοι, ἄκουγαν τὰ βήματα σιγὰ σιγὰ ν' ἀπομακρύνουνται. Σὰν πιὰ χάθηκαν ἐντελῶς, ὁ Στέφανος ἀνασηκώθηκε καὶ κάθησε. Ἦταν λαχανιασμένος κι' ὁλοκούραστος, σὰ νἄτρεχε ὧρες πολλές. Τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμὸ καὶ τὸ περιέλουε κρύος ἱδρώς.
Ἡ Ἄλκα κάθησε κι' αὐτὴ δίπλα του· τὸν πῆρε πάλι ἀπὸ τὸ χέρι τρυφερά, σὰ νἄθελε νὰ τὸν ἡσυχάσῃ.
— Καὶ τώρα; εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή. Τί πρέπει νὰ κάμουμε;
— Καὶ τὸ ρωτᾶς; εἶπε ὁ Στέφανος. Θὰ πάω εὐθὺς νὰ καταγγείλω στὸν Ἀλέξανδρο τί ἄκουσα καὶ τί εἶδα. Ἡ ζωή του κινδυνεύει.
Ἀνατρίχιασε. Πετάχτηκε ἀπάνω.
— Πᾶμε, μὴ χάνουμε καιρό!
Ἔφτασαν γρήγορα στὴν πολιτεία. Οὔτε γιὰ πανηγύρι πιὰ γνοιάζουνταν οὔτε γιὰ παιχνίδι. Πρὶν νὰ χωρίσουν ὁ Στέφανος στράφηκε, ἔπιασε τὸ χέρι τῆς Ἄλκας:
— Ἄλκα, τῆς εἶπε, ἔχω ἐμπιστοσύνη σὲ σένα. Δῶσε μου τὸ λόγο σου πὼς δὲ θὰ μαρτυρήσῃς σὲ κανένα τίποτα.
— Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου! εἶπε ἡ Ἄλκα καὶ σήκωσε ψηλὰ τὸ δεξιό της χέρι, σὰ νὰ ὡρκίζουνταν.

Κεφ. 12.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰν ὥρα ὁ Στέφανος ἔβγαινε ἀπὸ τὸ Παλάτι σοβαρὸς κι' εὐχαριστημένος. Ἔνοιωθε πὼς εἶχε κάμει τὸ χρέος του· εἶχε ἀνακαλύψει ἕνα φοβερὸ μυστικό. τὸ ἀγαπημένο του βασιλόπουλο κινδύνευε, ἴσως αὐτὸς νὰ γίνουνταν αἰτία νὰ σωθῆ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Τὰ ἑλληνικὰ νησιὰ ἔχουνε μιὰ ἐντελῶς ξεχωριστὴ ὀμορφιά, καὶ εἶναι στολίδια ἀτίμητα ὅλης τῆς οἰκουμένης. Ὅπου καὶ νὰ ταξιδεύση κανείς, σὲ ὅποια χώρα, σὲ ὅποια ἤπειρο τῆς γῆς κι' ἂν πάη, δὲ θὰ συναντήση τὴν ὁλόφωτη ψυχὴ τῶν ἑλληνικῶν νησιῶν καὶ τὸν ἐντελῶς δικό τους τοπικὸ χαρακτῆρα. Καθὼς καὶ δὲν μπορεῖ πουθενὰ ἀλλοῦ νὰ γνωρίση τόσο μακραίωνο πολιτισμὸ ὅπως αὐτὸν ποὺ εἶχαν τὰ νησιά μας, καθὼς καὶ ὅλη ἡ ὡραία μας Πατρίδα. Ἀπόδειξι πὼς δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ τὰ σκέπτωνται, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλη τὴν ἀθάνατη Ἑλλάδα μας, οἱ ξένοι καλλιτέχνες, ἀρχαιολόγοι, ἱστορικοὶ καὶ περιηγηταὶ ποὺ δὲν εἶχαν κανένα ἄλλο νοσταλγικὸ ὄνειρο παρὰ τὸ πῶς νὰ ἔλθουν στὴν Ἑλλάδα, νὰ προσκυνήσουν τὴ μοναδικὴ στὸν κόσμο ὀμορφιά της, τὴν ἀθάνατη τέχνη καὶ τὴν ἱστορία της, τὸ πνεῦμα της τὸ θετικό. Νὰ τὴ γνωρίσουν καὶ νὰ τὴ μελετήσουν, νὰ τὴν περιγράψουν, νὰ τῆς ἀφιερώσουν στίβες ὁλόκληρες ἀπὸ ὑμνητικὰ βιβλία καὶ εἰκόνες.

Ἀφοῦ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἄντλησε ὅλος ὁ κόσμος τὸν ὑπέρτατο πολιτισμό, πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ μὴν κάνη προσκύνημά του αἰώνιο αὐτὸ τὸ λίκνο τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ ἐστάθηκε καὶ ἡ πηγὴ κάθε ἀλήθειας καὶ κάθε ὀμορφιᾶς;

Πόσο περήφανοι πρέπει νὰ εἴμαστε γι' αὐτὸ καὶ πόσο ψηλὰ νὰ κρατοῦμε τὸ γόητρο μιᾶς τέτοιας Πατρίδας ποὺ κλείνει μέσα στὴν ἀνώτερη οὐσία της, ὅλες τὶς Πατρίδες καὶ εἶναι αὐτὴ καὶ μόνη ἡ παγκόσμια Πατρίδα.

Τὰ ἑλληνικὰ νησιὰ στέκουνε σὰν πολύτιμα πετράδια στὸ περίλαμπρό της στέμμα. Ἕνα στέμμα ποὺ τὸ σφυρηλάτησαν οἱ αἰῶνες τῶν θριάμβων καὶ τῶν διαρκῶν ἀναγεννήσεών της. Γιατὶ ἡ Ἑλλάδα δὲν εἶναι ἀπὸ τὶς πατρίδες, ποὺ πεθαίνουν, ποὺ σβήνονται. Ὅλο καὶ κραταιώνεται, καὶ στερεώνεται, ὄχι μόνο ἀπάνω στὰ παληὰ κι' ἀσάλευτα θεμέλια τῶν μεγαλείων της, ἀλλὰ καὶ στὸν σύγχρονο πολιτισμό της καὶ στὰ ζωντανὰ στήθη μὲ τὶς ὁλοζώντανες καρδιὲς τῶν νέων της παιδιῶν. Τῶν παιδιῶν της ποὺ εἶναι γεννήματα τῆς γῆς της, τῶν κάμπων, τῶν βουνῶν καὶ τῶν νησιῶν, ἀπ' ὅπου ἐβλάστησε τὸ Πνεῦμα, ὁ Ἡρωϊσμὸς καὶ ἡ Ἐλευθερία.

Τὰ ἑλληνικὰ νησιά, ποὺ μὲ λαχτάρα καὶ θερμὸ παλμὸ τὰ τραγούδησε ὁ Λόρδος Βύρων, μόλις τ' ἀντίκρυσε λέγοντας:

«Νάτα, νάτα τῆς Ἑλλάδας τὰ νησιά, γνάτην ἡ γῆ
ποὺ ἡ πυρρὴ Σαπφὼ κι' ἀγάπες καὶ τραγούδια ἔχει σκορπίσει.
Ὅπου ἐφανερώθη ὁ Φοῖβος κι' ὅπου ἡ Δῆλος ἔχει βγῆ
κι' ὅπου κάθε τέχνη εἰρήνης καὶ πολέμου ἔχει βλαστήσει,
ἕνα αἰώνιο καλοκαῖρι λὲς κι' ὡς τώρα τὰ χρυσώνει».

Ἄνδρος

Καρλόβασι Σάμου

Ἦταν μεγάλοι σταθμοὶ πολιτισμοῦ ἰδίως στὶς τέχνες, ἀλλὰ καὶ μεγάλοι στόχοι τῆς κατακτητικῆς μανίας πολιτισμένων καὶ βαρβάρων λαῶν τῆς γῆς. Ἐδέχθηκαν ἐπιδρομὲς ἀπὸ κουρσάρους τῆς Ἀφρικῆς, ἀπὸ Φράγκους καὶ Βενετσιάνους, ἀπὸ Τούρκους καὶ ἄλλους λαούς, κάθε λογῆς, — ἀφοῦ ἡ Ἑλλάδα ἦταν τὸ μῆλο τῆς ἔριδος σὲ ὅλες τὶς ἐποχὲς —ἀλλὰ ἐστάθηκαν ἀκλόνητα μαζὺ μὲ τὴ Ψεγάλη Μανα, στὴν παράδοσι τῆς τιμῆς καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδας. Δὲν ἔχασαν οὔτε τὴ θρησκεία τους, οὔτε τὴν περηφάνεια τους, οὔτε τὶς βαθιὰ ριζωμένες ἀπὸ τοὺς αἰῶνες ἑλληνικὲς παραδόσεις, ποὺ εἶναι τὸ ἀκοίμητο καὶ πεντακάθαρο ποτάμι τοῦ ψυχικοῦ μας ἐξαγνισμοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ξαναγεννημοῦ τῆς Φυλῆς μας.

Μυτιλήνη

Ἀπὸ τὴν Ἑπτάνησο ὡς τὴν Κρήτη, ἀπὸ τὰ κοντινώτερα νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, Ὕδρα, Σπέτσες, Ψαρά, ὡς τὶς Κυκλάδες, Σποράδες, καὶ ἄλλα ἀκόμη μακρύτερα νησιὰ τοῦ Ἀρχιπελάγους, πνέει πάντα ἕνας ἁγνὸς ἀέρας ἡρωϊσμοῦ ποὺ ξεκίνησε ἀπὸ τ' ἀρχαῖα χρόνια ὡς τὰ χρόνια τῆς ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ὅταν οἱ νησιῶτες θαλασσομάχοι μας ἔσχιζαν σὰν τὰ δελφίνια τὰ πέλαγα, σκορπίζοντας τὸ θάνατο στοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐμψυχώνοντας τὸν ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ τὴν ἐξακολούθησι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνα γιὰ τὴν Ἐλευθερία. Ἀλλὰ καὶ ὡς τὰ σήμερα καὶ ὡς πάντα ὅσο θὰ ὑπάρχουν ἡρωϊκὲς ψυχὲς θαλασσινῶν Ἑλλήνων, αὐτὸς ὁ ἀέρας δὲ θὰ λείψη ποτέ. Μὲ τὸν ἀέρα τοῦ ἡρωϊσμοῦ πνέει ἐκεῖ μαζὶ κι' ἕνας ἀέρας ἀπέραντης καλωσύνης, ψυχικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡμερωσύνης ποὺ τὸν γεννᾶ ἡ καθαρὴ ἀτμόσφαιρα τῆς νησιώτικης ψυχῆς, καὶ ποὺ κρατεῖ ἀτόφιο τὸ χαρακτῆρα της. Τὸ βλέπομεν στὰ τοπικὰ τραγούδια, στοὺς χορούς, στὰ παραμύθια, στὰ μοιρολόγια, στὰ ὑφαντὰ καὶ στὰ κεντήματα, στὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σπιτιῶν, στὰ ἤθη καὶ στὰ ἔθιμα ποὺ διατηροῦνται στὰ περισσότερα μέρη ἁγνὰ κι' ἀνεπηρέαστα, ὅσο κι' ἂν ὁ νεώτερος πολιτισμὸς προσπαθεῖ νὰ τὰ ξεριζώση.

Κάθε ἑλληνικὸ νησί, καὶ μ' ὅλη τὴν ψυχικὴ συγγένεια ποὺ σὰν ἀόρατο νῆμα χρυσὸ τὸ ἑνώνει μὲ τ' ἄλλα, παρουσιάζει καὶ μιὰ ξεχωριστὴ δική του εἰκόνα.

Θὰ γνωρίσωμε μέσ' ἀπὸ γενικὲς γραμμὲς λίγα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα νησιὰ τῶν Κυκλάδων, ποὺ πῆραν αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐπειδὴ σχηματίζουν ἕναν ἐξωτικὸ κύκλο γύρω ἀπὸ τὴ θεογεννήτρα Δῆλο, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀπόλλωνα τοῦ Θεοῦ τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ φωτός. Θὰ κάνωμ' ἕνα φανταστικὸ ταξίδι ὡς ἐκεῖ γιὰ νὰ γνωρίσωμεν τὰ κυριώτερα ποὺ κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον μας, πηγαίνοντας ἐκεῖ σὰν χαρούμενοι ταξιδιῶτες ποὺ διψοῦν νὰ ἰδοῦν κι' ἀπὸ κοντὰ τὶς ὀμορφιὲς τῆς πατρίδας τους καὶ νὰ μάθουν, μὲ ἁπλᾶ λόγια, τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὴν φύσι, τὴν ἱστορία, τὴ λαογραφία, τοῦ κάθε τόπου, μαζὶ καὶ τὴν ψυχὴ τῶν κατοίκων του.

Ἀθηνᾶ Ταρσούλη

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (24ης Μαρτίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας—λέγει τῷ παραλυτικῷ. Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος μὲ τὴν περικοπὴν τοῦ εὐαγγελίου του, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς διηγεῖται πῶς ἔκαμε καλὰ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸν παραλυτικόν, μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ Θεάνθρωπος ἂν καὶ εἶδε εἰς ποίαν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν εὑρίσκετο ὁ παραλυτικὸς ἐν τούτοις θεραπεύει πρῶτον αὐτὸν ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας του καὶ κατόπιν ἀπὸ τὰς πληγὰς τοῦ σώματος.

Ἀλλὰ διατί νὰ θεραπεύσῃ πρῶτον τὴν ψυχὴν καὶ κατόπιν τὸ σῶμα; Ἔκαμε τοῦτο ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι τὸ τρομερώτερον κακὸν καὶ ὅτι ἀπ' αὐτὴν προέρχεται κάθε δυστυχία εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἁμαρτία εἶναι κάθε παράβασις τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως διὰ κάθε ἁμαρτίαν τὴν ὁποίαν κάνομεν εἴμεθα ὑπόλογοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἀφοῦ ἐὰν παραβῶμεν τοὺς νόμους τῆς πολιτείας μας γνωρίζομεν ὅτι μᾶς περιμένει ἡ τιμωρία καὶ προσπαθοῦμεν ὅπως μποροῦμεν νὰ διαφύγωμεν, ποῖος δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ ποίαν εὐθύνην φέρει παραβαίνων τοὺς θείους νόμους; Ἡ ἁμαρτία εἶναι δεῖγμα τῆς ἀχαριστίας μας πρὸς τὸν Θεόν.

Μὲ τοὺς νόμους του ὁ Θεὸς δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸ συμφέρον του ἀλλὰ εἰς τὸ δικό μας, ὁ νόμος του εἶναι ὁ λύχνος ποὺ μᾶς φωτίζει νὰ διακρίνωμεν τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακό.

Ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ποὺ ἦλθε εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ σταυρωθῇ πρὸς χάριν τοῦ ἀνθρώπου ἔκαμε αὐτὸ διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἀπέθανε διὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ μᾶς δείξῃ τὸν δρόμον ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν διὰ νὰ σωθῶμεν.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἡ καταδίκη τοῦ ἀνθρώπου εἰς θάνατον, ὄχι μόνον σωματικὸν ἀλλὰ καὶ πνευματικόν. Σωματικὸς θάνατος εἶναι ὁ χωρισμὸς τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς ψυχῆς, πνευματικὸς δὲ θάνατος εἶναι ὁ τέλειος χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὁ θάνατος αὐτὸς εἶναι πολὺ χειρότερος ἀπὸ τὸν σωματικόν, διότι φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν καταστροφήν. Ἀφοῦ εἰς τοιαύτην καταστροφὴν μᾶς ὁδηγεῖ ἡ περιφρόνησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἔχομεν καθῆκον νὰ προσέχωμεν νὰ μὴ μᾶς παρασύρῃ τὸ ψεῦδος τῆς ἁμαρτίας, ἂς ἀποφεύγωμεν αὐτὴν ὅσον μποροῦμεν καὶ εἰς κάθε περίστασιν ἂς ζητοῦμεν τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Ἂς μετανοῶμεν εἰλικρινῶς διὰ κάθε μας ἁμαρτίαν καὶ ἂς ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ εἶναι εἰς κάθε μας πρᾶξι ὁδηγός μας.

* Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ *

«Ὕμνοις ἀΰπνοις εὐχαρίστως ἡ Πόλις τὴν ἐν μάχαις ἄγρυπνον ὑμνεῖ προστάτιν».

(Ὁ Συναξαριστής)

Ἀπὸ τὶς ξεχωριστὲς θρησκευτικὲς ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος, οἱ «Χαιρετισμοὶ τῆς Παναγίας» ὅπως ἀναφέρουν οἱ Χριστιανοί. Ἡ εἴσοδος τώρα στὴ Μ. Τεσσαρακοστὴ θυμίζει σ' ὅλους τὶς κατανυχτικὲς ἀγρυπνίες τῆς κάθε Παρασκευῆς τῶν τεσσάρων πρώτων ἑβδομάδων καὶ τὴ μεγαλύτερη ἀγρυπνία τῆς Παρασκευῆς τῆς πέμπτης ἑβδομάδος, ποὺ διαβάζεται ὁλόκληρη ἡ ἀκολουθία. Ὁ Ἑλληνικὸς Χριστιανισμὸς περιμένει μὲ ἰδιαίτερη θρησκευτικὴ εὐλάβεια κάθε χρόνο ν' ἀκούσῃ στὶς ἐκκλησίες τὴν ἀκολουθία αὐτή, γιὰ λόγους, ποὺ ἔχουν σχέσι μὲ τὴ θρησκευτική του ἰδιοσυγκρασία.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ

Κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα τὸ Βυζαντινὸ Κράτος δοκίμασε πολλοὺς κινδύνους ἀπ' τοὺς ἐχθρούς του. Ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος δὲν ἔπαψε καθόλου ν' ἀσχολῆται μὲ τὸν πόλεμο. Στὰ 622 κλείνει συνθήκη μὲ τοὺς Ἀβάρους (Σκύθες καὶ Μυσούς), ποὺ πολιορκοῦσαν τὴν Πόλι ἀπ' τὰ μέρη τῆς Θράκης καὶ κινάει γιὰ ἐκστρατεία κατὰ τῶν Περσῶν, ποὺ ὁ βασιλεύς των Χοσρόης πῆρε τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴ Μ. Ἀσία κι' ἔφτασε ὡς τὴ Χρυσούπολι (Σκούταρι). Σὲ λίγο ὅμως οἱ Ἄβαροι παρασπονδοῦν καὶ ἀρχίζουν νὰ πολιορκοῦν σφιχτὰ τὴν Πόλι. Μὲ στρατὸ ἀπ' τὴ στεριά, μὲ καράβια ἀπειράριθμα ἀπ' τὴ θάλασσα. Ὁ λαὸς τῆς Πόλης δοκίμασε μεγάλες στενοχωρίες. Τοῦ κάκου ὁ Πατριάρχης Σέργιος κι' ὁ μαγίστρος (ὑπουργός) Βῶνος φρόντιζαν νὰ μὴν κινδυνέψῃ σοβαρὰ ἡ Πόλι. Στὴν ψυχὴ ὅλων δὲν ἔμενε παρὰ μιὰ μονάχα ἐλπίδα: Πὼς ἡ «ὑπέρμαχος στρατηγός», ἡ Θεοτόκος, θὰ ἐπροστάτευε τὴν Πόλι. Πολεμιστὲς καὶ λαὸς περνοῦν τὶς νύχτες σὲ ἀγρυπνία καὶ παρακλήσεις πρὸς τὴν Παναγία καὶ στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας ἢ τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν. Τὴν ἡμέρα ὁ Πατριάρχης κι' ὁ κλῆρος μὲ εἰκόνες τῆς Θεοτόκου, μὲ τὴν τιμία Ἐσθῆτα της, μὲ τὴν ἀχειροποίητο τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ τίμια ξύλα γυρίζει στὰ κάστρα καὶ τονώνει τὸ ἠθικὸ τῶν στρατιωτῶν. Ἐννέα ἡμέρες κράτησαν αὐτά· καὶ τὴ δεκάτη ἡμέρα τὸ πρωΐ, τὸ θαῦμα ἔγινε. Ἡ Πόλι νίκησε τοὺς Ἀβάρους, τοὺς κατέστρεψε καὶ τοὺς ἐδίωξε, ὅσους ἔμειναν, ὁριστικὰ πλέον (626).

Κατὰ χρέος, ἡ σωτηρία ἀπεδόθηκε στὴ Θεοτόκο. Καὶ μ' ὁλονύχτιες πάλι ἀγρυπνίες εὐχαρίστησαν τὴ Θεοτόκο, ποὺ δυὸ ἀκόμα φορὲς ἀργότερα γλύτωσε τὴν Πόλι ἀπ' τοὺς Ἀγαρηνοὺς (Ἄραβες). Ἔτσι καθιερώθηκε ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος, ποὺ οἱ Χριστιανοὶ παρακολουθοῦσαν ὄρθιοι —ἀκάθιστοι— ἀντίθετα μὲ ἄλλες θρησκευτικὲς ἀκολουθίες, ποὺ παρακολουθοῦσαν καθιστοί.

Ο ΥΜΝΟΣ

Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος εἶναι ἕνα ποίημα θρησκευτικὸ μὲ ἔμπνευσι βαθειά, μὲ ποιητικὸ χαρακτῆρα, καθαρὰ Βυζαντινὸ καὶ ὕφος ἐπικὸ καὶ λυρικό. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 24 «Οἴκους» κατ' ἀλφάβητο (Α - Ω). Περιγράφεται ὅλο τὸ Θεῖο δρᾶμα τῆς συλλήψεως καὶ ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν Παρθένο Μαρία.

Ὁ ὑμνωδὸς ἀρχίζει ἀπ' τὸν Εὐαγγελισμὸ («προοίμιον» τοῦ ποιήματος). Ἡ Θεοτόκος παρουσιάζεται ἔκπληκτη μπροστὰ στὴ θεία ἐπαγγελία. Στὸ διάλογό της μὲ τὸν ἄγγελο, διάλογο σὲ τόνον φυσικώτατο, σὲ ὕφος ψυχολογημένο τέλεια, μὲ χάρι ἑλκυστική, δείχνει ὅλη της τὴν ἔκστασι. Ἱστορεῖται, κατὰ σειρά, ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Χριστοῦ, ἡ πρώτη του ζωὴ κι' ἐξυμνεῖται τὸ θεῖο ἔργο του γιὰ ν' ἀποδοθῇ, στὴν κατάληξι, δοξολογία στὴ Θεοτόκο. Ἀπ' τοὺς δυὸ «Οἴκους» (ἢ τροπάρια) τῆς κατακλεῖδας τοῦ Ὕμνου ὁ ἕνας εἶναι προσφώνησις καὶ σφιχτοδεμένη, λιτὴ κι' αὐστηρὴ δοξολογία κι' ὁ τελευταῖος δέησι πρὸς τὴ Θεοτόκο γιὰ τὴ σωτηρία τῶν Χριστιανῶν—κλασσικὸ γνώρισμα τοῦ τέλους ὅλων τῶν Βυζαντινῶν ὕμνων («κοντακίων» κλπ.).

Ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου δὲν ἔχει ἀκόμα ξεκαθαριστῆ ποιὸς εἶναι. Ἄλλοι παραδέχονται γιὰ ποιητή του τὸν σύγχρονο Γεώργιον τὸν Πισίδη, χαρτοφύλακα τότε τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἄλλοι, βασισμένοι σὲ μαρτυρία παλιοῦ χειρογράφου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Μάρκου τῆς Βενετίας, παραδέχονται τὸν Πατριάρχη Σέργιο, κι' ἴσως νάχουν περισσότερο δίκιο.

Πάντως ὁ Ὑμνογράφος δείχνει νὰ ἦταν προικισμένος μὲ ἄρτια συνθετικὴ δύναμι καὶ μὲ καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα σημαντικά. Οἱ θαρραλέες μεταφορὲς καὶ παρομοιώσεις δείχνουν ἐξαιρετικὴ εὐστροφία καὶ ρητορεία, τὸ ρωμαλέον ὕφος, ἡ ὅλη ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ Ὕμνου δείχνουν τεχνίτη μὲ καλὰ προσόντα, ποὺ ζυμώθηκε κιόλας μέσ' στὴν ἀγωνία καὶ τὸν πόνο, ποὺ δοκίμαζε τὸ Χριστιανικὸ Κράτος ἐκεῖνα τὰ χρόνια. Ὁ Ποιητὴς φαίνεται πολὺ ἐπηρεασμένος καὶ ἀπ' τὸν κορυφαῖον ὑμνογράφο τοῦ Βυζαντίου τὸ Ρωμανὸ τὸ Μελωδό.

ΧΑΡ. ΜΗΧΙΩΤΗΣ

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Μὲ ξεχωριστὴν εὐχαρίστησι ἀρχίζουμε τὴ δημοσίευσι σειρᾶς περιγραφῶν ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἐντόμων καὶ τῶν ζώων τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου. Ἡ σειρὰ αὐτή, γραμμένη μ' ἐξαιρετικὴ ζωντάνια, ἐκφραστικότητα καὶ δύναμι περιγραφῆς ἀπὸ τὸν τμηματάρχη Δασῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ διακεκριμένον λογοτέχνη κ. Βάσο Δασκαλάκη, ἀποδίδει μὲ πλήρη γνῶσιν καὶ ἐπιστημονικὴν πιστότητα τὴ ζωὴ τῶν ἐντόμων καὶ τῶν ζώων, βασισμένη στὶς σχετικὲς ἐργασίες τοῦ μεγάλου ἐντομολόγου Φάμπρ καὶ ἄλλων. Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως στοὺς ἀναγνῶστες μας τὴν παρακολούθησι τῶν περιγραφῶν αὐτῶν, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴ χάρι τους, ἀποκαλύπτουν συγχρόνως ἄγνωστες καὶ ὡραῖες λεπτομέρειες ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ ζωϊκοῦ καὶ φυτικοῦ μας κόσμου καὶ δίδουν πολύτιμες σχετικὲς γνώσεις.

Τὸ δασοφυλακεῖο μας εἶναι χτισμένο σὲ ἕνα πολὺ ἐρημικὸ μέρος. Μὲ τὰ ποδάρια, τὸ πιὸ κοντινὸ χωριὸ εἶναι τρεῖς ὧρες δρόμο, — κι' ἀκόμη κι' ὡς στὶς σπηλιὲς τῶν τσομπάνων, ψηλὰ ψηλὰ στοὺς γκρεμοὺς τοῦ βουνοῦ ν' ἀποφασίση νὰ πάη κανείς, θέλει μισὴ ὥρα καὶ περισσότερο. Λίγο πιὸ πάνω ὅμως ἀπὸ μᾶς περνάει ἡ μεγάλη δημοσία καὶ πλάϊ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμή, καὶ κάθε τόσο ἀκοῦς κανένα λεωφορεῖο ἢ κανένα τραῖνο ποὺ περνοῦνε βιαστικὰ καὶ λίγο λίγο σβήνει καὶ πάει ὁ ἦχος τους.

Ἔξω ἀπ' αὐτὰ κι' ἴσως κι' ἀπὸ καμμιὰ ξεμοναχιασμένη τράτα κάτω στὸ ξερογιάλι, δὲν εἶναι τίποτα τίποτα ποὺ νὰ σοῦ θυμίζη τὸν ἄλλο κατοικημένο κόσμο, ὅπου νὰ ρίξης τὸ μάτι σου. Ὅταν μάλιστα παίρνουν καὶ πιάνουνε ἐκεῖνες οἱ ἄγριες σοροκάδες καὶ χουγιάζη ἀσταμάτητα κάτω ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ὁ γιαλός, — ὅταν πιάνη δῶθε ἐκείνη ἡ δαιμονισμένη ξεροτραμουντάνα, — ἕνα συγκρατητὸ βουητό, ποὺ πότε οὐρλιάζει σὰ λύκος καὶ πότε μουγκαλιέται σὰ βῶδι, βαστάει τὸ δάσος ὁλόκληρο. Τότε δὲν μπορεῖς νὰ ξεχωρίσης ἂν εἶναι τραῖνο ἢ ἂν εἶναι ὁ βοριᾶς στὰ σύρματα τοῦ τηλεγράφου ἢ στὰ κεραμίδια στὴ σκεπή μας. Καὶ τότε ἡ ἐρημιὰ ποὺ ζώνει τὸ δασοφυλακεῖο μας γίνεται ἀμέτρητα πιὸ πυκνὴ κι' εἶναι σὰν νάχη ξεμακρύνει μονομιᾶς χιλιάδες ἀκόμη μίλια ὁ ἄλλος κόσμος.

Ὡστόσο οἱ κακοκαιρίες δὲ βαστοῦνε καὶ τόσο πολύ. Ἔπειτα κάθε καιρὸς τοῦ θεοῦ ἔχει τὸ γοῦστο του καὶ τὴν ὀμορφιά του. Ἐμένα ποτὲ δὲ μοῦ φαίνεται πιὸ ὡραία καὶ πιὸ γεμάτη ἄγριο μεγαλεῖο ἡ θάλασσα ὅσο σὰν ντουμανιάζη ἀνάστατη στὴ σοροκάδα. Κι' ὅταν πάλι, τὸ βραδυνό, γυρίζης ἀποσταμένος ἀπὸ τὴ δουλειά σου καὶ κάθεσαι στὴ φωτιὰ στὸ τζάκι νὰ ξεκουρασθῆς, ὁ σάλαγος τοῦ δάσους ποὺ σκεπάζει κάθε ἄλλον ἦχο, — ἐκεῖνο τὸ ἀσταμάτητο ἀχολογητὸ τῶν πάντων στὸν ἀγέρα καὶ στὸ ἀνεμόβροχο — ἔρχεται σιγὰ σιγὰ καὶ τυλίγει τὸ εἶναι σου σὰν προαιώνια θεϊκὴ μουσική.

Κι' ἔπειτα, τὸ πρωΐ,νὰ πάλι ὁ ἥλιος κι' ἡ καλωσύνη.

Θυμοῦμαι τώρα μερικοὺς ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ἔχουν χαρῆ ποτὲ στὴ ζωή τους αὐτὲς τὶς χαρές, κι' ὅλη ἡ ζωή τους περνάει ἀπὸ τὸ σπίτι τους στὴ δουλειά τους, κι' ἀπὸ τὴ δουλειά τους στὴ θεόκλειστη σάλα τοῦ κινηματογράφου, καὶ δὲν ἔχουνε οἱ καημένοι πῶς νὰ «σκοτώσουνε τὴν ὥρα τους» καθισμένοι σὲ δυὸ καρέκλες στὸ ζαχαροπλαστεῖο τῆς πλατείας.

Νὰ τοὺς μιλήσης αὐτουνῶν γιὰ ὅλα αὐτὰ νὰ τοὺς πῆς γιὰ τὰ τόσα καὶ τόσα ἀνεκλάλητα πράματα ποὺ ἔχει νὰ σοῦ δείξη σὲ κάθε βῆμα τὸ δάσος ἔξω καὶ τὸ βουνό, καὶ ποὺ δὲν τὰ φτάνει σ' ἐνδιαφέρον καὶ σὲ ὡραῖο μυστήριο οὔτε ἡ πιὸ μυστηριώδης κορδέλα τοῦ κινηματογράφου, δὲ θὰ καταλάβουνε τίποτα, καὶ θἆναι σὰν νὰ τοὺς μιλᾶς ἄλλη γλῶσσα. Τί τοὺς νοιάζει αὐτουνοὺς γιὰ τὸ γειτονά μας ἐδῶ στὸ δασοφυλακεῖο, τὸ γέρο κόρακα, ποὺ ἔχει τοῦ κόσμου τὶς φροντίδες καὶ τὶς πονηριές κι' αὐτὸς νὰ ζήση τὴ ζωή του, ἢ τί τοὺς νοιάζει γιὰ τὸ τί γίνονται καὶ πῶς τὰ βολεύουν μέσα στὴ βαθειὰ τρύπα, ἐδῶ παραπάνω στὸ ρέμα, μιὰ φαμελιὰ ἀλεποῦδες.

Ὅμως μὲ τὰ νέα παιδιὰ δὲν εἶναι ἔτσι. Τὰ παιδιὰ ἔχουν ζεστὴ καρδιὰ καὶ φρέσκη, γελαστὴ φαντασία, ποὺ διψάει ὁλοένα γιὰ κάθε ὡραία μάθησι

Ὑπόγειον τμῆμα φωλεᾶς τοῦ ἐρυθροῦ δασοβίου μύρμηγκος, ὅπου οἱ ἐργάται ἀσχολοῦνται μὲ τὴν περίθαλψιν τῶν ᾠῶν τῶν προνυμφῶν καὶ τῶν νυμφῶν.

καὶ μόνο μαζί τους μπορεῖ νὰ κάνη κανεὶς δροσερὲς κουβέντες.

Θὰ τὰ πάρω μὲ χαρὰ παρέα μου σὲ τοῦτες δῶ τὶς σελίδες, στοὺς περιπάτους ποὺ θὰ κάμουμε μαζὶ στὸ λόγγο καὶ στὸ βουνό, γύρω στὸ ἐρημικὸ δασοφυλακεῖο. Τοὺς δίνω τὸ λόγο μου πὼς θὰ ἰδοῦμε ἀπίστευτα πράματα, ποὺ οὔτε τὰ βάνει καθόλου νοῦς ἀνθρώπου ἂν καὶ γίνονται κάθε στιγμή, κάθε στιγμὴ γύρω μας. Ναί, στὴν αὐλή μας ἀκόμη, στὸ κηπάκι τοῦ σπιτιοῦ μας στὴν πόλι μέσα, φαντάζεται κανεὶς πῶς μπορεῖ, ἔτσι καθὼς κάθεται σὲ μιὰ πέτρα καὶ λιάζεται, νὰ περάση τοῦ κόσμου τὶς εὐχάριστες ὧρες; Εἶναι μιὰ συνηθισμένη αὐλή, μὲ κανένα δυὸ δεντρουλάκια ἴσως, καὶ μὲ τίποτε ἀγριόχορτα στὶς ἄκρες καὶ στὶς πλάκες ἀνάμεσα. Ἡ μόνη ποικιλία ποὺ ἔχει εἶναι ἕνα «σπιτάκι» ποὺ ἔχει χτίσει χτὲς μὲ πεντέξη λιθαράκια σὲ μιὰ γωνιὰ ὁ μικρὸς ὁ Στέλιος κι' ἕνα σπασμένο αὐτοκινητάκι του δίπλα, ξεχασμένο κι' αὐτὸ ἐκεῖ.

Μπροσά μας στὸ χῶμα περπατάει ἕνα ξανθὸ μερμηγκάκι. Τριγυρίζει ἀπὸ δῶ, τριγυρίζει ἀπὸ κεῖ καὶ φαίνεται σὰν νάχη χαθῆ καὶ νὰ μὴν ἔχη προορισμό. Παίρνω λιγάκι ζάχαρι καὶ τὴ βάνω ἐκεῖ μπροστά του. Σιμώνει, κάνει, ἔτσι ἔτσι μὲ τὶς κεραῖες του, φαίνεται σὰν νὰ σαστίζη κι' αὐτὸ λιγάκι μὲ τὸν ἀνεπάντεχο θησαυρό, σὰν νὰ τρίβη τὰ μάτια του μὴν ὀνειρεύεται καὶ δὲν εἶναι ἀλήθεια, ἔπειτα ἁρπάζει στὰ δόντια του ἕνα κομμάτι καὶ τοῦ δίνει δρόμο.

Ποῦ πάει τώρα τὸ χαμένο αὐτὸ μερμηγκάκι, ποὺ δὲν εἶχε προορισμό; Προσέχουμε καλὰ τὸ δρόμο του. Τρέχει στὶς πλάκες, σκαρφαλώνει στὶς ἀνωμαλίες καὶ στὶς τουφίτσες τὸ χορτάρι, τραβάει, τραβάει, — τὸ κομματάκι ἢ ζάχαρι πάντα στὸ στόμα του. Φτάνει κάποτε στὸν τοῖχο τῆς μάντρας καὶ τὸ βλέπουμε καὶ χάνεται σὲ μιὰ τρυπίτσα.

— Πάει νὰ φάη τὴ ζάχαρί του, μοῦ λέει ὁ μικρὸς ὁ Στέλιος ποὺ τὸ κοιτάζουμε μαζί.

Ὅμως δὲν περνάει οὔτε ἕνα λεπτὸ καὶ νά 'σου κι' ἀπὸ τὴν ἴδια τρυπίτσα ξεπροβάλλει πάλι βιαστικὸ - βιαστικό. Τὸ ἴδιο τὸ μερμηγκάκι νἆναι; ἄλλο; Ποιὸς ξέρει. Ἄλλη φορὰ βλέπουμε. Ὅμως νά 'σου ἀποπίσω ἄλλο, κι' ἄλλο. Πέντε, δέκα, στὴ σειρά, βιαστικὰ βιαστικά, ὁλόκληρο ἀπόσπασμα.

Ὁ Στέλιος ποὺ τοῦ λέω πὼς τὸ μερμηγκάκι μας πῆγε καὶ φώναξε τοὺς φίλους του ὅτι ἀνακάλυψε ἕνα μεταλλεῖο ζάχαρι καὶ τρέχουνε νὰ τὸ κουβαλήσουν, χοροπηδάει ἀπὸ τὴ χαρά του, ἀκουμπάει τὰ χεράκια του στὰ γονατά του καὶ σκύβει καὶ κοιτάει, κι' εἶναι ξαναμμένος ἀπ' τὸ ἐνδιαφέρον.

— Θὰ τὴν ξαναβροῦνε;

Καταλαβαίνει κι' ὁ ἴδιος πὼς δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ξαναβρῆ μιὰ σταλίτσα ζάχαρι χαμένη μέσα στὴν αὐλή, ἅμα εἶσαι ἕνα τοσοδὰ μερμηγκάκι. Τὰ πέντε δέκα βήματα ἡ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν τρυπίτσα τοῦ τοίχου ἴσαμε κεῖ, εἶναι ἅμα τὰ βάλουμε στὶς ανα-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 768)

Ενα ἀπὸ τὰ ὑγιεινότερα καὶ ὡραιότερα σπὸρ ποὺ ὑπάρχουν εἶναι τὸ σκί. Μερικοὶ χαρακτηρίζουν τὸ σκὶ ὡς ἀνώτερο καὶ καλλίτερο ἀπὸ τὸ κολύμπι. Τὸ δικαιολογοῦν δὲ γιατὶ ἐνῶ τὸ κολύμπι γίνεται στὴ θάλασσα ποὺ μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ μὴν εἶναι καὶ ἀπόλυτα καθαρή, τὸ σκὶ ποὺ γίνεται στὰ βουνά, στὰ χιόνια, στὸν καθαρὸ ἀέρα ἔχει ἀσύγκριτα καθαρώτερη ἀτμόσφαιρα, ἴσως μάλιστα καὶ τὴ μοναδικὴ ἀτμόσφαιρα γιὰ σπὸρ ἀφοῦ ἡ θερμοκρασία εἶναι κάτω τοῦ μηδενός.

Τὸ σκὶ χρησιμοποιήθηκε κατ' ἀρχὰς ἀπὸ τοὺς Λάπωνας ὡς μέσον συγκοινωνίας τὰ δὲ πρῶτα σκὶ ἦταν σανίδια ἀπὸ βαρέλια. Σιγά, σιγὰ ἐτελειοποιήθηκαν καὶ σήμερα ἁμιλλῶνται τὰ ξένα ἐργοστάσια στὴν κατασκευή τους, ἡ ὁποία γίνεται μὲ ἐπιστημονικὸν πλέον τρόπον. Ἡ διάδοσις τοῦ σπὸρ αὐτοῦ τόσο στὴν Εὐρώπη ὅσο καὶ στὴν Ἀμερικὴ εἶναι καταπληκτική.

Τὸ σκὶ εἶναι ἀπὸ τὰ σπὸρ ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ μάθη σὲ οἱαδήποτε ἡλικία ἀρκεῖ νὰ κρατιέται γερὰ στὰ πόδια του. Ἔτσι ὑπάρχουν παραδείγματα ὅπου ἔμαθαν σκὶ παιδιὰ 4 ἐτῶν καὶ γέροι 70 χρονῶν.

Τὸ σκὶ στὴν Ἑλλάδα διαδόθηκε ἐδῶ καὶ 12 χρόνια. Ἕνας μηχανικὸς εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ἕνα ζευγάρι σκί. Τὸ πῆρε μιὰ Κυριακὴ στὴν Πάρνηθα ποὺ ἦταν κατάφορτη ἀπὸ χιόνι, τὸ φόρεσε, ἔτρεξε λίγο καὶ κατόπιν τὸ φόρεσαν ἐναλλὰξ πέντε - ἕξη παιδιὰ τοῦ Ὀρειβατικοῦ. Τοὺς ἄρεσε τόσο πολὺ ὥστε ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες παρήγγειλαν 10 ζευγάρια σκὶ στὴν Εὐρώπη. Ἡ ἀρχὴ εἶχε γίνει. Ταὐτόχρονα σχεδὸν μὲ τοὺς Ἀθηναίους παρήγγειλαν καὶ οἱ Πατρινοὶ σκί, καὶ ἔτσι ἄρχισε νὰ διαδίδεται καταπληκτικὰ ὡς ποὺ τὸ 1931 στὴν Πάρνηθα ἔγιναν οἱ Α΄. Πανελλήνιοι ἀγῶνες σκί. Δὲν ἦταν πολὺ καλοὶ ἀγῶνες. Ἀλλὰ ἦταν ἡ ἀρχή. Καὶ ἡ ἀρχὴ φαίνεται πὼς δὲν ἦταν γιὰ τὸ σκὶ τὸ ἥμισυ τοῦ παντὸς ἀλλὰ τὸ πᾶν. Τὰ ἑπόμενα χρόνια οἱ ἀγῶνες ἦταν καλύτεροι, οἱ ἐπιδόσεις ἱκανοποιητικώτερες. Ἔτσι ἔγιναν ἀγῶνες στὸ Παναχαϊκό, στὸ Σαραντάπηχο, στὴν Ζήρεια, μὲ συμμετοχὴ ἀθλητῶν ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα γιαυτὸ τοὺς Ἀθηναίους σκιὲρ ἐμιμήθησαν καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὀρειβατικοῦ τῶν ἐπαρχιῶν.

* * *

Καὶ δὲν εἶναι μόνο τὸ ὅτι διεδόθη τὸ σκὶ καταπληκτικὰ στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀνήκει στὴν Διεθνῆ Ὁμοσπονδία τοῦ Σκί, καὶ ὅτι ὅσες φορὲς γίνονται διεθνεῖς ἀγῶνες κυματίζει κοντὰ στὶς ἄλλες καὶ ἡ Ἑλληνικὴ σημαία. Ἡ Ἑλλὰς ἔλαβεν ἀκόμη μέρος καὶ στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ σκὶ τὸ 1936 στὸ Γκάρμις Πάτερ Κίρχεν.

Ὅσον ἀφορᾶ γιὰ τὸν τόπο μας, ὁ Ε. Ο. Σ καθιέρωσε κάθε χρόνο τόσο τοπικούς, ὅσο καὶ Πανελληνίους ἀγῶνες. Οἱ τοπικοὶ ἀγῶνες γίνονται στὶς ἐπαρχίες ὅπου ὑπάρχουν τμήματα τοῦ Ε. Ο. Σ. Οἱ Πανελλήνιοι ἀγῶνες γίνονται τὰ τελευταῖα τέσσερα χρόνια στὸ Βέρμιο. Τὸ Βέρμιο ποὺ δὲν ἀπέχει ἀπὸ τὴν Νάουσα παρὰ μόνο 3 - 4 ὧρες εἶναι ἕνα βουνὸ καταλληλότατο γιὰ σκὶ μὲ ὡραῖες πλαγιὲς καὶ ἀπέραντες ἐκτάσεις.

Κάππα

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ

ΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

Η Ἐπανάστασις κηρύχτηκε.

Οἱ Ἕλληνες, ὕστερα ἀπὸ μακρόχρονη δουλεία, σήκωσαν κεφάλι. Ἀνεπάντεχη κι' ἀνέλπιστη ἔφτασε στ' αὐτιὰ τοῦ Σουλτάνου ἡ εἴδησις.

Μὰ στὴν ἀρχὴ δὲν φάνηκε νὰ πῆρε σοβαρὰ τὸ πρᾶγμα. Τί θὰ μπορέσουν νὰ κάμουν οἱ λίγοι κλέφτες, θὰ συλλογίστηκε. Θὰ τολμήσουν τὰ ἀσύντακτα αὐτὰ ἀσκέρια ν' ἀντιμετωπίσουν τὶς ἄπειρες μάζες μου; Μὲ τί πολεμεφόδια; Πόσο θὰ μπορέση νὰ κρατήση αὐτὸς ὁ κλεφτοπόλεμος;...

Καὶ πράγματι, οἱ Ἕλληνες ἀντιμετώπισαν πολλὲς δυσκολίες. Ἔλειψαν πολλὲς φορὲς τὰ πολεμεφόδια κι' ἀκόμα τὰ τρόφιμά τους. Μὰ δὲν λιποψύχησαν. Στὶς δύσκολες αὐτὲς στιγμὲς μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι ρίχτηκαν κατὰ μέτωπο στὸν ἐχθρό, διέσπασαν πολιορκίες, ἔτρεψαν σὲ φυγὴ στρατεύματα.

Ἕνα λοιπὸν ἀπ' τὰ δύσκολα ζητήματα, ποὺ παρουσιάστηκε ἀμέσως μόλις κηρύχτηκε ἡ Ἐθνικὴ Ἐπανάστασις, ἦταν τὸ ζήτημα τῆς ἐπικοινωνίας τῶν ἀρχηγῶν.

Μὲ τί τρόπο θὰ μποροῦσαν νὰ συνεννοοῦνται οἱ διάφοροι καπεταναῖοι;

Πῶς θὰ μάθαιναν ποῦ βρίσκεται ὁ ἐχθρός, πόση εἶναι ἡ δύναμίς του, μὲ τί τρόπο θὰ τὸν ἀντιμετωπίσουν;

Βέβαια, τὰ σημερινὰ μέσα δὲν ὑπῆρχανε, συγκοινωνία ἔλειπε.

Κι' αὐτὴ ὅμως τὴ δυσκολία κατώρθωσαν οἱ Ἕλληνες νὰ τὴν ὑπερνικήσουν. Εἴχανε τοὺς ἀγγελιαφόρους. Κάθε στρατόπεδο, κάθε καπετάνιος εἶχε καὶ τὸν δικό του ἄνθρωπο ποὺ θὰ μεταβίβαζε τὰ «μαντᾶτα» στοὺς ἄλλους ὁπλαρχηγούς. Αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ ἔμπιστος, ἐπιστήθιος φίλος τοῦ καπετάνιου καὶ δοκιμασμένος πατριώτης.

Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς μαρτύρησαν σὰν ἔπεσαν στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ γιὰ νὰ κρατήσουν μυστικὰ τὰ σχέδια τοῦ Ἀρχηγοῦ τους. Κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε ὁ ἀγγελιαφόρος νὰ εἶναι δυνατὸ παλληκάρι ἀντοχῆς κι' ἀκόμα ἔπρεπε νὰ τρέχη γρήγορα, γιατὶ πολλὲς φορὲς βάδιζε ὁλόκληρες μέρες ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνό, νύχτωνε σὲ λαγκάδια, περνοῦσε μέσα ἀπὸ ἀπάτητα δάση γιὰ νὰ μὴν πέση στὰ μάτια τοῦ ἐχθροῦ.

Καὶ στὴν ἀρχαία ἐποχὴ συναντᾶμε τοὺς ἀγγελιαφόρους. Κατὰ τὴν Μηδικὴν εἰσβολὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἔστειλαν ἀγγελιαφόρο στὴ Σπάρτη γιὰ νὰ ζητήσουν βοήθεια. Τὴ νίκη στὸ Μαραθῶνα, τὴ χαρμόσυνη αὐτὴ εἴδησι, ἀγγελιαφόρος τὴν μετέδωσε στοὺς Ἀθηναίους.

Κι' ἄλλες ἀκόμα τέτοιες περιπτώσεις ὑπάρχουν.

Ἔτσι λοιπὸν καὶ οἱ κλέφτες συνεννοοῦντο μεταξύ τους μὲ ἀγγελιαφόρους ἢ ὅπως τοὺς ὠνόμαζαν «πεζοδρόμους».

Γιὰ νὰ γίνη ἕνας κλέφτης ἀγγελιαφόρος ἔπρεπε νὰ εἶναι σεβαστὸ καὶ ἀξιόπιστο πρόσωπο. Γιὰ νὰ πᾶνε κάπου ἦσαν ἐφωδιασμένοι μὲ ἀπαραίτητο σημείωμα ὑπογεγραμμένο ἀπὸ τὸν Ἀρχηγό τους. Αὐτὸ μᾶς τὸ δείχνει τὸ παρακάτω ἀντίγραφο ἐπιστολῆς τῆς τότε Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος:

«Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν πεζοδρόμος Γεώργιος εἶναι ἀπεσταλμένος τῆς Διοικήσεως καὶ ὑπάγει εἰς Βοστίτζην μὲ γράμματα. Θέλετε δίδει λοιπὸν τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν καὶ κατάλυμα».

Οἱ πεζοδρόμοι λοιπὸν αὐτοί, ποὺ ἀντικαθιστοῦσαν τὰ σημερινὰ Ταχυδρομεῖα, εἶχαν μεγάλες εὐκολίες ἀπὸ τοὺς πατριῶτες τους. Αὐτοὶ τοὺς βοηθοῦσαν στὸ δύσκολο ἔργο τους.

Πολλὲς φορές, ἀναγκασμένοι οἱ πεζοδρόμοι αὐτοὶ νὰ μὴν περάσουν ἀπὸ χωριά, προμηθεύονταν ἀπ' τὸν τόπο ποὺ ξεκινοῦσαν τρόφιμα γιὰ πολλὲς ἡμέρες.

Ἀπὸ κάτι παληὰ ἔγγραφα τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ μὲ ἡμερομηνίαν 13 Ἰανουαρίου 1824 ἀντιγράφουμε ἐδῶ μιὰ ἐπιστολή.

«Λεβίδη. Δῶσε πρὸς τὸν Παναγιώτην Μπόταση διὰ τὸν δρόμον ὅπου πηγαίνει διὰ τὴν Πελοπόννησον παξιμάδες ὀκάδες 31».

Πολλὲς φορὲς ὅμως ἡ Διοίκησις, θέλουσα νὰ κοινοποιήση διάφορα ἔγγραφα ἢ προκηρύξεις, ἔστελνε ἀπ' τὸ Κρανίδιον ἐπίτηδες ταχυδρόμον. Ἀντιγράφομεν μίαν εἴδησιν.

«Χθὲς ἔφθασεν ἐνταῦθα (Μεσολόγγι) ἐπίτηδες ταχυδρόμος φέρων ἀπὸ Κρανίδιον τὰς προκηρύξεις τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος».

Πολλὲς φορὲς τὰ γράμματα ποὺ στέλνονταν στοὺς διαφόρους καπεταναίους δὲν εἴχανε καὶ διεύθυνσι. Ἔτσι ὁ πεζοδρόμος ἤτανε ἀναγκασμένος νὰ γυρίση πολλὰ μέρη ὥσπου νὰ βρῆ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ζητοῦσε. Σ' ἕνα γράμμα, σταλμένο στὸν γενναῖο στρατηγὸ Δημήτριο Μακρῆ, στὸ πίσω μέρος ποὺ εἴχανε τὴ διεύθυνσι, διαβάζω: «Τῷ γενναιοτάτῳ Στρατηγῷ Κυρίῳ Δημητρίῳ Μακρῆ, ὅπου τύχοι...».

Λίγο ἀργότερα στὸ Μεσολόγγι διωργανώθηκε ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία.

Ὁ συντάκτης τῶν «Ἑλληνικῶν Χρονικῶν» Ἰωάννης Μάγερ ἵδρυσε ταχυδρομεῖον. Εἰδικὸς ταχυδρόμος, μιὰ φορὰ στὶς δεκαπέντε μέρες, θὰ μετέφερε γράμματα ἀπ' τὴ Δυτικὴ Χέρσο Ἑλλάδα στὸ Ναύπλιο. Ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον θ' ἀκολουθοῦσε ἦταν: διὰ Τριζονίων — Βοστίτζης καὶ Κορίνθου.

Ἔτσι τὰ δύο κέντρα τοῦ τότε νεοσύστατου Ἑλληνικοῦ Κράτους, τὸ Ναύπλιον καὶ τὸ Μεσολόγγι, θὰ μποροῦσαν νὰ ἔρχωνται σὲ ἐπικοινωνία πιὸ εὔκολα.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΕΡΓΑΣ

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄.

Τρεῖς ὧρες τώρα δὲ σήκωσε κεφάλι ὁ Ἰωσὴφ Βρίγγας, ὁ παρακοιμώμενος,[1] ὁ παντοδύναμος ἄρχοντας τῆς αὐτοκρατορίας.

Σκυφτός, μὲ τοὺς ἀγκῶνες στηριγμένους ἀπάνω στὸ τραπέζι εἶχε πέσει σὲ βαθειὰ συλλογή. Μπροστά του βρισκόντανε ξεδιπλωμένη μιὰ περγαμηνὴ ποὺ τοῦ ἔστειλε κάποιος ἄγνωστος. Εἶχε χαραγμένα ἀπάνω τοῦτα τὰ ἀκατανόητα λόγια μὲ μαῦρα καὶ κόκκινα γράμματα:

«Ὁ πετεινὸς δὲν κοιμᾶται οὔτε στὰ βαθειὰ μεσάνυχτα. Κράζει ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καὶ μαζεύει γύρω του τοὺς νυχτοπαρωρίτες. Στὸ μοναστήρι ἡ πεσμένη δόξα ἀκούει μὲ λαχτάρα τὴ φωνή του καὶ περιμένει πότε θὰ σηκωθῇ ὁ νικηφόρος Λέων πάνω ἀπὸ τὴ Χαλκῆ πύλη. Βρίγγα, ὅταν ὁ ἀφέντης κιντυνεύει τὰ πιστὰ σκυλιὰ δὲν κοιμοῦνται».

Οἱ λέξεις πετεινός, πεσμένη δόξα, μοναστήρι, νικηφόρος Λέων ἦσαν γραμμένες μὲ κόκκινα γράμματα. Φανερὸ πὼς πάνω σ' αὐτὲς ὁ καλὸς φίλος — ἔτσι ὑπογραφόντανε — ἤθελε νὰ κρατήσῃ τὴν προσοχὴ τοῦ παρακοιμωμένου.

Ὕστερα ἀπὸ βαθειὰ σκέψη εἶχε φτάσει στὸ ἀκόλουθο συμπέρασμα.

α) Ἕνας ἄγνωστος τοῦ στέλνει ἕνα μήνυμα γιὰ κάποια συνωμοσία. Γιατὶ προτίμησε αὐτὸν τὸν τρόπο; Ἴσως ἀπὸ δειλία... ἴσως γιατὶ ὑποψιάζεται μονάχα καὶ δὲ θέλει νὰ πάρῃ ἀπάνω του εὐθύνη... ἴσως κι' ἀπὸ καμμιὰ ἄλλη ἀφορμὴ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ξέρῃ γιατὶ δὲν ἔχει τὰ στοιχεῖα ποὺ τοῦ χρειάζονται. Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς τοῦ καταγγέλλει μιὰ συνωμοσία.

β) Μὲ τὶς κόκκινες λέξεις δίχως ἄλλο προσπαθεῖ νὰ τὸν κατατοπίσῃ περισσότερο, ποιὰ εἶναι τὰ πρόσωπα καὶ ποιὸς ὁ σκοπός.

Ὕστερα ἀπὸ διαφόρους συνδυασμοὺς ποὺ δὲν κοπίασε καθόλου νὰ κάμῃ γιατὶ ἤξερε καλὰ ὁ Βρίγγας καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πράματα καὶ τοὺς κρυφοὺς πόθους ποὺ κινοῦσαν τὸν καθένα ἀπὸ τοὺς παλατιανοὺς καὶ τοὺς ἀρχόντους, ξεκαθάρισε μερικὰ ὀνόματα... «Πεσμένη δόξα» λόγου χάριν ἦταν ἡ Αὐγούστα Ἑλένη ἡ μητέρα τοῦ αὐτοκράτορα Ρωμανοῦ. Ὅσο γι' αὐτό, τὸ κρυφὸ μήνυμα, δὲν τὸν ξάφνιαζε καθόλου. Τίποτ' ἄλλο δὲν ἔκανε ἡ χήρα τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ ΣΤ', παρὰ νὰ ζητάῃ παντοῦ φίλους καὶ τρόπο γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὴ νύφη της «τὴν ἐμβολαρία» [2] ὅπως τὴν ἔλεγε, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἀναγκάστηκε μαζὶ μὲ τὶς κόρες της ν' ἀφήσῃ τὸ Ἱερὸ Παλάτι καὶ νὰ κλειστῇ σὲ μοναστήρι.

Τὸ περιστατικὸ ἐκεῖνο δὲ θὰ τὸ ξεχάσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλατιανοὺς ὅσα χρόνια καὶ νὰ ζήσῃ.

Ἡ Αὐγούστα Ἑλένη μὲ βαρὺ πένθος ἀκόμα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ ἀντρός της, κύλησε μπρὸς τὰ πόδια τοῦ γιοῦ της, τοῦ Ρωμανοῦ, κι' ἔκλαιε καὶ παρακαλοῦσε. Δὲν τὴν πείραζε τόσο ποὺ θ' ἄφηνε τὸ Ἱερὸ Παλάτι, τὴν ἄνεση καὶ τὰ μεγαλεῖα της, μὰ τὴ δάγκωνε τὸ πεῖσμα, ἡ ἰδέα πὼς «ἡ ἐμβολαρία» κατάφερε νὰ τὴ νικήσῃ.

Ἀκόμα καὶ τὸν κόρφο της ξεσκέπασε, λένε, γιὰ νὰ τὸν ὁρκίσῃ στὸ γάλα ποὺ βύζαξε, νὰ πάρῃ πίσω τὴ σκληρή του ἀπόφαση.

Μ' αὐτὸς γύρισε ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο, χτύπησε μὲ τὸ μαστίγιο δυνατὰ ἕνα σκυλὶ ποὺ βρέθηκε μπροστά του καὶ ρώτησε ἂν ἑτοιμάστηκαν ὅλα γιὰ τὸ κυνήγι καὶ γιατὶ ἀργοῦνε.

Θὰ περνοῦσε μὲ τὸ χελάνδιο [3] τὸ Βόσπορο μαζὶ μὲ τὴν ἀκολουθία του καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ τελειώσῃ τούτη ἡ ἐνοχλητικὴ σκηνή.

Ὅσο γιὰ τὶς ἀδερφές του, τὶς πριγκηποποῦλες, οὔτε θέλησε κἂν νὰ τὶς δῇ. Τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους, φώναζαν, ἔκλαιγαν ποὺ ἦταν ντροπὴ νὰ τὶς βλέπῃς καὶ νὰ τὶς ἀκοῦς. Τί ἔγινε ἡ βασιλικὴ περηφάνεια; Ἄλλοτε περπατοῦσαν καὶ κοίταζαν ψηλά, οἱ Πορφυρογέννητες, σὰν νάθελαν νὰ ξεχάσουν πὼς πατοῦν στὸ χῶμα. Κι' οὔτε γελοῦσαν κι' οὔτε δάκρυζαν ποτές. Βρίσκονταν θαρρεῖς πέρα ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ χαρά, ποὺ εἶναι ἀνθρώπινα πολὺ ἀνθρώπινα πάθη.

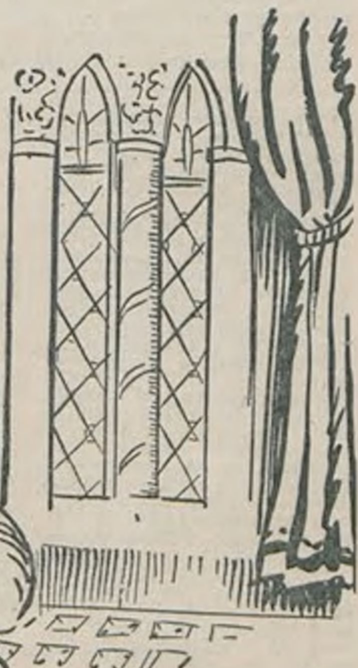
Καὶ τώρα; Οὔτε προσχεράρισσες [4] δὲ θάκαναν ἔτσι.

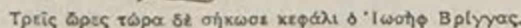
Ἀναγκάστηκαν σηκωτὲς νὰ τὶς βάλουν σὲ κλειστὰ λεκτίκια [5] καὶ νὰ τὶς μεταφέρουν συνοδεία στὸ μοναστήρι.

Ὄχι ὁ Βρίγγας ἦταν ὁλότελα βέβαιος γιὰ τὸ τί σήμαιναν οἱ λέξεις: «πεσμένη δόξα». Μὰ καὶ ἡ ἄλλη «πετεινός». Δυσκολεύτηκε λιγάκι ἀλήθεια μὰ στερνὰ ἔφτασε στὸ συμπέρασμα, πὼς δίχως ἄλλο ἐννοοῦσε τὸν Βασίλειο Πετεινό, πλούσιον ἄρχοντα καὶ πατρίκιο τῆς αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ καιρὸ ὑποψιαζότανε. Γιατὶ τὸ μάτι τοῦ Βρίγγα ἔφτανε ὡς τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου κι' ἀνάσερνε κεῖθε τὸν κρυμμένο λογισμό, σπαρταριστὸ σὰν τὸ ψάρι ποὺ δὲν κατάφερε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τ' ἀγκίστρι.

Κανεὶς ἀπὸ κείνους ποὺ χρυσώνουν μὲ γλυκόλογα τὸν κρυφὸ σκοπό τους δὲν κοτοῦσε νὰ τὸν ἀντικρύσῃ.

— Ὥστε ἔτσι λοιπὸν ὁ κὺρ Βασίλειος Πετεινός... εἶπε κουνῶντας τὸ κεφάλι.

Τρεῖς ὧρες τώρα δὲ σήκωσε κεφάλι ὁ Ἰωσὴφ Βρίγγας.

Σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ φέρνῃ βόλτες πάνω κάτω.

Πελώριο κορμὶ ἀθλητικὸ κι' ἕνα κεφάλι τὸ ἴδιο... μὲ κάτι μικρὰ ματάκια ποὺ γυαλίζουνε σὰν μαῦρες χάντρες. Μάγουλα φουσκωμένα... Ὠχρός... σὰν τὸ

κερὶ ἦταν ἡ ὄψι του. Ἕνα δέρμα μαραμένο κι ὁλότελα ἄτριχο. Ἀνάμεσα στὶς ἑκατοντάδες τῶν εὐνούχων που τριγύριζαν στοὺς διαδρόμους τοῦ Ἱεροῦ Παλατιοῦ ἦταν κι' αὐτὸς κάποτε ἕνας. Μὰ τί ἐξυπνάδα! Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος, πούξερε νὰ διαλέγη ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, κεῖνον ποὺ χρειάζεται σὲ κάθε περίσταση, σ' αὐτὸν ἔρριξε τὸ μάτι του, ὅταν ἀναγκάστηκε νὰ μακρύνη ἀπὸ τὴν αὐλὴ καὶ τὴ διοίκηση τὸν Βασίλειο, τὸν ἀδερφὸ τῆς γυναίκας του. Καὶ τόσο τὸν εἶχε ἐκτιμήση, ποὺ ἀκόμα καὶ στὴ στερνή του τὴν ὥρα, δὲν παραμέλησε νὰ τὸν συστήση στὸ γιό του καὶ διάδοχο Ρωμανό.

— Σ' αὐτὸν νὰ ἐμπιστευθῇς τὸ βασίλειο, τοῦ εἶπε... Εἶναι ὁ πιὸ ἄξιος καὶ ὁ πιὸ πιστὸς ἀπ' ὅλους ποὺ βρίσκονται κοντά σου.

Ὡς τόσο ἡ παραγγελία τούτη δὲ θάπιανε καὶ τόσο τόπο, ἂν ὁ Βρίγγας στὸ μεταξὺ δὲν εἶχε καταφέρει νὰ τραβήξη τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Αὐγούστας Θεοφανώς.

Μὲ τὴν ἀλάθευτη κρίσι του, κάθισε καὶ τὰ ζύγιασε ὅλα καὶ τὰ ξαναζύγιασε καὶ κατάλαβε πιὸς θὰ ἦταν ἄσφαλτα ὁ νικητὴς στὸν ἀγῶνα ποὺ ἀρχίνησε ἀνάμεσα στὴν πεθερὰ καὶ τὴ νύφη, κι εὐτὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κανόνισε τὴ στάση του σύμφωνα μὲ τὸ συμφέρο του.

Συχνά, καθὼς λέγανε οἱ παλατιανοί, ἀντάμωνε τὴ Θεοφανὼ στὰ νυμφαῖα[6] τοῦ κήπου ἢ στὸ γυναικίτη — γιατὶ εἶχε τὸ ἐλεύθερο νὰ μπαίνη παντοῦ ὁ γέρο εὐνοῦχος — καὶ κεῖ πιὰ ὧρες ὁλόκληρες συζητούσανε γιὰ τὶς ὑποθέσεις τῆς αὐτοκρατορίας κι' ἔπαιρναν ἀποφάσεις γιὰ κάθε ζήτημα.

Κ' ἦταν παράξενο ἀλήθεια νὰ βλέπης μιὰ εἰκοσάχρονη κοπελούδα νὰ μιλάη μὲ τόση γνώση γιὰ τὸ κάθε τί· πολλὲς φορὲς ἄφινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ τὸν ἴδιο τὸν Βρίγγα, ποὺ ἔπαθε ὡς τόσο καὶ πάλαιψε μὲ νύχια καὶ μὲ δόντια στὴ ζωή του, καὶ μοναχὰ στὰ ἑξῆντα του πιὰ μποροῦσε νὰ πῆ, πὼς ἔμαθε τὸ μυαλό του καὶ σκλήρηνε ἡ καρδιά του, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ κουμαντάρη ἀνθρώπους.

«Ὄχι, δὲν εἶναι τοῦτο πρᾶμα φυσικό!» Πολλὲς φορὲς τὄχε σκεφτῆ καθὼς ἔβλεπε ξαφνικὰ μέσα στὰ πράσινα μάτια της ν' ἀστράφτη μιὰ λάμψη... κάποτε - κάποτε ἐκεῖ, ὅπως καθότανε καὶ μιλοῦσε ἥσυχα καὶ καλά. Σὰ νὰ 'χωνε ἀνάμεσα στὶς ἀνθρώπινες σκέψεις της καὶ τὴν δική του, ὁ Σατανᾶς, τὴν ἀνομολόγητη.

Ἀπὸ τὰ στενόμακρα ἀψιδωτὰ παράθυρα γλυστροῦσε τὸ βραδυνὸ φῶς μαλακὸ σὰ χάδι στὴν ἀπέραντη σάλα... στὸ χρυσωμένο θόλο, στὸ πάτωμα ποὺ λαμποκοποῦσε σὰν καθρέφτης, στὰ πολύχρωμα ψηφιδωτά, στὰ χνουδωτὰ κρουσωτὰ βῆλα[7] ποὺ ἔπεφταν βαρειὰ κι ἐπίσημα.

Ἀνάλαφρο ἀγεράκι φυσοῦσε ἀπὸ τὸ Βόσπορο.

Ὁ Βρίγγας περπατοῦσε ἀπάνω κάτω κι' ἀνάσαινε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ βαθειὰ τὴ μυρουδιὰ ποὺ ἦταν χυμένη ὁλοῦθε ἀπὸ θάλασσα, λουλούδια καὶ νοτισμένο χῶμα.

Ἐκείνη ἡ φράση τὸν ἔρριχνε στὴ βαθειὰ συλλογή: «π ε ρ ι μ έ ν ε ι π ό τ ε ν ὰ σ η κ ω θ ῆ ὁ ν ι κ η φ ό ρ ο ς Λ έ ω ν σ τ ὴ Χ α λ κ ῆ π ύ λ η»...

Ὄχι γιὰ τὸ νόημά της. Ἦταν ὁλοφάνερο. Χαλκῆ ἔλεγαν τὴν πόρτα τοῦ Ἱεροῦ παλατιοῦ. Ὁ ἄγνωστος θὰ θελε τὸ δίχως ἄλλο νὰ πῆ πὼς κάποια στάση θὰ ξεσποῦσε ἐκεῖ, ξεσηκωμένη ἀπὸ τὸ «νικηφόρο λέοντα».

Αὐτὸ τὸ «νικηφόρος λέων» ὅμως ποὺ ἦταν γραμμένο μὲ κόκκινο μελάνι τὸν μπέρδευε.

Πῶς ἦταν δυνατὸ ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς κι' ὁ Λέων Φωκᾶς ὁ ἀδερφός του — τὸ ὅτι αὐτοὺς ἐννοοῦσε ὁ ἄγνωστος τὸ εἶχε βέβαιο — πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ κινηθοῦν ἐνάντια στὸν αὐτοκράτορα Ρωμανό; Τοὺς τίμησε μὲ τὰ πιὸ μεγάλα στρατιωτικὰ ἀξιώματα — ὁ ἕνας ἦταν δομέστικος[8] στὴν Ἀνατολὴ κι' ὁ ἄλλος στὴ Δύση — τοὺς χρύσωσε ἀκόμα καὶ μὲ τὸν τίτλο τοῦ μαγίστρου[9] κι' ἔλαμπαν πιὰ ἀνάμεσα στὸ ἐπίλοιπο ἀρχοντολόϊ τρανότεροι καὶ δυνατότεροι ἀπ' ὅλους. Τί ἄλλο εἶχαν νὰ πεθυμήσουν; Τί συμφέρο θὰ τοὺς κινοῦσε νὰ βοηθήσουν τὴν χήρα αὐτοκρατόρισσα;

Μὰ ἐξὸν ἀπ' αὐτό, ἡ ἐκστρατεία τῆς Κρήτης ἦταν σχεδὸν ἀποφασισμένη. Ἀπόμενε ἡ σύγκλητος ἀκόμα νὰ δώση τὴ συγκατάθεσή της. Ὡς τόσο νὰ γίνη ἢ ὄχι κρεμότανε ὁλότελα ἀπὸ τὸ Βρίγγα. Μήπως δὲν τὄξερε αὐτὸ ὁ Νικηφόρος καὶ δὲν προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν κερδίση μὲ τὸ μέρος του;

Ὄχι, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ὁ πανπόνηρος παρακοιμώμενος δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τίποτα.

Ἂν ὅμως ὅλ' αὐτὰ ἦσαν μονάχα συκοφαντία πιτήδεια σκηνοθετημένη ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν συμφέρο νὰ τὸν χωρίσουν ἀπὸ τοὺς Φωκάδες σπέρνοντας ζιζάνια ἀναμεσά τους;

Τὸ πρᾶμα δίχως ἄλλο ἔπρεπε τὸ γρηγορώτερο νὰ ξεκαθαριστῆ.

Τὸ βῆλο μιᾶς μεγάλης πόρτας κουνήθηκε ἀλαφρά, παραμέρισε ὕστερα κι' ἕνα πρόσωπο ἀστεῖο, ζαρωμένο, ποὺ εἶχε ὡς τόσο κάτι παιδιάστικο, μὲ θλιμμένα μαῦρα μάτια, ξεπρόβαλε στὸ ἄνοιγμα... Μόνο τὸ πρόσωπο... καὶ τόσο χαμηλά, ποὺ θἄβαζες στοίχημα πὼς κάθεται κεῖ πίσω στὰ γόνατα καὶ περιμένει.

Καθὼς ὁ Βρίγγας πήγαινε σκεφτικὸς ἀπάνω - κάτω, τὸν παρακολουθοῦσε γυρίζοντας σιγὰ - σιγὰ κατὰ τὸ περπάτημά του, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ὡς τὴν ἄλλη.

Εἶχε μιὰ ἔκφραση ὁλότελα γελοία, σὰ σκυλὶ φοβισμένο μὲ τὴν οὐρὰ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια ποὺ βλέπει ταραγμένο τὸν ἀφέντη του καὶ τοῦ κάκου πασκίζει νὰ καταλάβη ποιὰ εἶναι ἡ ἀφορμὴ τῆς ταραχῆς του.

Ξαφνικὰ χαμογέλασε καὶ τὰ στενά του χείλια, καθὼς μισάνοιξαν, χαράξανε μιὰ καμπύλη γραμμὴ ποὺ ἔφτανε ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτὶ ὡς τὸ ἄλλο.

— Ζοζώ, Ζοζώ! πρόφερε σιγὰ κι' ἔτσι ποὺ μόλις ἀκούστηκε σὰ σφύριγμα ἡ φωνή του μέσα στὴ μεγάλη σάλα.

Ὁ Βρίγγας ἄκουσε καὶ χωρὶς νὰ ξαφνιαστῆ, χωρὶς νὰ παραξενευτῆ καθόλου, χωρὶς κὰν νὰ γυρίση, εἶπε:

— Μίλα καθαρά.

— Σεραφείμ, δὲ σὲ συμβουλεύω νὰ μ' ἐνοχλήσης αὐτὴ τὴ στιγμή. Ὅμως τὸ βῆλο παραμέρισε πιὸ πολὺ καὶ παρουσιάστηκε ἔτσι ὁλόκληρο ἕνα πολὺ περίεργο ὑποκείμενο... Τὸ ἀνάστημά του δὲν ἦταν πάνω ἀπὸ τὸ μέτρο... Καμπούρης, μὲ πόδια στραβὰ καὶ λεπτά. Φοροῦσε παρδαλὰ φορέματα, μακρομύτικα παπούτσια καὶ σκουφὶ πράσινο χρυσοκέντητο. Καθὼς προχωροῦσε ἕνας ἦχος ἀπὸ πολλὰ ἀσημένια κουδουνάκια τὸν συντρόφευε.

Ἡ ἀσκήμια του ἦταν ἀλήθεια φοβερὴ κι' ὅμως τὰ μαῦρα του μάτια εἶχαν μιὰ γλύκα παράξενη ποὺ σ' ἔκανε νὰ τὸν συμπαθήσης.

Τὸ νάνο τοῦτο τὸν εἶχαν διώξει ἀπὸ τὴ συντροφιά τους ἢ τὸν εἶχαν ξεχάσει φεύγοντας γιὰ τὸ μεγάλο πανηγύρι ποὺ γινόταν στὶς Χῶνες, μιὰ παρέα ἀπὸ μίμους ἀκροβάτες καὶ ταχυδακτυλουργούς... Ἔτσι τὸν συνάντησε ὁ Βρίγγας μιὰ μέρα σ' ἕνα στενὸ δρομάκι τῆς βασιλεύουσας σ' ἐλεεινὴ κατάσταση, πεινασμένο, ἄγρυπνο, κατατρεγμένο ἀπὸ παιδιὰ κι' ἀπὸ μεγάλους.

(Ἀκολουθεῖ)

---

1 Ἔμπιστος τοῦ αὐτοκράτορα ποὺ κοιμότανε δίπλα στὸν αὐτοκρατορικὸ κοιτῶνα.
2 Ἔμβολοι λέγονταν οἱ στοὲς ποὺ βρίσκονταν στοὺς μεγάλους δρόμους. Ἐμβολαριὰ λοιπὸν εἶναι ἡ γυναίκα ποὺ σύχναζε ὅλη τὴν ἡμέρα στὶς στοὲς αὐτὲς καὶ ἀνῆκε φυσικὰ σὲ ταπεινὴ τάξη.
3 Καράβια ποὺ πήγαιναν μὲ πανιὰ καὶ κουπιά.
4 Προσχεράρηδες ἦσαν οἱ τεχνίτες, προσχεράρισσες λοιπὸν οἱ γυναῖκες τῶν τεχνιτῶν.
5 Φορεῖα.
6 Δημόσιες βρύσες μὲ στοές.
7 Παραπετάσματα.
8 Ἀρχιστράτηγος.
9 Βυζαντινὸς τίτλος ἀπὸ τοὺς μεγαλείτερους.

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ

Γ'. Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Ὅταν ἐγεννᾶτο στὴ Σπάρτη ἕνα βρέφος, ἔπρεπε σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς πολιτείας νὰ ἐξετασθῆ ἀπὸ τοὺς γέροντες τῆς φυλῆς του ἂν εἶναι ἄξιο νὰ ζήση. Τὸ ἔθιμο τῆς ἐξετάσεως τῆς ἀρτιμελείας τῶν βρεφῶν ἦταν πανελλήνιο, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι στὶς ἄλλες ἑλληνικὲς πολιτεῖες τὴν ἀπόφασι ἔπαιρνε μόνος ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ, χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ δώση λόγο στὶς ἀρχὲς τῆς πολιτείας γιὰ τὴν ἀπόφασί του. Στὴ Σπάρτη, ἀντιθέτως, ὁ πατέρας δὲν εἶχε γνώμη, ἀλλὰ οἱ γέροντες τῆς φυλῆς, ὅπως εἴπαμε. Ἂν ἡ ἐπιτροπὴ τῶν γερόντων ἐνόμιζε ὅτι τὸ βρέφος δὲν εἶχε τὰ φυσικὰ προσόντα γιὰ νὰ γίνη πολίτης τῆς Σπάρτης, τὸ παρέδιδε σὲ εἰδικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους, οἱ ὁποῖοι τὸ πετοῦσαν σὲ μιὰ βραχώδη περιοχή, στοὺς λεγομένους ἀποθέτας. Ἂν ἡ ἀπόφασι τῶν γερόντων ἦταν εὐνοϊκή, τὸ νεογνὸ παρεδίδετο στοὺς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὴν ὑποχρέωσι νὰ τὸ ἀναθρέψουν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν ὀκτὼ ἐτῶν. Ὅταν τὸ παιδὶ ἔκλεινε τὰ ὀκτὼ χρόνια του, παρεδίδετο σὲ εἰδικὸ ὑπάλληλο τῆς πολιτείας, τὸν λεγόμενο παιδονόμο, ὁ ὁποῖος τὸ ὡδηγοῦσε σὲ εἰδικὸ στρατόπεδο γιὰ ν' ἀνατραφῆ μαζὶ μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ τῆς ἴδιας ἡλικίας. Ἡ ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν στὴ Σπάρτη βαστοῦσε ἕξη χρόνια, ἑπομένως στὰ στρατόπεδα αὐτὰ ὑπῆρχαν παιδιὰ 8—14 χρονῶν. Ἀναλόγως τῶν ἡλικιῶν ὑπῆρχαν καὶ ἰδιαίτερες τάξεις. Ἔτσι τὰ παιδιὰ τῶν 8 ἐτῶν, ποὺ ἀνῆκαν στὴν πρώτη τάξη, ἐλέγοντο ρωβίδαι. Τὰ παιδιὰ τῶν 9 ἐτῶν ποὺ σχημάτιζαν τὴν δεύτερη τάξι ἐλέγοντο προμηκιζόμενοι, τῶν 10 ἐτῶν ἐλέγοντο μηκιζόμενοι, τῶν 11 ἐτῶν πρόπαιδες, τῶν 12 ἐτῶν παῖδες, τῶν 13 ἐτῶν μελλήρρηνες (οἱ μέλλοντες ἄντρες δηλαδή), καὶ τῶν 14 ἔφηβοι, ὁπότε καὶ ἐτελείωναν οἱ σπουδές τος στὰ παιδικὰ στρατόπεδα. Τὰ παιδιὰ ὅλων αὐτῶν τῶν ἡλικιῶν ἐγυμνάζοντο στρατιωτικὰ κάτω ἀπὸ τὶς ὁδηγίες εἰδικῶν δασκάλων, ἐμάθαιναν νὰ πειθαρχοῦν κι' ἀκόμα νὰ ἔχουν σύμπνοια. Ἡ γυμναστικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις ἐρχόταν στὴν πρώτη γραμμή, ἐνῷ ἡ ἀνάγνωσι, ἡ γραφή, ἡ μουσικὴ καὶ ἡ χορευτικὴ τέχνη ἐρχόνταν σὰ δεύτερο εἶδος μαθήσεως, συμπληρωματικὸ τῶν πρώτων. Τὰ παιδιὰ ἔτρωγαν ὅλα μαζὺ καὶ κοιμῶνταν ἐπίσης κατὰ ὁμάδες. Μετὰ τὸ 14ο ἔτος ὁπότε τελειώνει ἡ παιδικὴ ἀγωγή, ἀρχίζει ἡ φυσικὴ ἐφηβεία, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ἐφήβους ἀπὸ 14—20 ἐτῶν. Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη τῆς ἐφηβείας, οἱ νέοι γυμνάζονταν συγχρόνως καὶ ὡς στρατιῶτες, ὥστε ὅταν ἔληγε ἡ περίοδος τῆς ἐφηβείας νὰ μποροῦν νὰ μπαίνουν κατ' εὐθεῖαν στὶς τάξεις τῶν πολεμιστῶν. Κάθε Σπαρτιάτης ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ παίρνη τὰ ὅπλα καὶ νὰ πολεμᾷ ὡς τὰ 60 του χρόνια. Οὐσιαστικὰ ὅμως ζοῦσε τὸν αὐστηρὸ στρατιωτικὸ βίο ὡς τὴν ἡλικία τῶν 30 ἐτῶν, ὑποχρεωμένος νὰ τρώγη καὶ νὰ κοιμᾶται στοὺς στρατῶνες. Μετὰ τὰ 30 χρόνια ὁ πολίτης εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κοιμᾶται στὸ σπίτι του, ἀλλὰ ὄχι καὶ νὰ τρώγη. Ὅλοι οἱ πολῖται τῆς Σπάρτης, ἀπὸ τοῦ βασιλέως μέχρι τῶν ἁπλῶν πολιτῶν, εἶχαν τὴν ὑποχρέωσι νὰ τρῶνε στὰ συσσίτια, τὰ λεγόμενα ἀνδρεῖα, ἢ συσκήνια. Τὸ οἰκοδόμημα τῶν συσσιτίων ἦταν ἀπέραντο καὶ εἶχε τραπέζια ὅπου οἱ πολῖται ἔτρωγαν ἀνὰ δεκαπέντε. Οἱ δεκαπέντε αὐτοὶ ἄντρες ἀποτελοῦσαν μιὰν ἀχώριστη συντροφιά, ἡ ὁποία δὲν ἐχωρίζετο οὔτε στοὺς πολέμους. Ἂν κανένας ἀπὸ τοὺς δεκαπέντε σκοτωνόταν σὲ μάχη ἢ πέθαινε, ὁ ἀναπληρωτής του ἐξελέγετο διὰ ψηφοφορίας μεταξὺ τῶν 15. Σὲ κάθε ὁμάδα ὑπῆρχε ἕνας ἀρχηγός, ὁ λεγόμενος κρεοδαίτης. Πρὸ τοῦ 5ου αἰῶνος π. Χ., τὰ συσσίτια εἶχαν πολεμικὸ χαρακτῆρα κι' ἀποτελοῦσαν ἕνα εἶδος διαρκοῦς ἐπιστρατεύσεως τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ μετὰ τὸν 5ο αἰῶνα τὰ συσσίτια χάνουν τὴν πολεμικὴ σημασία τους καὶ παίρνουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἰσότητος καὶ τῆς κοινότητος τοῦ ἁπλοῦ βίου. Τὸ φαγὶ τῶν πολιτῶν ἀπετελεῖτο ἀπὸ μέλανα ζωμόν, ἢ βαφὴν ἢ αἱματίαν (εἶδος σούπας ἀπὸ αἷμα ζώων) καὶ ἀπὸ κρίθινο ψωμί, τυρί, σῦκα καὶ κρασί. Κάθε πολίτης ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ φέρνη στὸ συσσίτιο ὡρισμένες ποσότητες ἀπὸ κριθάρι, τυρί, σῦκα καὶ κρασί. Ἡ εἰς εἶδος εἰσφορὰ ἦταν ἴση γιὰ ὅλους. Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔτρωγαν στὰ συσσίτια δὲν εἶχαν καὶ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ ἐθεωροῦντο ἀπὸ τοὺς πολῖτες ἄτιμοι ὅσο καὶ οἱ φυγάδες τῶν πολέμων. Ἐπίσης εἶναι χρήσιμο νὰ προσθέσωμε ὅτι οἱ βασιλεῖς ἐλάμβαναν μέρος στὰ συσσίτια μὲ ἔξοδα τοῦ δήμου. Ἐπίσης οἱ Ἔφοροι δειπνοῦσαν χωριστὰ σὲ δικό τους τραπέζι, τὸ λεγόμενο Ἐφορεῖον.

Σπαρτιατικὸν ἀγγεῖον ἀνευρεθὲν εἰς τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς.

Καὶ τώρα λίγα γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τῶν κοριτσιῶν καὶ τὴν κοινωνικὴ θέσι τῶν γυναικῶν. Ὅπως καὶ τὰ ἀγόρια, ἔτσι καὶ τὰ κορίτσια τῆς Σπάρτης ἐξεπαιδεύοντο σὲ ὁμάδες, μαθαίνοντας χορό, τραγούδια καὶ ἐλάχιστα γράμματα. Ἀκόμα ἐγυμνάζοντο στὸν δίσκο, στὸν δρόμο, στὴν πάλη καὶ στὸ ἀκόντιο, διοργανώνοντας καὶ σχετικοὺς δημόσιους ἀγῶνες ἢ παρακολουθῶντας τοὺς ἀγῶνες τῶν ἀγοριῶν. Βέβαια ἡ δημοσία φροντίδα γιὰ τὰ κορίτσια ἦταν πολὺ πιὸ μικρὴ ἀπ' ὅτι ἦταν γιὰ τὰ ἀγόρια. Τὰ κορίτσια εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ μένουν κοντὰ στοὺς γονεῖς τους καὶ νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴ φροντίδα τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ. Μετὰ τὸν γάμο τους, οἱ γυναῖκες ζοῦσαν βίο ἀπολύτως οἰκιακό, ὅπως καὶ σ' ὅλες τὶς ἑλληνικὲς πολιτεῖες. Φρόντιζαν γιὰ τὸ σπίτι τοῦ συζύγου τους, ἀνέτρεφαν τὰ παιδιὰ τους μέχρι τῆς ἡλικίας 8 ἐτῶν καὶ γενικὰ ἀπεσύροντο ἀπὸ τὴ δημόσια ζωὴ τῆς πολιτείας μέχρι τὸ τέλος τοῦ βίου τους. Πάντος ὁ κοινὸς βίος τῶν ἀντρῶν ἦταν σοβαρὸ ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἀνάπτυξι οἰκογενειακοῦ βίου, κι' ἔτσι οἱ Σπαρτιάτιδες δὲν ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν σπουδαῖα προσόντα. Ἐξ ἄλλου, λόγῳ τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων καὶ τῆς ἀνδροπρεποῦς ἀγωγῆς των, οἱ γυναῖκες τῆς Σπάρτης δὲν κατώρθωναν νὰ εὐδοκιμήσουν σὲ καθαρῶς γυναικεῖα ἔργα.

Ἐξετάσαμε πολὺ σύντομα καὶ σὲ γενικὲς γραμμὲς τὴν ἵδρυσι τῆς πολιτείας τῶν Σπαρτιατῶν, τὸ πολίτευμά τους καὶ τὴν κοινωνικὴ μορφή της. Ἡ Σπάρτη προσέφερε κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἄποψη τὴν διοικητική, μεγάλη συμβολὴ στὴ διαμόρφωσι τῶν συγχρόνων πολιτευμάτων, ὅπως κι' ὅλες οἱ ἑλληνικὲς πολιτεῖες καὶ ἰδιαίτερα ἡ Πολιτεία τῶν Ἀθηναίων μὲ τῆς ὁποίας τὴν ὀργάνωσι θ' ἀσχοληθοῦμε ἄλλοτε.

Β.

✵ Η ΜΗΤΕΡΑ ✵

(Ἀπ' τὰ Θεσσαλικὰ Διηγήματα τοῦ Γιώργου Βαλταδώρου)

Οἱ γιατροὶ τὸν εἶχαν ἀποφασίσει... Καθάρισαν μὲ τὴν ἄκρια τοῦ μαντηλιοῦ τους τὰ θαμπωμένα χρυσᾶ γυαλιά τους... Κι' ἔσκυψαν κι' αὐτοὶ στὰ γιατροσόφια... Μιὰ ζωὴ πήγαινε νὰ τελειώση τὸ δρόμο της!... Εἴχανε μετρήσει κιόλας μὲ τὸ κρύο, σὰν ἀπὸ μολύβι χέρι ποὺ ἔχουν οἱ γιατροί, τὸ σφυγμὸ ποὺ θάκανε ἀκόμα μιὰ ζωὴ ἄρρωστη... Μιὰ μικρὴ σπίθα, σταλαγματιὰ ζωούλας, ἔμεινε ἀκόμα, κρυμμένη, βαθειά, στ' ἀδύναμα στήθη τ' ἀρρώστου... Καὶ πάλευε κι' αὐτὴ νὰ σβήση...

Κι' οἱ γιατροὶ κουνοῦσαν τὸ σοφὸ κεφάλι τους!

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ φάνηκε μιὰ γρηούλα μὲ τὴ μαύρη πλατειὰ μαντήλα της, ποὺ ἄφηνε ἕνα μαῦρο μεγάλο λεκὲ στὴ μαρμαρένια σκάλα τοῦ νοσοκομείου. Κανένας δὲ μπόρεσε νὰ μάθη πῶς ἦρθε ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ μακρινοῦ χωριοῦ της, κι' ἀκόμα, τί κρατοῦσε στὸ ταγάρι της, μὲ τόση προσοχή, σὰν ἕνα πολύτιμο πρᾶγμα. Τὰ γεροντικά της γόνατα — σὰ νὰ λύθηκαν οἱ κόμποι τους — εἶχαν λυγίσει, ὄχι τόσο ἀπ' τὸν κόπο π' ἀνέβηκε τ' ἀμέτρητα σκαλοπάτια, ὅσο ἀπὸ τὴν ἀγωνία νὰ 'δῆ, καὶ νὰ προφτάση τὸ γυιό της.

Στὴν ἀπέραντη ἄσπρη σάλα οἱ ἄρρωστοι καὶ στὸ προσκεφάλι τοῦ καθενὸς ἀγρυπνάει ὁ Πόνος μὲ τὴ Σιωπή... Τὰ βαρειὰ κρεββάτια τους, τὄνα κοντὰ στὸ ἄλλο, τόσο κοντά, ποὺ θἄλεγες πὼς τὰ τραβοῦσαν οἱ ἴδιοι οἱ ἄρρωστοι ἀπὸ τὸν πόνο, γιὰ νὰ πάρουν παρηγοριὰ καὶ δύναμι ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον... Ἡ ἴδια ἀρρώστεια κι' ἡ δυστυχιὰ ἑνώνουν περισσότερο ἀπ' τὴ μάταια εὐτυχία ποὺ γελάει κάτω ἀπὸ τὴ μάσκα της.

....

— Μητέρα, ἂν δὲν ἐρχόσουνα, θὰ πέθαινα!...

— Κι' ἐγώ, παιδί μου, ἂν δὲ σ' ἔβλεπα!...

Κι' ἔγινε τὸ θαῦμα αὐτό... καὶ τὸ παιδί της... δὲν πέθανε!...

Οἱ γιατροὶ ἀκόμα καθαρίζουν μὲ τὴν ἄκρια τοῦ μαντηλιοῦ τους τὰ χρυσᾶ γυαλιά τους, γιὰ νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ πιστέψουν... Μά, τὰ μάτια τους εἶναι θαμπωμένα ἀπ' τὴ σοφία τῶν βιβλίων καὶ δὲν βλέπουν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ ΤΟΥ ΥΦ)ΓΟΥ ΤΥΠΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ κ. Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

Ὁ Περ. Διοικητὴς κ. Ἐγγλέζος προσφωνῶν τὸν Ὑφυπουργὸν Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολούδην κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν μονάδων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀλεξανδρείας.

Ὁ Ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ὁμιλῶν πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Ἀλεξανδρείας.

1) Φαλαγγῖται & Φαλαγγίτισσαι τοῦ Τάγματος Ε. Ο
κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος κατὰ τελευταίαν φο
3) Τμήματα Ε.Ο.Ν. τῆς 181ης Φάλαγγος Ἀλεξαν·δρ
σῶν Ἄρτης πρὸ τοῦ ἱστορικοῦ ναοῦ τῆς Παρηγορη
Διοικήσεως Δράμας. 6) Αἱ

. Ν. Μηλοτόπου (Γιαννιτσῶν). 2) Ὁ Κ. Ε. Νεολαίας
οτογραφίαν του μὲ τὴν στολὴν τοῦ ἀνθυποσμηναγοῦ.
ρουπόλεως εἰς μίαν παρέλασιν. 4) Τμῆμα Φαλαγγιτισ-
ρίας μετὰ τοῦ Νομάρχου. 5) Φαλαγγίτισσαι XXXI Περ.
σημαῖαι τῆς Ε.Ο.Ν. Σπάρτης.

Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι Σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Λιμνῶν τῆς Περ)κῆς Ὑποδ)σεως Ἄργους.

Ὁμὰς Φαλαγγιτῶν Λόχου Εἰδικοτήτων Σ.Σ. Ἀγγίστης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Γ'.

ΚΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΕΑ

Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τὸν Κρόνο σημειώνει μιὰ νέα περίοδο στὴν ἐξέλιξι τῆς Δημιουργίας.

Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ ἔχει τὴν βαθύτερη σημασία της. Ὁ Οὐρανός, ὅπως εἴδαμε, προσπάθησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀνάπτυξι καταβαραθρώνοντας τὰ τέκνα του. Τώρα, μὲ τὸν Κρόνο ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ ἔργο τῆς Δημιουργίας θὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμο του. Ὁ Κρόνος θὰ γίνῃ ὁ θεμελιωτὴς μιᾶς νέας Δυναστείας, τῆς Δυναστείας τῶν Τιτάνων.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶναι ἁπλῆ καὶ ἡ σημασία της ὁλοφάνερη... Ἡ αἰώνια Φύσις μὲ τὸ γόνιμο καὶ δημιουργικὸ σφρῖγος της ἀναδείχνεται νικήτρια τῶν πρώτων ἐμποδίων ποὺ ἀντιμάχονται στὴν πρόοδό της καὶ συνεχίζει θριαμβευτικὰ τὸ διαμορφωτικό της ἔργο. Ἡ φύσις αὐτὴ εἶναι ἡ Γαῖα καὶ οἱ Τιτᾶνες ποὺ παριστάνουν τὶς πρωτόγονες φυσικὲς δυνάμεις, ἀφοῦ ἔμειναν γιὰ λίγο σκλαβωμένοι καὶ ἀδρανεῖς, ἀνακτοῦν καὶ πάλι τὴν ἐλευθερία τους, ἐνῶ νέες γενεὲς θεῶν, νέες δηλαδὴ δυνάμεις, ἔρχονται νὰ προστεθοῦν στὶς πρῶτες.

Ἐν τούτοις μὲ τὴν δυναστεία τοῦ Κρόνου δὲν φθάνουμε στὴν ποθητὴ τελειότητα τοῦ Κόσμου... Ἡ ὁριστικὴ γαλήνη εἶναι ἀκόμη μακριά. Πρὶν φθάσουμε σ' αὐτὴν ὁ κόσμος θὰ γνωρίσῃ καὶ νέα ἀναστάτωσι, θὰ περάσῃ καινούργια κρίσι. Τὸ ἴδιο τέλος ἐπιφυλάσσεται στὸν δεύτερο δυνάστη τοῦ κόσμου, στὸν ἐκδικητικὸ Κρόνο. Κι' αὐτός, ὅπως ὁ πατέρας του, θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐναντιωθῇ στὴν ἀνάπτυξι τῆς ζωῆς καὶ θὰ πολεμηθῇ ἀπὸ τὸ ὑστερότοκο παιδί του. Κι' αὐτός, ὅπως ὁ Οὐρανός, θὰ ὑπερνικηθῇ ἀπὸ τὶς ἀνώτερες δυνάμεις, ἀπ' τὶς τελειότερες μορφές, πού, ἀγέννητες ὡς τὴν στιγμή, φανερώνουνται στὴν δεύτερη αὐτὴ περίοδο.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσουμε τὸν μῦθο νὰ μᾶς τὰ ἱστορήσῃ καλύτερα.

Ἀφοῦ ἔπαψε νὰ βασιλεύῃ ὁ Οὐρανός, ἡ Γαῖα ἔπεισε τοὺς Τιτᾶνες νὰ ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ Ταρτάρου καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς των, τοὺς Κύκλωπες καὶ τοὺς Ἑκατόγχειρες. Μὰ ὁ Κρόνος ποὺ ἦταν ἔξυπνος καὶ προνοητικὸς κατάλαβε πὼς δὲν θὰ ἦταν ποτὲ ἥσυχο τὸ κεφάλι του, οὔτε ἡ ἐξουσία του ἀσφαλής, ὅσο τὰ ἀνυπότακτα καὶ ρωμαλέα ἀδέρφια του ἦταν ἐλεύθερα μέσα στὸ βασίλειό του. Χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ λοιπὸν στοχάστηκε καὶ βρῆκε τρόπο νὰ δεσμεύσῃ καὶ πάλι τοὺς Κύκλωπες μαζὶ μὲ τοὺς Ἑκατόγχειρες ρίχνοντας διχόνοια μεταξύ τους καὶ πολεμῶντας τους ἔτσι χωρισμένους.

Γιὰ νὰ εἶναι μάλιστα σίγουρος πὼς ἡ σκλαβιά τους θὰ διαρκέσῃ παντοτινὰ ἔβαλε φύλακα, στὴ σιδερόφραχτη πύλη τοῦ Ταρτάρου, ἕνα αἱμοβόρο τέρας μὲ κοφτερὰ νύχια καὶ πρασινόμαυρες φτεροῦγες ποὺ τὸ ἔλεγαν Κάμπη.

Ἔμειναν τότε μόνοι τοῦ Κόσμου ἄρχοντες καὶ κυρίαρχοι ὁ Κρόνος καὶ οἱ Τιτᾶνες καὶ μοιράστηκαν μαζὶ μὲ τὶς ἀδελφές των Τιτανίδες τὴν πλούσια κληρονομιὰ τοῦ πατέρα τους.

Ὁ Κρόνος βέβαια κράτησε τὴν μερίδα τοῦ λέοντος καὶ βασίλεψε πάνω ἀπ' ὅλους. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἐξουσιαστὴς τῶν πάντων καὶ στὴ θέλησί του δὲν ἀντιγνωμοῦσε κανένας. Πῆρε γυναῖκα του τὴν Ρέα, τὴν μικρότερη ἀπ' τὶς Τιτανίδες, καὶ μ' αὐτὴν ἐγέννησε πέντε παιδιά. Τὴν Ἑστία, τὴν Δήμητρα, τὴν Ἥρα, τὸν Πλούτωνα καὶ τὸν Ποσειδῶνα.

Οἱ Κύκλωπες ἐργαζόμενοι μετὰ τοῦ Ἡφαίστου.

Τὰ παιδιὰ τῆς Ρέας καὶ τοῦ Κρόνου εἶναι οἱ ἀρχαιότεροι θεοὶ τῆς Ἑλληνικῆς λατρείας.

Γιὰ τὴν ὥρα δὲν ἔχουν ἀκόμη καμμιὰ δύναμι, καμμιὰ ἐξουσία καὶ εἶναι ὑποταγμένοι στὴ θέλησι τοῦ Κρόνου καὶ στὴν αὐθαιρεσία τῶν Τιτάνων. Εἶναι ὅμως προωρισμένοι νὰ βασιλέψουν κάποτε στὸ στερέωμα τῆς Ἑλληνικῆς Θρησκείας μ' ὅλη τὴν αἴγλη τῆς θεότητός των.

Οἱ Τιτᾶνες, ἀφοῦ, καθὼς εἴπαμε, μοιράστηκαν τὴν κληρονομιὰ τοῦ Οὐρανοῦ, διάλεξαν ὁ καθένας ἀπὸ μιὰ Τιτανίδα γιὰ σύζυγο καὶ ἄφησαν τέκνα πολλὰ καὶ πλῆθος ἀπογόνων.

Δὲν μποροῦμε ὅμως νὰ ξέρουμε πιὸ μερίδιο ἔλαχε στὸν καθένα ἀπὸ τὸν πατρικὸ κλῆρο, δηλαδὴ πιὸ μέρος τοῦ κόσμου δόθηκε στὸν καθένα γιὰ νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ. Εἴμαστε ἀκόμη σὲ μιὰ σκοτεινὴ περίοδο τῆς Δημιουργίας, ὅπου τὰ στοιχεῖα τοῦ Σύμπαντος δὲν ἔχουν ξεχωριστὴ μεταξύ τους. Τὸ χάος ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ ἀντιστέκεται στὴν διαμορφωτικὴ προσπάθεια τοῦ Κρόνου. Ἀλλ' οὔτε καὶ οἱ μορφὲς τῶν Τιτάνων καὶ τῶν Τιτανίδων εἶναι καθαρὲς καὶ εὐκολοδιάκριτες. Οἱ Ἕλληνες μυθογράφοι καὶ οἱ παλαιότεροι ποιηταὶ δὲν μᾶς λένε ἀρκετὰ γι' αὐτούς. Περιορίζονται μόνο νὰ μᾶς ἀναφέρουν τὰ ὀνόματά τους καὶ νὰ μᾶς ποῦν ποιοὶ ἦταν οἱ ἀπόγονοί τους.

Ἀπὸ τὰ ὀνόματά των λοιπὸν μονάχα, κι' ἀπὸ τὶς γενιὲς ποὺ ἔφεραν στὸν κόσμο, προσπαθεῖ σήμερα ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα νὰ ξεδιαλύνῃ ποιὰ φυσικὴ δύναμι ἀλληγορεῖται στὸ πρόσωπο κάθε Τιτᾶνος καὶ τί ρόλο ἔπαιξε καθένας τους στὴν βασιλεία τοῦ Κρόνου.

Ὁ Ὠκεανὸς λόγου χάριν εἶναι ἡ προσωποποίησι τοῦ ὑγροῦ στοιχείου. Δὲν εἶναι ἁπλῶς μιὰ θαλασσία θεότης, ὅπως ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀμφιτρίτη στὴν ἀνεπτυγμένη Μυθολογία. Ἡ μορφὴ τοῦ Τιτᾶνος Ὠκεανοῦ εἶναι ἀπόρροια τῆς ἰδέας ποὺ εἶχαν οἱ μυθικοὶ ἄνθρωποι γιὰ τὸν Ὠκεανό. Κατὰ τὴν μυθικὴ αὐτὴ ἀντίληψι ὁ Ὠκεανὸς εἶναι ἕνα ὑπερκόσμιο ποτάμι, ποὺ ἡ ὁρμητικὴ νεροποντή του ἐπιστρέφει στὶς αἰώνιες κι' ἀνεξάντλητες πηγές του. Μέσα στὴν πλατειὰ καμπυλωτή του κοίτη περισφίγγει τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα καὶ εἶναι τὸ ἀπώτατο ὅριο τῶν ὁρατῶν πραγμάτων. Αὐτὴ λοιπὸν τὴν Ὠκεάνεια Ὀντότητα ἀναγνωρίζουμε στὴ μορφὴ τοῦ Τιτᾶνος Ὠκεανοῦ.

Ὁ Ὑπερίων πάλι κατὰ λέξι σημαίνει αὐτὸν ποὺ βαδίζει στὰ ὕψη· συμπεραίνουμε λοιπὸν πὼς εἶναι ὁ ἥλιος ποὺ στὴν καθημερινή του τροχιὰ φαίνεται πάντα πάνω ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα. Ὁ Κρίος σημαίνει καὶ πάλι τὸν ἥλιο καὶ τοῦτο γιατὶ ἀπ' τὴ γενιά του βλέπουμε νὰ φυτρώνῃ ὁ Ἀστραῖος, ποὺ εἶναι πρόσωπο τοῦ ἀστρικοῦ βασιλείου.

Ἡ Τιτανίδα Φοίβη εἶναι αἰθερία ὑπόστασις καὶ συμβολίζει τὴν λαμπρὴ ἀκτινοβολία τοῦ ἥλιου καὶ τῆς σελήνης. Ἐνῷ ἡ Θεία εἶναι ἡ ἠὼς καὶ παριστάνει τὴν ὠχρόλευκη λάμψι τῆς αὐγῆς. Τέλος ἡ Ρέα εἶναι θεότης τῆς γῆς, τῆς γῆς ποὺ ἔλαβε πιὰ τὸν φυσικὸ σχηματισμό της καὶ διαμορφώθηκε ὁριστικά. Ἐνῷ ἡ Γαῖα παριστάνει τὸ ὑλικὸ στοιχεῖο τοῦ κόσμου ἀδιαμόρφωτο καὶ ἀδιάπλαστο, ἡ Ρέα συμβολίζει τὴν σχηματισμένη γῆ, μὲ τὰ ποτάμια, τὰ βουνὰ καὶ τὰ λειβάδια της, στὴν ὁποίαν μάλιστα πρώτη ἀπ' ὅλους τοὺς θεοὺς ἔρχεται νὰ πατήσῃ...

Στὴν διαδοχὴ αὐτὴ διακρίνουμε καθαρώτατα ν' ἀπεικονίζεται μιὰ θαυμασία κοσμογονικὴ ἀλήθεια. Ἡ Γαῖα εἶναι ἡ ὕλη. Ἡ Ρέα εἶναι ἡ γῆ. Ὅπως ἡ Ρέα γεννήθηκε ἀπὸ τὴν Γαῖα, ἔτσι καὶ ἡ γῆ ἐπλάστηκε ἀπὸ τὴν ὕλη.

Μ' αὐτοὺς λοιπὸν ὅλους βοηθοὺς καὶ συμπαραστάτες δυνάστευε καὶ κυβερνοῦσεν ὁ Κρόνος τὰ ἄταχτα καὶ ἀνυπότακτα στοιχεῖα καὶ κάποια προσωρινὴ γαλήνη ἡμέρωσε τὴν ὄψι τῆς πλάσης, γιατὶ ὁ Κρόνος στὴν ἀρχὴ τῆς βασιλείας του δείχτηκε συνετὸς κυβερνήτης, χρησιμοποιῶντας ὅπου ἔπρεπε τὴν βία καὶ τὴν τόλμη, τὴν πονηριὰ ὅταν ἦταν ἀνάγκη καὶ καμμιὰ φορὰ τὴν πραότητα καὶ τὴν συγκατάβασι.

Κ. Βέρ.

> «... Ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι τὰ ἔθνη δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀναπτύξουν μεγάλον μορφωτικὸν πολιτισμὸν χωρὶς νὰ προηγηθῇ βαθὺ θρησκευτικὸν συναίσθημα».
>
> Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ

Νέο κορίτσι

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Ἕνα καράβι ἀνερμάτιστο μπορεῖ νὰ τὸ παρασύρη κάθε ρεῦμα, μπορεῖ νὰ τὸ πηγαίνη καὶ νὰ τὸ φέρνη κάθε ἄνεμος πάνω στὸ κῦμα σὰν καρυδότσουφλο καὶ νὰ τὸ τσακίση σὲ κάθε κάβο καὶ κάθε στεριά!

Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει μέσα του τὸ συναίσθημα πὼς κάποια ἀνώτερη δύναμι κυβερνᾶ τὸν κόσμο, ἑπομένως καὶ τὸν ἴδιο ὡς μόριο τοῦ κόσμου αὐτοῦ, θὰ χάση τὴν ἰσορροπία του στὴν πρώτη μπόρα τῆς ζωῆς καὶ ἡ ἀπελπισία σὰν ἄνεμος δυνατὸς θὰ τοῦ ἁρπάξη ἀπὸ τὰ χέρια τὸ τιμόνι.

Ἀπὸ τότε ποὺ φάνηκε ὁ ἄνθρωπος στὸν κόσμο, ἀπὸ τότες ποὺ ξέρουμε τὴν ἱστορία του, βλέπουμε ὅτι σὰν ἔμφυτο παρουσιάζεται τὸ θρησκευτικό του συναίσθημα. Τὸ γεννᾶ στὴν ἀρχὴ ὁ φόβος καὶ ἡ ἀδυναμία του ἀπέναντι στὶς φυσικὲς δυνάμεις. Γι' αὐτὸ στὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας του ἐθεοποίησε πολλὰ φυσικὰ φαινόμενα ποὺ δὲν ἤτανε σὲ θέσι νὰ ἐξηγήση καὶ νὰ καταλάβη. Ὁ Ἥλιος, ἡ Φωτιά, ἡ Νύχτα, τὰ στοιχεῖα ὅλα ἀποτελούσανε θεότητες καλὲς ἢ κακές, βοηθητικὲς ἢ ἀντιδραστικές. Τὶς πρῶτες ἐπεκαλεῖτο γιὰ βοήθεια, τὶς δεύτερες προσπαθοῦσε νὰ ἐξιλεώση μὲ θυσίες καὶ προσφορές.

Μὲ τὸ πέρασμα ὅμως τῶν χιλιετηρίδων ἔπαψε καὶ τὸ συναίσθημα αὐτὸ νὰ βασίζεται σὲ ἁπλᾶ καὶ ὁρατὰ φαινόμενα καὶ ἐξελίχθηκε σὲ κάτι ποὺ εἶχε τὴν ἀκμή του στὴ μεταφυσικὴ κι' ὄχι πιὰ στὴ φυσική. Μπορεῖ κανεὶς βέβαια τόμους νὰ γράψη γι' αὐτὴ τὴν ἐξέλιξι τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος μέσα στὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Ἐμεῖς ὅμως ἐδῶ θέλουμε ν' ἀγγίξουμε ἀνάλαφρα τὸ θέμα αὐτό, ὅπως κάνουμε πάντα στὶς βδομαδιάτικες αὐτὲς μικρές μας κουβεντοῦλες γιὰ νὰ δώσουμε ἀφορμὴ νὰ σκεφτοῦμε μόνες μας καὶ βαθειὰ κλείνοντας κάποτε τὰ μάτια καὶ διαβάζοντας μέσα μας.

Τὸ συναίσθημα αὐτὸ εἶναι τόσο ἀπαραίτητο γιὰ τὸν ἄνθρωπο ὅσο ὁ ἀέρας ποὺ ἀναπνέει. Μιὰ ψυχὴ ποὺ δὲν τὸ γνώρισε θὰ πάη χωρὶς ἄλλο χαμένη, πρὸ πάντων μέσα στὸ σημερινὸ σάλο ποὺ ταράσσει τὴν ἀνθρωπότητα. Δὲν ἐννοοῦμε φυσικὰ μόνο τὰ ἐξωτερικὰ σχήματα καὶ τὰ δόγματα μιᾶς θρησκείας, τὸ νὰ σταυροκοπιέται κανεὶς μόνο καὶ ν' ἀνάβη κεριά, ἀλλὰ τὴ βαθειὰ ἐκείνη πίστι, ποὺ μᾶς γεμίζει καὶ ποὺ μᾶς στηλώνει, ποὺ μᾶς δίνει τὴ θέλησι καὶ τὴ δύναμι νὰ ξεπεράσουμε ὅλες μας τὶς ἀδυναμίες κι' ὅλες τὶς ἀναποδιές, ποὺ θὰ μᾶς τύχουν στὴ ζωή.

Ὅταν βλέπετε γύρω σας ἀνθρώπους νὰ χάνουν ἀμέσως τὸ θάρρος των, νὰ κλαίγωνται, νὰ μεμψιμοιροῦν, νὰ εἶναι ἀπαισιόδοξοι, πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἔχουν μέσα τους καμμιὰ λάμψη γιατὶ τοὺς λείπει ὁ ἥλιος τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος. Σ' αὐτοὺς δὲν δόθηκε, ὅταν ἤτανε μικρὰ παιδιά, ἡ πίστι ποὺ γράφεται ἀνεξίτηλα ἀπὸ μιὰ φροντιστικὴ μητέρα μέσα στὴν ἁπαλὴ νεαρὴ ψυχούλα. Ἔργο τῆς γυναίκας εἶναι νὰ γεμίση τὸ παιδί της σὰν θεῖο δισκοπότηρο μὲ τὴ μετάδοσι αὐτὴ τῆς πίστεως, νὰ τοῦ σπείρη καὶ νὰ τοῦ ἀναπτύξη τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα ποὺ θὰ τὸ στηρίξη μεθαύριο στὴ ζωή. Γιατὶ νὰ φροντίζουμε νὰ δώσουμε στὰ παιδιά μας μόνο μιὰ καλὴ κληρονομιά, νὰ τοὺς ἀφήσουμε μιὰ περιουσία; Πόσα παιδιὰ δὲν ναυάγησαν μ' ὅλα ταῦτα καὶ μ' ὅλη τὴ φροντίδα τῶν γονιῶν των! Τοὺς ἄφηκαν χρήματα, μὰ δὲν τοὺς γέμισαν τὴν ψυχὴ μὲ τὰ συναισθήματα ποὺ εἶναι οἱ μεγαλύτεροι καὶ οἱ πιὸ ἄφθαρτοι θησαυροί. Κι' ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ μεγάλα εἶναι τὸ θρησκευτικό, ὅπως εἴπαμε, συναίσθημα.

Ὅλες αἱ θρησκεῖες μπορεῖ νὰ εἶναι ὑψηλὲς καὶ νὰ στηρίζουν τὸν ἄνθρωπο, μὰ ἡ δική μας θρησκεία ἔχει κάτι τὸ μεγαλειῶδες, ὅταν τὴ νοιώση κανεὶς ὅπως πρέπει. Ἀκοῦστε τί εἶπε ἕνας μεγάλος σοφὸς ὁ Φεριὲρ κάποτε: «Πιστεύω, πὼς ὑπάρχει μιὰ θρησκεία, ποὺ εἶναι πραγματικὴ θρησκεία. Ὑψώνεται πάνω ἀπὸ ὅλες τὶς ἰδιαίτερες θρησκεῖες, ἐπειδὴ κλείνει μέσα της ὅ,τι ψηλότερο ἔχει ἡ κάθε μιὰ ἀπ' αὐτές. Αὐτὴ εἶναι ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ».

Καὶ γιὰ νὰ προχωρήσουμε ἀπὸ τὸ ἄτομο στὸ σύνολο ἂς σκεφθοῦμε πόσο ἐξυψώνει τοὺς λαούς, πόσο τοὺς ὁδηγεῖ σὲ μιὰ ἀνώτερη βαθμίδα πολιτισμοῦ τὸ βαθὺ θρησκευτικὸ συναίσθημα. Κι' ἐμεῖς ποὺ σήμερα θέλουμε νὰ γίνουμε οἱ φορεῖς τοῦ γνήσιου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἂς προσέξουμε καλὰ τὰ σοφὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας κι' ἂς καλλιεργήσουμε μέσα μας καὶ γύρω μας. Ἂς ἐμφυσήσουμε στὰ παιδιά μας τὴν πνοὴ αὐτή, ποὺ εἶναι τόσο ἀπαραίτητη γιὰ τὴ φυσικὴ καὶ μεταφυσικὴ ζωή μας.

Σ. ΚΑΡ.

Η ΣΚΛΗΡΑΓΩΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

(Ἀπὸ μιὰ ὁμιλία πρὸς τοὺς βαθμοφόρους τῆς Ε. Ο. Ν.)

Σκεφθῆτε: Μονάχα ὅποιος αὐτοκυριαρχεῖται δύναται νὰ διευθύνη τὰς περιστάσεις, καὶ τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς ἄλλους.

Γιὰ νὰ φθάσετε στὴν ψυχικὴ αὐτοκυριαρχία ἀνάγκη ν' ἀρχίσετε ἀπὸ τὴν σκληραγώγησι τοῦ σώματος. Τὸ γερό, σκληραγωγημένο σῶμα εἶναι πειθήνιο στὶς ὑποδείξεις τοῦ λογικοῦ. Τὸ ἀσθενικό, μαλθακὸ σῶμα γίνεται τύραννος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν παρασύρει σ' ἐνέργειες γιὰ τὶς ὁποῖες ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ μετανοιώση.

Θὰ σκληραγωγηθῆτε διὰ ν' ἀντέχετε στὴν πεῖνα, στὴ δίψα, στὶς κακουχίες χωρὶς νὰ ἐκφράσετε κανένα παράπονο, χωρὶς κἂν νὰ χάσετε τὴν εὐθυμία σας. Ὁ βαθμοφόρος ποὺ δὲν εἶναι σκληραγωγημένος σωματικῶς πρέπει νὰ ἐπανέλθη στὰς τάξεις τοῦ φαλαγγίτου καὶ νὰ ἀσκηθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχή. Οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου χώρας εἶναι περισσότερον σκληραγωγημένοι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων. Οἱ τελευταῖοι γίνονται μαλθακοὶ ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀνέσεις καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀσκηθοῦν συστηματικῶς γιὰ νὰ σκληραγωγηθοῦν. Κάμετε ἕνα πρόγραμμα ζωῆς. Τὸ ὡρισμένο πρόγραμμα βοηθεῖ πολύ. Ὑποστηρίζει τὴν θέλησιν. Ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ παρασύρεσθε ἀπὸ ἄλλους ἢ ἀπὸ ἐπιθυμίας τῆς στιγμῆς. Καταρτίσατε λοιπὸν ἕνα σχέδιον ζωῆς. Ὁρίσατε ὥραν ἐγέρσεως καὶ κατακλίσεως. Ὁμοίως τὴν ὥραν ἐργασίας, τὴν ὥραν ἀναπαύσεως ἢ διασκεδάσεως. Ἀκολουθεῖτε πιστῶς τὸ πρόγραμμα αὐτό. Γρήγορο ντύσιμο. Ἁπλὸ πρόγευμα. Καὶ γρήγορα στὴν ἐργασία σας. Περίπατο καθημερινό. Ὁ νέος χρειάζεται τοὐλάχιστον 1 ὥρα δρόμο κάθε μέρα. Ἂν ἔχετε καθιστικὴ δουλειὰ γραφείου, μὴ μπαίνετε ποτὲ στὸ τράμ. Φυσικὰ θὰ κοιμᾶσθε νωρὶς καὶ μ' ἀνοιχτὰ τὰ τζάμια πάντοτε. Παραλείπω τοὺς ἄλλους ὅρους τῆς ὑγιεινῆς ζωῆς, τοὺς ὁποίους θὰ μάθετε ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἐφαρμόσετε.

Ζωὴ Φράγκου

Ο ΚΑΦΕΣ

Η σκόνη τοῦ καφὲ ποὺ χρησιμοποιοῦμε για νὰ παρασκευάσωμε τὸ ἔγχυμά του, τὸ κατ' ἐξοχὴν αὐτὸ ρόφημα τῶν ἀνδρῶν, προέρχεται ἀπὸ τοὺς σπόρους τῶν καρπῶν τῆς καφέας, ποὺ ἔχει ὡς πατρίδα τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ἀφρική.

Εἶναι φυτὸ ὕψους 5—10 μ. μὲ φύλλα πράσινα, ἄνθη λευκὰ καὶ μὲ καρποὺς ὠοειδεῖς,

Φυτεία καφέας

ποὺ μὲ μιὰ βαθειὰ διαυλάκωσι χωρίζονται σὲ δυο μέρη. Τὰ σπέρματα, ἀφοῦ τὰ ξηράνουν στὸν ἥλιο καὶ τὰ καθαρίσουν ἀπὸ τοὺς φλοιούς των, τὰ παραδίδουν στὸ ἐμπόριον, ὅπου ἀλέθονται ἀφοῦ προηγουμένως καβουρδισθοῦν.

Πολλὲς νοικοκυρὲς συνηθίζουν μετὰ τὸ καβούρδισμα νὰ ραντίζουν τὸν καφὲ μὲ κονιὰκ ἢ νὰ τὸν ἀλέθουν μὲ κανέλλα καὶ γαρύφαλα διὰ νὰ τοῦ προσδώσουν ἄρωμα περισσότερον.

Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τύχη νὰ καβουρδισθῆ ὁ καφὲς ὀλιγώτερον τοῦ δέοντος, τότε δὲν πρέπει νὰ ἁπλώνεται, ἀλλὰ νὰ τίθεται σὲ δίσκο συσσωρευμένος διὰ νὰ διατηρηθῆ ἡ θερμότης του καὶ νὰ ἀποτελειωθῆ ἔτσι τὸ ψήσιμό του.

Ὁ πολὺ καλὰ καβουρδισμένος καφὲς δὲν ἔχει ἄρωμα ἀρκετόν, ἔχει δὲ ἀκόμη καὶ μιὰ πικρίλα, ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξαλειφθῆ μὲ ὁσηδήποτε ζάχαρι καὶ ἂν ρίξωμεν. Ἐκεῖνο ποὺ δὲν πρέπει νὰ γίνεται εἶναι τὸ ἅπλωμα τοῦ καφὲ ἐπάνω σὲ χαρτὶ καὶ τὸ σκέπασμά του μὲ πετσέτα, διότι τὸ μὲν χαρτὶ ἀπορροφᾶ τὸ λάδι του, πρᾶγμα ποὺ δὲν θέλουμε, τὸ δὲ σκέπασμά του κάνει τὸν καφὲ μαλακὸ λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ σχηματιζόμενοι ὑδρατμοί, ὑγροποιούμενοι, ξαναπέφτουν πάλι μέσα.

Ὁ καφὲς χάνει γρήγορα τὸ ἄρωμά του, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ φυλάσσεται σὲ δοχεῖα κλειστά, ὑάλινα κατὰ προτίμησιν, γιατί, ἐπειδὴ ἔχει καὶ τὴν ἰδιότητα νὰ ἀπορροφᾶ εὔκολα ὀσμάς, μπορεῖ νὰ προσλάβη τὴν χαρακτηριστικὴν ὀσμὴν τοῦ μετάλλου, ἰδίως ἂν φυλαχθῆ ζεστός.

Ἀκόμη δὲ εἶναι προτιμότερο νὰ καβουρδίζεται μικρὰ ποσότης κάθε φορὰ καὶ νὰ ἀλέθεται διὰ τοῦ μύλου τοῦ καφὲ μόνον ἡ ποσότης ποὺ μᾶς χρειάζεται. Ὁ καφὲς νοθεύεται συνηθέστατα καὶ ὅταν εἶναι νωπὸς μὲ τοὺς τεχνητοὺς κόκκους ποὺ προσθέτουν καὶ οἱ ὁποῖοι ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τὸ ὅτι εἶναι εὐδιάλυτοι στὸ νερό. Περισσότερον ὅμως νοθεύεται ὅταν εἶναι ἀλεσμένος μὲ τὴν προσθήκην καβουρδισμένων καὶ ἀλεσμένων δημητριακῶν καρπῶν, ὅπως μὲ σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, στραγάλια καὶ λοιπά, πρᾶγμα φυσικὰ ποὺ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἰδιαζούσης ἀρωματικῆς του ὀσμῆς, ἀπὸ τὸ χρῶμα καὶ ἀπὸ τὴν γεῦσιν του.

Ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς των, καφέδες ἔχομεν δύο εἰδῶν, τὸν καφὲ μὲ τὸ καϊμάκι, τὸν ὁποῖον μόλις φουσκώση τὸν ἀνασύρωμεν ἀπὸ τὴν φωτιὰ καὶ τὸν σερβίρομεν, καὶ τὸν καφὲ χωρὶς καϊμάκι (βραστόν), τοῦ ὁποίου τὸ καϊμάκι κόβομεν ἀνακατεύοντάς τον διαρκῶς καὶ τὸν ἀφίνομεν νὰ βράση ἐπὶ τινα λεπτά.

Ὁ βαθμὸς τῆς πυκνότητος ἢ τῆς γλυκύτητος τοῦ καφὲ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ γοῦστο τοῦ καθενός. Ἔχομεν καφὲ βαρύ, μέτριον, ἐλαφρὸν ὅπως καὶ καφὲ γλυκύ, μέτριον γλυκύ, ἐλαφρῶς γλυκὺν καὶ πικρόν.

Ἐπομένως, καθὼς βλέπομεν, ἡ δόσις τοῦ καφὲ καὶ τῆς σακχάρεως εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ζήτημα τῆς ἀρεσκείας μας.

Προτιμῶμεν τὰ μπρίκια τοῦ καφὲ ποὺ ἔχουν πυθμένα πλατὺν καὶ στόμα στενὸ κι' αὐτὸ διὰ νὰ μὴ χύνεται εὔκολα ὁ καφὲς ὅταν φουσκώση καὶ διὰ νὰ μὴν ἐξατμίζεται μεγάλη ποσότης καφεόλης καὶ ἐπομένως νὰ μὴ χάνη τὸ ἄρωμά του ὁ καφές.

Ἐὰν προσφέρωμεν γάλα μὲ καφὲ προσθέτομεν τὸν καφὲ εἴτε ὡς σκόνη εἰς τὸ γάλα εἴτε βρασμένον καὶ κατασταλαγμένον. Τὸ γάλα μὲ τὸν καφὲ σκόνη δὲν πρέπει νὰ δίδεται εἰς ὅσους ὑποφέρουν ἀπὸ ἀσθενείας τοῦ λαιμοῦ, ἔχουν ὑποστῆ ἐγχείρησιν, βήχουν ἢ γενικῶς πάσχουν ἀπὸ ἀσθένειαν τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, διότι ἡ σκόνη ἐπιδρᾶ ἐρεθιστικῶς.

Τὸ ἔγχυμα τοῦ καφὲ σὲ μετρία χρῆσι εἶναι ὠφέλιμον διότι ἐνεργεῖ ὡς τονωτικὸν καὶ διεγερτικὸν καὶ ἡ ἰδιότης του αὐτὴ ὀφείλεται στὴν καφεΐνην τὴν ὁποίαν περιέχει. Ἀφαιρεῖ τὸ αἴσθημα τῆς κοπώσεως, γι' αὐτὸ χρησιμοποιεῖται συχνὰ ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους τὴν νύκτα. Μετὰ δὲ ἀπὸ ἐγχείρησιν φρέσκος καφὲς χωρὶς ζάχαρι ἢ γάλα σταματᾶ τὸν ἔμετον ἢ τὴν τάσιν αὐτοῦ καὶ πολλάκις ἀποδεικνύεται ὠφέλιμος εἰς δηλητηριάσεις ἐξ ὀπίου καὶ οἰνοπνεύματος, ἐπίσης καὶ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἐνεργείας τῶν νεφρῶν.

Ἡ συνεχὴς ὅμως καὶ ἄφθονος χρῆσίς του εἶναι ἐπιβλαβής, φέρουσα ἀϋπνίαν καὶ συχνοὺς παλμοὺς τῆς καρδιᾶς. Λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ καφὲς ἔχει μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ ἰδίως τῶν ἐγκεφαλικῶν κέντρων, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς ἄτομα νευρικά, εἰς παιδιὰ καὶ εἰς ὑστερικὰς γυναῖκας.

Ὁ καφὲς εἶναι τὸ μόνο ρόφημα ποὺ συνοδεύεται μὲ νερό. Μὲ τὸν καφὲ δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν συγχρόνως ποτὸ (λικὲρ) ἢ γλυκὸ τοῦ κουταλιοῦ. Τὸν καφὲ τὸν σκέτον τὸν προσφέρομεν συνήθως μετὰ τὸ μεσημεριάτικο γεῦμα, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ τὸν προσφέρωμεν καὶ εἰς ἄλλας ὥρας, τὸ πρωῒ ἢ τὸ ἀπόγευμα.

ΖΙΠΟΥΝΑΚΙ

Τὰ μάλλινα φορεματάκια γιὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ προξενοῦν κάποια διαφορετικὴ εὐχαρίστησι, γιατὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι γίνονται πολὺ ὡραῖα, εἶναι ζεστά, ἐλαφρά, ἐλαστικὰ καὶ εὐκολύνουν τὶς κινήσεις τῶν παιδιῶν. Ἀκόμη μὲ τὸ ἀργὸ πλέξιμό τους γίνονται ἀφορμὴ χαρᾶς καὶ προκαλοῦν στὸ μικρὸ παιδὶ ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι γιατὶ ξέρει ὅτι προορίζεται γι' αὐτὸ καὶ παρακολουθεῖ μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ πλέξιμό του. Ὅταν δὲ τελειώση καὶ τὸ φορέση τὸ καμαρώνει καὶ δὲν δυσκολεύεται νὰ δίνη πληροφορίες γιὰ τὸ πλέξιμό του, πρᾶγμα ποὺ ἱκανοποιεῖ τὶς μητέρες, ἀδελφές, κλπ.

Σᾶς δίδομε ὁδηγίες γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ πλέξετε μόνες σας ἕνα ζιπουνάκι μπεμπέ.

Πλέκεται μὲ βελονάκι καὶ μὲ μαλλὶ μερινὸ ἢ ζεφὶρ ψιλό.

Ἐμπρὸς 100 γαϊτανάκια καὶ ἐπὶ πλέον δύο γιὰ γύρισμα.

1η σειρὰ 70 μεγάλα ποδαράκια καὶ 30 μικρά, 3η σειρὰ 70 μεγ. ποδ. καὶ 30 μικρά, 5η σειρὰ 70 μεγ. ποδ. καὶ 30 μικρά, 7η σειρὰ 71 μεγ. ποδ. καὶ 29 μικρά, 9η σειρὰ 72 μεγ. ποδ. καὶ 28 μικρά.

Ἐμπρός. Πλέκεις 100 γαϊτανάκια καὶ ἐπὶ πλέον 2 γιὰ γύρισμα. Στὴν πρώτη σειρὰ πλέκετε 70 μεγάλα ποδαράκια καὶ 30 μικρά, τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνετε ἕως τὴν ἕκτη σειρά. Στὴν ἑβδόμη ὅμως κάνετε 71 μεγάλα ποδαράκια καὶ 29 μικρὰ καὶ στὴν ὀγδόη τὸ ἴδιο, στὴν ἐνάτη 72 μεγάλα ποδαράκια καὶ 28 μικρά. Αὐτὸ ἐξακολουθεῖ ἕως στὴν 23η σειρὰ ὁπότε θὰ ἔχουμε 79 μεγάλα καὶ 21 μικρά.

Μανίκι. Στὴν 25η σειρὰ ἀρχίζομε συνέχεια τὸ μανίκι ὡς ἑξῆς. Κάνομε 21 μικρὰ ποδαράκια, 12 μεγάλα καὶ 40 γαϊτανάκια. Στὴν 25η σειρὰ κάνομε 10 μικρὰ ποδαράκια (γιὰ νὰ σχηματισθῆ τὸ λάστιχο τοῦ μανικιοῦ κάτω) 42 μεγάλα καὶ μετὰ 21 μικρὰ ποδαράκια. Στὴν 27η σειρὰ κάνομε 20 μικρὰ ποδαράκια, 43 μεγάλα καὶ 10 μικρὰ στὴν ἄκρη. Ἐξακολουθοῦμε νὰ λιγοστεύουμε τὰ μικρὰ ποδαράκια τοῦ ὠμίτη ἕως ἔτου φθάσουν στὰ 15. Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ αὐξάνομε τὸν ὠμίτη μέχρι τοῦ σημείου ποὺ θὰ ἔχη 21 μικρὰ ποδαράκια, ἐνῷ τὸ μανίκι θὰ ἔχη 42 μεγάλα καὶ 10 μικρὰ κάτω.

Πλάτη. Κατεβαίνομε μὲ 21 μικρά, 12 μεγάλα καὶ 67 γαϊτανάκια. Στὴν ἐπιστροφὴ θὰ ἔχωμε 79 μεγάλα ποδαράκια καὶ 21 μικρά. Ὁ ὠμίτης ἐξακολουθεῖ νὰ μεγαλώνη μέχρι τοῦ σημείου, ποὺ θὰ ἔχη 32 μικρὰ ποδαράκια, ὁπότε θὰ μείνουν μεγάλα 68. Τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι τὸ μέσον πίσω τοῦ ζιπουνιοῦ. Θὰ συνεχίσετε τὸ πλέξιμο ἀκολουθῶντας τὶς ἴδιες ὁδηγίες καὶ γιὰ τὸ ἄλλο μισό. Στὸ τέλος θὰ ἑνώσετε τὴν πλαϊνὴ ραφὴ καὶ τὴ

Τὸ ζιπουνάκι ἕτοιμο.

ραφὴ τῶν μανικιῶν μὲ τὴ βελόνα, θὰ πλέξετε γύρω στὸ λαιμὸ ἕνα ἀραιὸ πλέξιμο, γιὰ νὰ περάση τὸ κορδονάκι τοῦ λαιμοῦ καὶ κατὰ μῆκος ἐμπρὸς θὰ κάνετε ἕνα διακοσμητικὸ τελείωμα στὰ ἄκρα.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὸ ἀεροπλάνο.

Ὁ πρῶτος ποὺ συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ ἀεροπλάνου, λέγει ἡ ἱστορία, ὑπῆρξεν ὁ Γάλλος Κλεμὰν Ἄντερ ποὺ τὴν ἐνεπνεύσθηκε σπουδάζοντας τὶς πτέρυγες τῶν πουλιῶν. Ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς παρατηρήσεις καὶ μελέτας ἄρχισε τὸ 1886 νὰ φτιάχνῃ ἕνα πρωτόγονο ἀεροπλάνο, ποὺ τὸ ὠνόμασε «Αἴολον». Τὸ μηχάνημα τοῦ Ἄντερ τέλειωσε τὸ 1889 καὶ ὁ Ἄντερ πῆρε τὴν 19ην Ἀπριλίου 1890 δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας, διὰ τὸ «πτερωτὸν μηχάνημα ταξιδίου».

Τὸ πρωτόγονον αὐτὸ ἀεροπλάνον ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα μοτὲρ κινούμενον δι' ἀτμοῦ, ἕνα σκελετὸν λέμβου καὶ δύο πτέρυγας. Ἡ μεμβράνη τῶν πτερύγων ἦτο μεταξίνη καὶ αἱ πτέρυγες ἠδύναντο ν' ἀναδιπλωθοῦν. Αἱ πτέρυγες αὐταὶ ὡμοίαζαν πολὺ μὲ τὰς

πτέρυγας τῆς νυχτερίδος. Εἶχε βάρος 500 κιλῶν καὶ μῆκος 6,50 μέτρων.

Ἡ πρώτη δοκιμὴ ἐγένετο εἰς ἕνα λειβάδι τοῦ Πύργου Ἀρμανβιλιὲ στὸ Γκράτς, τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1890. Τὸ ἀεροπλάνον ἀφοῦ διέτρεξε 50 μέτρα πάνω στὴ γῆ κατώρθωσε ν' ἀπογειωθῇ. Ἡ πρώτη ἀπόπειρα τοῦ ἀνθρώπου νὰ κατακτήσῃ τοὺς αἰθέρας εἶχεν ἐπιτύχει. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1891 στὸ Σατωρύ, τὸ «Αἴολος» ἐπέταξε μίαν ἀπόστασιν 100 μέτρων κατόπιν ἔπεσε καὶ συνετρίβη. Ὁ Ἄντερ δὲν ἀπεγοητεύθη. Συνέχισε τὰς προσπαθείας του καὶ τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1897 τὸ ἀεροπλάνον του ἀριθ. 3 κατώρθωσε νὰ διανύσῃ ἀπόστασιν 300 μέτρων εἰς τὸν ἀέρα. Κατόπιν ἔπεσε. Ὁ Ἄντερ ἀναγκάστηκε ἀπὸ ἔλλειψιν χρημάτων νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ πειράματά του ποὺ ἄλλοι ἐπανέλαβαν μὲ περισσότερη ἐπιτυχία ἀργότερα.

Τὰ γραμματόσημα καὶ ἡ ἱστορία τους.

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1940 συνεπληρώθη μιὰ 100ετία ἀφ' ὅτου καθιερώθη γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἀγγλία τὸ γραμματόσημο. Ἔχει δηλαδὴ ἀκριβῶς ἑνὸς αἰῶνος ζωήν. Πρὸ τῆς ἀνακαλύψεώς του, γιὰ τὴν μεταφορὰ ἐπιστολῶν, ὁ ἀποστολεὺς ἐπλήρωνε ἕνα ὡρισμένον ποσόν, ποὺ ὑπολογιζόταν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποστάσεων. Κατὰ τὸ 1676, ὅταν τὸ Κράτος στὴ Γαλλία ἀνέλαβε τὸ μονοπώλιον τῶν ταχυδρομείων ἡ μεταφορὰ μιᾶς ἐπιστολῆς ἀπὸ τὸ Παρίσι ὡς τὸ Μπορντὼ ἐκόστιζε πέντε σολδία, δηλαδὴ δέκα σημερινὰ γαλλικὰ φράγκα!

Εὐτυχῶς, ἕνας Ἄγγλος, ὁ σὲρ Ράουλαν Χίλ, ἐπρότεινε στὶς 13 Φεβρουαρίου 1837, στὴν Ἀγγλικὴ Κυβέρνησι, ὅπως χρησιμοποιηθῇ ἕνα μικρὸ χάρτινο τετράγωνο μὲ διαστάσεις ἱκανὲς ποὺ νὰ χωρῇ τὴν σφραγίδα τοῦ ταχυδρομείου. Τὸ τετράγωνο αὐτὸ μποροῦσε νὰ εἶναι ἐπαλειμμένο μὲ μιὰ κολλητικὴ οὐσία, σὲ τρόπο ὥστε νὰ ἐπικολλᾶται στὸ ὀπίσθιο μέρος τοῦ γράμματος. Ἔτσι γεννήθηκε τὸ γραμματόσημο. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ὅμως, παρ' ὅλην τὴν πρακτικότητά του, τὸ ἐφήρμοσε μετὰ τριετίαν μόνον, ἤτοι τὸ 1840. Δηλαδὴ πρὶν ἑκατὸ χρόνια ἀκριβῶς. Τὸ πρῶτο ἀγγλικὸ γραμματόσημο ἦταν μαῦρο καὶ ἔφερε τὸ προφὶλ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας. Τὸ 1841 ἔγινε κόκκινο, τὸ 1864 δὲ οἱ τέσσαρες πλευρές του διετρυπῶντο. Ἡ τιμὴ γιὰ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀγγλίας ἦταν μιὰ πέννα.

Τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας ἠκολούθησε πρώτη, μετὰ τριετίαν, ἡ Ἑλβετία καὶ σὺν τῷ χρόνῳ καὶ τὰ ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ κράτη καὶ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι. Στὴν Ἑλλάδα τὰ πρῶτα γραμματόσημα, ἐκτυπωθέντα στὸ Παρίσι, ἐξεδόθησαν τὸ 1861. Ἡ ἀξία των ἦταν ἀπὸ ἕνα ἕως ὀγδόντα λεπτά, ἔφεραν δὲ κεφαλὴν Ἑρμοῦ σὲ διάφορα χρώματα.

Ἱστορία τῆς μαγειρικῆς.

Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἔτρωγαν τὰ σιτηρὰ ὠμά, ψημμένα ἢ βρασμένα, ἀργότερον δὲ ἤρχισαν νὰ τὰ τρίβουν καὶ νὰ τὰ ἀλέθουν, διὰ νὰ τὰ μεταβάλουν εἰς μάζας ζυμαρικά, ἄρτους καὶ ἄλλα διάφορα.Τὸ αὐτὸ ἔκαμναν καὶ διὰ τὰ ὄσπρια, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἀρχαιότερα γνωστὰ ἦσαν τὰ κουκιά, τὰ φασόλια, οἱ φακές, τὰ λούπινα καὶ τὰ ρεβίθια. Εἰς τὰ σιτηρὰ καὶ τὰ ὄσπρια προσετέθησαν βραδύτερον τὰ λαχανικά, τὰ φροῦτα, οἱ παντὸς εἴδους καρποί.

Πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἔτρωγον ὠμά, ψημμένα ἢ βρασμένα στὸ κρέας τοῦ βωδιοῦ,τῆς κατσίκας, τοῦ προβάτου, τοῦ κουνελιοῦ, τοῦ λαγοῦ, τοῦ χοίρου καὶ τοῦ ἀγριοχοίρου. Μερικοὶ ἔτρωγαν καὶ τὰ ἄλογα, τοὺς γαϊδάρους, τοὺς σκύλους, τοὺς ποντικοὺς καὶ τὶς γάτες. Οἱ Κινέζοι τρώγουν ἀκόμη καὶ σήμερον σκύλους, γάτους καὶ ποντικοὺς τηγανητοὺς καὶ ψητοὺς ἢ καὶ καπνιστούς.

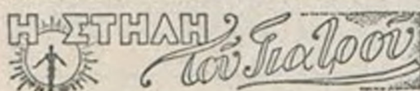
Ὡς τροφὴν ἐχρησιμοποίησεν ὁ ἄνθρωπος ὅλα τὰ πουλιά, ὅσα

ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ ἢ νὰ φονεύσῃ. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ διὰ τὰ ψάρια, διὰ πολλὰ ἑρπετά, μαλάκια, μαλακόστρακα καὶ ἔντομα.

Οἱ Ἰνδοὶ τῆς Παραγουάης ζοῦν ἀπὸ τὸ κυνῆγι, ἀπὸ τὸ μέλι τῶν μελισσῶν καὶ ἀπὸ τὰ καρύδια τοῦ δάσους. Ἐπίσης τρώγουν διάφορα ἑρπετά, σαύρας, ἔντομα κλπ.

Οἱ Ἕλληνες ἔτρωγαν τοὺς γυμνοσαλιάγκους βραστοὺς καὶ ἑτοιμασμένους μὲ λάδι καὶ ξύδι ὅπως γράφει ὁ Γαληνός, πολλοὶ δὲ ἄλλοι θεωροῦν αὐτοὺς καθὼς καὶ τὰ στρείδια ὡς τὴν καλλιτέραν τροφήν. Πολλοὶ λαοὶ τῆς Αὐστραλίας, τῆς Νέας Καληδονίας καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς τρώγουν τὰ μυρμήκια, τὶς ἀράχνες, τὶς κάμπιες καὶ αὐτοὺς τοὺς σκώληκας.

Η ΧΡΥΣΗ

Ἀφοῦ ἀρκετὰ μιλήσαμε γιὰ τὶς ἀδενοπάθειες, πλευρίτιδες καὶ φυματιώσεις, ζητήματα βέβαια ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιφέροντα γιὰ τὸ σημερινὸ νέο, ποὺ πρόκειται νὰ ἀποτελέσῃ αὔριο τὴ νέα, καὶ ὑγιᾶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως Ἑλλάδα, εἶναι καιρὸς νὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ ἄλλα ζητήματα, ἐξ ἴσου ἐνδιαφέροντα καὶ τερπνά. Τηροῦντες ἄλλωστε τὴν ὑπόσχεσιν ποὺ δώσαμε στοὺς ἀναγνώστας μας στὸ πρῶτο μας ἄρθρο, ὅτι θὰ προσποθήσωμε νὰ βγάλωμε τὶς ἀντιλήψεις τῶν ἁπλοϊκῶν γιὰ τὴ γιατρική, θὰ μιλήσωμε σήμερα γιὰ τὸν ἴκτερο ἤ, ὅπως τὴ λέει ὁ λαός, χρυσῆ.

Ὁ ἴκτερος δὲν εἶναι ἀρρώστεια, ὅπως ἡ πνευμονία ἢ ἡ ἑλονοσία, εἶναι ἕνα σύμπτωμα ἤ, ὅπως λέγεται ἐπιστημονικῶς, σύνδρομον, ὅπως π. χ. ὁ πυρετὸς ἢ ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνὸς στὴν ἑλονοσία. Γιὰ νὰ καταλάβωμε ὅμως καλὰ τὸ ζήτημα καὶ κυρίως γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ ξερριζώσωμε τὸ ἄσκοπο καὶ γελοῖον κόψιμο τῆς γλώσσας, ποὺ γίνεται ἀπὸ τὸν κόσμο γιὰ τὴ θεραπεία τῆς χρυσῆς, πρέπει νὰ κάνωμε ἕνα μικρὸ μάθημα φυσιολογίας τοῦ ἥπατος καὶ τῆς χολῆς. Τὸ συκῶτι ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλες σπουδαῖες ἐργασίες ποὺ κάνει γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ, παρασκευάζει καὶ τὴ χολή. Ὡρισμένα δηλ. κύτταρα τοῦ ἥπατος ἔχουν εἰδικὴ ἀποστολή, τὴν παρασκευὴ τῆς χολῆς, ἡ ὁποῖα μὲ μικροὺς σωλῆνες μαζεύεται σὲ μιὰ φούσκα, ποὺ εἶναι κολλημένη στὸ συκῶτι καὶ λέγεται χοληδόχος κύστις. Ἀπὸ τὴ χοληδόχο κύστι ἡ χολὴ μὲ ἕνα σωλῆνα, ποὺ λέγεται χοληδόχος πόρος, χύνεται συνεχῶς, σὰν ἀπὸ σταγονόμετρο καὶ περισσότερο ἀκόμη κατὰ τὴν ὥραν τῆς πέψεως, στὸ ἔντερο. Ἡ χολὴ ἔχει σπουδαία ἀποστολὴ κατὰ τὴν πέψιν, διαλύει τὰ λίπη τῶν τροφῶν, διὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἀπορροφηθοῦν, διότι ὁ ὀργανισμὸς αὐτούσια δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ἀπορροφήσῃ οὔτε νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας του. Τώρα ἡ χρυσῆ γίνεται ἀπὸ δύο κυρίως αἰτίες. Πρῶτον τὸ συκῶτι ἀπὸ διάφορες ἀφορμὲς φκιάνει πολὺ χολή, ἡ ὁποία βέβαια, δὲν μπορεῖ νὰ χυθῇ ὅλη στὸ ἔντερο, ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸ σῶμα διὰ τοῦ αἵματος καὶ ἔτσι βλέπομε τὸ χαρακτηριστικὸ κιτρίνισμα σὲ ὅλο τὸ δέρμα καὶ τὸ ὁποῖον πολὺ σωστὰ ὁ λαὸς τὸ ὠνόμασε χρυσῆ. Δεύτερον, διάφορες αἰτίες, ὅπως ὁ λίθος τῆς χοληδόχου κύστεως, μιὰ ψῦξις τοῦ ἐντέρου ποὺ ἀποφράσσει τὴν ὀπὴν ποὺ βγαίνει ἡ χολὴ ἢ ἕνα ξένο σῶμα, ὅπως τὶς περισσότερες φορὲς καρκίνος, ἀποφράσσουν τὸ χοληδόχο πόρο, δηλ. τὸ σωλῆνα ποὺ χύνεται ἡ χολὴ στὸ ἔντερο καὶ τότε ἀντὶ νὰ χυθῇ στὸ ἔντερο, χύνεται στὸ αἷμα καὶ γίνεται ὁ ἴκτερος. **Ὑπάρχουν τώρα καὶ ἄλλες αἰτίες ποὺ** γίνεται ὁ ἴκτερος, ἀλλὰ πάντοτε συμβαίνει τὸ ἴδιο στὴν παραγωγή, δηλ. ἡ ἀπόφραξις ἢ ἡ ὑπερπαραγωγὴ τῆς χολῆς, ἐκτὸς μόνον τοῦ αἱμολυτικοῦ ἰκτέρου, ποὺ γίνεται, εὐτυχῶς σπάνια, ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων. Τώρα πῶς θὰ καταλάβωμε ἂν ὁ ἴκτερος προέρχεται ἀπὸ μεγάλη παραγωγὴ τῆς χολῆς ἢ ἀπὸ ἀπόφραξι τοῦ χοληδόχου πόρου; Εἶναι εὔκολο. Στὴν πρώτη περίπτωσι τὸ συκῶτι εἶναι διωγκωμένον, πονάει, παρουσιάζεται πολὲς φορὲς πυρετὸς καὶ τὸ σπουδαιότερο τὰ κόπρανα εἶναι πολὺ χρωματισμένα ἀπὸ τὴ χολή. Στὴ δευτέρα περίπτωσι, δηλ. στὴν ἀπόφραξι, τὰ κόπρανα εἶναι τελείως ἀποχρωματισμένα, λευκὰ σὰ στόκος, διότι λείπει ἡ χολὴ ἀπὸ τὸ ἔντερο. Τὰ οὖρα καὶ στὶς δύο περιπτώσεις εἶναι σκοτεινὰ κόκκινα, πολλὲς δὲ φορὲς φθάνουν νὰ γίνωνται μαυροπράσινα. Ἡ πιὸ συνηθισμένη καὶ ἐλαφρὰ μορφὴ ἰκτέρου εἶναι ὁ καταρροϊκὸς ἴκτερος, ὁ ὁποῖος γίνεται ἀπὸ ψῦξι ἢ ἀπὸ μιὰ ἐνόχλησι τοῦ ἐντέρου, ἀποφράσσεται δηλ. ἡ τρύπα ποὺ βγαίνει ἡ χολὴ στὸ ἔντερο καὶ ἔτσι ἡ χολὴ χύνεται στὸ αἷμα. Ἡ μορφὴ αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ ἐλαφρά, διαρκεῖ ἀπὸ λίγες μέρες μέχρι ἕνα μῆνα καὶ περνάει εὔκολα, ὅπως θὰ ποῦμε στὸ ἑπόμενο. Ἡ ἄλλες μορφὲς εἶναι σπανιώτερες, ἀλλὰ καὶ πολὺ σοβαρώτερες, ὅπως π. χ. ὅταν ὑπάρχῃ καρκίνος ἢ ὅταν κανένας χολόλιθος ἀποφράσσῃ τὸ χοληδόχο πόρο.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Τὸ Βῆμα τῶν νέων

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εἶναι Αὔγουστος μῆνας, ἡ φύσι, προαισθανομένη τὴ μεγάλη νάρκη ποὺ τῆς ἐπιφυλάσσει τὸ πλησιάζον φθινόπωρον, εἶναι χλωμιασμένη, μά γι' αὐτὸ μόνο ἆρά γε;

Τὰ πουλάκια δὲν κελαϊδοῦν χαρούμενα, τὰ φυτὰ εἶναι μαραμένα, τὸ φῶς τοῦ ἥλιου θαμπό, πνέει ἕνα χλιαρὸ ἀεράκι, ποὺ δίδει περισσότερη ἀκόμη ἀπονέκρωσι στὴ φύσι. Τὰ φύλλα τῶν δένδρων εἶναι ἕτοιμα νὰ πέσουν.

Περνᾶ ἕνας δρόμος, ἀλλὰ διαβάτες δὲν φαίνονται συχνά. Ποῦ καὶ ποῦ φαίνεται κανεῖς, ἀλλὰ τὸ ὕφος του εἶναι τρομαγμένο, προτιμᾶ νὰ ἐγκαταλείπη τὸ δρόμο καὶ νὰ βαδίζη μέσα στὰ ἔρημα χωράφια, τὰ ἀκαλλιέργητα, τὰ γεμᾶτα ἀκανθωτοὺς θάμνους. Συχνὰ στρέφεται πίσω του σὰν κάτι νὰ προσμένη, σὰν κάποιος νὰ τὸν κυνηγᾶ.

Σὲ λίγο βαθειὰ στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου φαίνεται νὰ ἔρχεται ὄχλος πολύς, σὰν νἆναι νεκρώσιμη ἀκολουθία. Ὅσο πλησιάζει φαίνεται καλλίτερα. Δυὸ ἄνδρες πηγαίνουν μπροστὰ μὲ γουρλωμένα μάτια, μακριὰ μαλλιὰ καὶ γένεια, μὲ κουρελιασμένα ροῦχα, ξυπόλητοι· βαδίζουν καὶ τραβοῦν μᾶλλον παρὰ ὑποβαστάζουν μιὰ κόρη.

Εἶναι πάρα πολὺ στενοχωρημένη, τὸ πρόσωπό της χλωμό, τὰ μαλλιά της ξέπλεκα κι' ἀνακατεμένα, τὰ ροῦχα της κουρελιασμένα καὶ ξυπόλητη.

Ἀγωνιᾶ. Ἡ ματιά της δεικνύει τὴν ἀγωνία της. Εἶναι φοβερὰ ἐξησθενημένη. Ἡ χλωμάδα τοῦ προσώπου της καὶ τὸ τρεμούλιασμα τῶν ποδιῶν της δείχνουν τὴν ἐξασθένησί της.

Πίσω ἀκολουθεῖ ὄχλος πολύς: κουρελιασμένος, ξυπόλητος, μ' ἀξίνες καὶ τσεκούρια στὸν ὦμο του, στὸ τέλος νέοι καὶ παιδιά, ἰσχνοί, ἀδύνατοι, χλωμοὶ καὶ κουρελιασμένοι.

...Μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ δρόμου φαίνονται λιγοστοὶ ἄνθρωποι, κι' ἕνας πηγαίνει μπροστά. Εἶναι ἐκεῖνος ἄνθρωπος — καθὼς τὸν μαρτυρεῖ ἡ ὄψι του — τίμιος, ἐργατικός, ἄνθρωπος μὲ θέλησι καὶ δραστηριότητα, εἶναι πολὺ σκεπτικός.

Παράξενο, ὅμως, πρᾶγμα μόλις συνήντησε τὴ συνοδεία, ζωγραφίζεται στὸ πρόσωπό του ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη, βγάζει μιὰ κραυγὴ δυνατή. Ἡ πομπὴ σταματᾶ παρευθύς. Τὸ χαμόγελο φαίνεται στὰ μαραμένα χείλη τῆς κόρης ν' ἀνθῆ, σὰν κρίνος σὲ χέρσο χωράφι, βγάζει μιὰ κραυγὴ σωτηρίας. Ὁ ὄχλος διαλύεται εὐθὺς φοβισμένος.

Ὅποιος ἐπερνοῦσε τὴν ἄλλην ἡμέρα ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος θὰ ἔμενε ἐκστατικός.

Ἔβλεπες πλῆθος ἀνθρώπων νὰ δουλεύουν τὴ γῆ μὲ ὄρεξι μεγάλη καὶ χαρά, ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἴδιοι οἱ χθεσινοί, σήμερα ὅμως δὲν βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα τους βλασφήμιες, ἀπειλὲς καὶ ὕβρεις, ἀλλὰ χαρμόσυνα τραγούδια γιὰ τὴ γλυκειά τους πατρίδα, γιὰ τὴ χθεσινὴ γαλανομάτα κόρη ποὺ ὡδηγοῦσαν στὴν καταδίκη «Σκέπασε μάνα σκέπασε γαλανομάτα κόρη...»

Οἱ νέοι καὶ τὰ παιδιὰ δὲν εἶναι σκυθρωποί, χωρὶς τὸ νεανικὸν σφρῖγος, δὲν εἶναι κουρελιασμένοι καὶ ξυπόλητοι, εἶναι ντυμένοι μὲ τὴν ἱερὴ γαλανόλευκη στολή, δὲν βλασφημοῦν ἀλλὰ ψάλλουν τὸ ἱερώτερον τῶν ἀσμάτων: «Ἐμπρὸς γιὰ μιὰν Ἑλλάδα νέα...»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ
Βιάννος

ΜΕΤΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΟ

Νά! πάλι πανώργια ἡ ἄνοιξι λάμπει
ἀνθοὶ καὶ λουλούδια στολίζουν τὴ γῆ,
γεμίζουν τρελλὲς πεταλοῦδες οἱ κάμποι
καὶ ρόδα σκορπίζει ξανὰ ἡ αὐγή.

Γλυκὰ κι' ἁπαλὰ τ' ἀγεράκι σκορπίζει
οὐράνια χαρά, στὶς καρδιὲς ποὺ πονοῦν
κι' ἡ νέα ζωὴ ποὺ μὲ χάρι ἀνθίζει
τὶς κάνει γοργά, τὰ θλιβά, νὰ ξεχνοῦν.

Χαθῆκαν τὰ χιόνια, ξανάνοιωσ' ἡ πλάσι,
τραγούδι, ὁλοῦθε, γλυκὸ ἀντηχεῖ.
— Τρανὸς εἶναι ὕμνος Σ' αὐτὸν πῶχει πλάσει
τὴν ὤμορφη τούτη χρυσῆ ἐποχή.

ΚΥΡ. ΑΠ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΣ

Ο ΚΟΥΜΠΑΡΑΣ

Φτωχὸς οἰκογενειάρχης ὁ δυστυχισμένος, ζοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά του σ' ἕνα μικρὸ χωριό. Κτήματα δὲν εἶχε, μὰ οὔτε καὶ σπίτι. Εἶχε ἐνοικιάσει ἕνα ἰσόγειο σκοτεινὸ κι' ἐκεῖ περνοῦσε τὴ βασανισμένη του ζωή. Ξυπνοῦσε πάντα πρῶτος, τότε ποὺ σβήνανε τ' ἀστέρια, κ' ἐγύριζε στὸ σπίτι του τελευταῖος, τότε ποὺ φαινότανε στὸν οὐρανὸ ὁ λαμπρὸς Ἀποσπερίτης.

Πήγαινε καὶ δούλευε σ' ἕνα βαρελάδικο γιὰ νὰ μπορῆ νὰ ζῆ τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ πέντε του παιδιά. Τὸ ἡμερομίσθιό του ἦταν μικρό, κατώρθωνε ὅμως ἀπ' αὐτὸ νὰ ρυθμίζη τὶς ἀνάγκες τῆς χωριάτικης ζωῆς του, μετρημένα, γιατὶ ἤξερε νὰ ξοδεύη ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε, χωρὶς τὸ σπίτι του νὰ στερῆται τ' ἀπαραίτητα τῆς ζωῆς.

Εἶχε ἀγοράσει ἕνα κουμπαρᾶ κι' ἐκεῖ ἔρριχνε τὸ περίσσευμα τοῦ ἱδρῶτος του, τοῦ κόπου του, μιὰ... δυὸ... δραχμὲς τὴ μέρα. Ἐργατικὸς καὶ τίμιος ἀκόμα δὲν ἄργησε ν' ἀποσπάση τὴν ἐμπιστοσύνη τ' ἀφεντικοῦ του. Ἔτσι ἡ ἐργατικότης του ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ ἡ οἰκονομία μὲ τὴν ἀμφιθαλῆ ἀδελφή της τὴν Ἀποταμίευσι ἀπὸ τὴν ἄλλη, τοῦ ἐξησφάλιζαν τὴ νίκη στὴ σκληρὴ βιοπάλη τῆς ζωῆς...

Τὰ χρόνια κυλοῦσαν γοργὰ - γοργὰ καὶ χάνονταν ἤρεμα στὴν ἄβυσσο τῶν περασμένων. Μὰ μιὰ μέρα, ἀρρώστησε βαρειὰ ἡ γυναῖκα του. Οἱ γιατροὶ ποὺ προσκληθήκανε δώσαν μιὰ συνταγὴ μ' ἕνα σωρὸ φάρμακα. Φάρμακα δαπανηρά, πανάκριβα. Καὶ σ' αὐτὴ τὴ συνταγὴ ἐπάνω ξημερώθηκε ὁ ἄμοιρος σκεπτόμενος «Τὰ φάρμακα ἀπαιτοῦν ἕνα σωρὸ χρήματα». Μὰ ποῦ νὰ τὰ εὕρη; Σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη του δυστυχία, σ' αὐτή του τὴν ἀνέλπιστη ἀγωνία νά σου! μιὰ σκέψις ἄλλη, σκέψις σωτήριος, ποὺ τὸν ἀπήλλασσε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀμηχανία. Θυμήθηκε τὸ μικρὸ κόκκινο κουτάκι, θυμήθηκε τὸν κουμπαρᾶ του. Τὸν θυμήθηκε γιατὶ τὸν εἶχε ξεχάσει στὴν ἀνέλπιστη αὐτὴ συμφορά του. Τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε γιὰ μιὰ στιγμή. Παράτησε τὴν συνταγὴ ἀπ' τὰ χέρια του, πετάχτηκε ἀπ' τὴ καρέκλα ποὺ ἦτανε σκυμμένος κι' ἔτρεξε πρὸς τὸ μπαοῦλο, ποὺ τὸν εἶχε φυλαγμένον. Ὢ! Τί χαρά. Τί ἀνακούφισις μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἀνεμοζάλη! Τὸν ἅρπαξε, τὸν φίλησε πῆρε ἀπὸ μέσα του τὴ ζωὴ τῆς γυναίκας του, γιατὶ μέσα κεῖ κρυβότανε, κι' ἔτρεξε γιὰ τὸ αὐτοκίνητο. Ἔτρεξε νὰ κατέβη στὴν πόλι, νὰ προμηθευθῆ τὰ φάρμακα ποὺ ἀνέγραφε ἡ συνταγὴ καὶ νὰ γυρίση ὅσο μποροῦσε πιὸ γρήγορα νὰ σώση τὴν γυναῖκα του, τὸν σύντροφο τῆς ζωῆς του, τὴ μάνα τῶν παιδιῶν του. Καὶ τὴν ἔσωσε

Ὁ πατέρας στὸ βαρελάδικο, ἡ μητέρα στὸ σπίτι, τὰ παιδιὰ στὸ σχολεῖο. Ποτὲ ὅμως αὐτὸς δὲν ξέχασε τὸ κόκκινο κουτάκι, τὸν κουμπαρᾶ του ποὺ τοῦ ἔφερε στὸ σπίτι τὴ γαλήνη, τὴ χαρά, τὴν εὐτυχία καὶ ποὺ ἐνσάρκωνε τὴν ἰδέα τῆς ἀποταμιεύσεως.

ΦΩΤΙΟΣ ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Ο ΚΑΣΤΑΝΑΣ

Φυσᾶ βοριᾶς. Τὸ χιόνι πέφτει φιλὸ - φιλό. Οἱ δρόμοι εἶναι ἔρημοι, καὶ μόνο λίγοι διαβάτες περνοῦν τρέχοντας καὶ τουρτουρίζοντας ἀπὸ τὸ κρύο. Στὸ σταυροδρόμι ἐκεῖ πέρα, μιὰ μικρὴ φλόγα τρεμοσβήνει. Εἶναι μιὰ φουφοῦ. Μὲ τὶς κατακόκκινες φλόγες της φωτίζει ἕνα χλωμὸ ἀδύνατο πρόσωπο ἑνὸς γέρου. Δυὸ μικρὰ μισοσβησμένα μάτια, μιὰ χοντρὴ κατακόκκινη μύτη βουνήσια, ἕνα μικρὸ στόμα καὶ ἕνα μακρὺ στριμμένο μουστάκι «δεῖγμα ἀνδρείας καὶ γενναιότητος καὶ παλληκαρωσύνης» στολίζουν τὸ γεμᾶτο ζαρωματιὲς πρόσωπο. Μακρυά, πυκνὰ μαλλιὰ στολισμένα μὲ τὰ χιόνια, ποὺ ρίχνει ὁ Χρόνος πέφταν τοῦφες - τοῦφες στὸ πρόσωπο τοῦ γέρου.

Εἶναι ὁ καστανᾶς. Πάνω στὴ φουφοῦ εἶναι ἕνας στρογγυλὸς δίσκος χωρισμένος σὲ ἴσα τριγωνικὰ χωρίσματα γεμᾶτα κάστανα διαφόρων μεγεθῶν. Ἐδῶ τῶν 50 λεπτῶν, ἐδῶ τῆς 1 δραχμῆς, ἐδῶ τῶν δύο δραχμῶν, πληροφορεῖ τὸν περαστικὸν διαβάτην ὁ καστανᾶς. Ὅπως τὰ χελιδόνια ἔρχονται τὴν ἄνοιξιν, ἔτσι καὶ ὁ καστανᾶς ἔρχεται τὸν χειμῶνα.

Κατεβαίνει ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Θεσσαλίας διὰ νὰ μᾶς πουλήση τὸ γευστικὸν προϊόν του, ἀφήνοντας ἐκεῖ οἰκογένειαν καὶ συγγενεῖς. Μόλις ὁ χειμῶνας φύγει, φεύγει καὶ ὁ καστανᾶς. Μόλις ὅμως ὁ κρύος βοριᾶς φυσήξη τὸ χιόνι ἀρχίσει καὶ πέφτει ψιλὸ - ψιλὸ ὁ καστανᾶς, τὸ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τοῦ χειμῶνα κάθεται ξανὰ στὴν γωνίτσα του διὰ νὰ μᾶς πουλήση τὰ τσουρουφλισμένα κάστανα.

ΚΛΕΟΠ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ

Αὐτὸν τὸν τίτλον φέρει ἡ τελευταία μελέτη τοῦ καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου καὶ ἀκαδημαϊκοῦ, κ. Ἀν. Κεραμοπούλου, ἡ μόλις πρὸ ἑβδομάδος ἰδοῦσα τὸ φῶς. Τὰ ἑλληνόπουλα, βέβαια, δὲν μποροῦν νὰ ξεύρουν ποίας συζητήσεις προὐκάλεσε τὸ ζήτημα τῶν Κουτσοβλάχων, ἂν εἶναι Ἕλληνες τὴν καταγωγὴν — ἂν καὶ μὲ τὰ ἔργα των καὶ μὲ τὴν εὐρεῖαν συμμετοχὴν των εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους διετήρησαν τὴν ἑλληνικότητά των — ποία μελάνη διετέθη ἀπὸ τὰς ἐνδιαφερομένας προπαγάνδας, ἰδία ὅταν ἡ τουρκικὴ ἐξουσία ἐκάλυπτε ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης. Πρέπει ὅμως νὰ ξεύρουν τί εἶναι οἱ θαυμάσιοι αὐτοὶ ὀρεινοὶ Ἕλληνες, τοὺς ὁποίους ἄλλα ἔθνη ἠθέλησαν νὰ οἰκειοποιηθοῦν, δι' ὃ καὶ πρέπει νὰ διαβάσουν καὶ μὲ προσοχὴ μάλιστα τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κεραμοπούλου. «Οἱ ἐν Ρουμανίᾳ ἀπόδημοι φωνασκοί, λέγει εἰς μίαν ὑποσημείωσίν του ὁ συγγραφεύς, ἠσχολήθησαν πολὺ ν' ἀνακαλύψουν ἂν εἶμαι Κουτσόβλαχος. Δὲν εἶμαι. Ἀλλ' ἂν ἀνῆκον εἰς τὸ γενναῖον τοῦτο τμῆμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν θὰ ἤμην ὀλιγώτερον ὑπερήφανος Ἕλλην παρὰ τώρα καὶ οὐδέποτε θὰ ἤλλασσον αἰσθήματα καὶ παραδόσεις καὶ ἱστορίαν καὶ ἰδανικὰ καὶ ἔθνος καὶ πατρίδα». Ἀλλοῦ δὲ ὁ ἴδιος τονίζει ἐπίσης: «Οὕτω ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἱστορίας καθωρίσαμεν ἐν τῇ ἑλληνικῇ οἰκογενείᾳ τὴν θέσιν τοῦ ἑλληνοβλάχου, λαοῦ ὑγιοῦς, εὐφυοῦς καὶ ἀνδρείου, συμπαθεστάτου δὲ καὶ ἀγαπητοῦ, ὡς εἶναι ἀγαπητοὶ οἱ τραυματίαι τοῦ πολέμου. Εἰς τοὺς προαιωνίους τοῦ ἔθνους ὑμῶν ἀγῶνας οἱ Βλάχοι πλὴν τῶν ἄλλων ταλαιπωριῶν, ἃς ὑπέστησαν, ἐτραυματίσθησαν εἰς τὴν γλῶσσαν, γενόμενοι οὕτω τραυματίαι τῶν ἐθνικῶν πολέμων καὶ παλαιότατοι «παλαιοὶ πολεμισταί».

Ἔχουσιν οὕτω ὁμοίους των ὅλους τοὺς Ἄγγλους, τοὺς Γάλλους, τοὺς Ἱσπανούς, τοὺς Πορτογάλλους, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς τουρκοφώνους ἢ ἀρμενοφώνους πρόσφυγας ὑμῶν καὶ πολλούς, ποὺ ἔχασαν τὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ αἷμα, ἤτοι τὸ ἔθνος».

Ἀπὸ τὰ ὀλίγα αὐτὰ φαίνεται ποιὰ ἡ σημασία τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Κεραμοπούλου, τοῦ ὁποίου κύρια στοιχεῖα εἶναι ἡ γνῶσις, ἡ ἀλήθεια, μιᾶς καταπληκτικῆς ἐνημερωμένης βιβλιογραφίας.

ὁ κῆπος

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΣΙΣ

Σᾶς φέρνω χαιρετίσματα ἀπὸ τὴν ἐξοχή. Καὶ τὰ χαιρετίσματά της εἶναι ὁ ὡραῖος οὐρανός της, ὁ λαμπρός της ἥλιος, τὸ πράσινο δάσος της, ἡ γελαστὴ θάλασσά της. Ὤ, τί ὡραία, τί μαγευτικὴ ποὺ εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ φύσις!

Τὴ χάρηκα μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς μου τὴν καθαρὰ Δευτέρα. Εἴχαμε πάει στὴν Κινέττα, ποὺ εἶναι ἕνας θαυμάσιος συνδυασμὸς δάσους καὶ θάλασσας. Καὶ περάσαμε μιὰν ἀλησμόνητη μέρα.

Μαζὶ μὲ τὸν μπαμπᾶ μου κατεβήκαμε στὴν παραλία. Κι' ἐνῷ ἐγὼ μάζευα βότσαλα, ἔτρεχα στὴν ἀμμουδιὰ καὶ πετοῦσα πέτρες στὴν ἥσυχη θάλασσα, ἐκεῖνος ἔρριχνε τὴν πετονιά του καὶ ψάρευε. Καὶ κάθε λίγο φώναζε γεμᾶτος χαρά, γιὰ νὰ βγάζουμε ἀπὸ τ' ἀγγίστρι τὸ ψάρι ποὺ ἔπιανε.

Ἡ μαμὰ εἶχε μείνει κάτω στὰ πεῦκα, γιὰ νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ γεῦμα. Καὶ φάγαμε μὲ μιὰ ὄρεξι! Ὁ καθαρὸς ἀέρας, ἡ μυρουδιὰ τῶν πεύκων, ἡ γλυκειὰ ζεστασιὰ τοῦ ἥλιου, ὅλα μᾶς εὐχαριστοῦσαν, μᾶς ζωογονοῦσαν.

Κάναμε ἕναν ὡραῖο περίπατο μέσα στὸ δάσος. Ὕστερα ξανακατεβήκαμε στὴ θάλασσα. Ὁ πατέρας μου ἦταν ἐνθουσιασμένος καὶ μοῦ ἔλεγε ὁλοένα: Εἶδες τί ὡραία ποὺ εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Φύσις; Ἔτσι εἶναι παντοῦ, ὅλη ἡ Ἑλληνικὴ γῆ. Ἔτσι εἶναι ἡ Ἑλλάδα μας. Νὰ τὴν ἀγαπᾷς, παιδί μου.

Καὶ βέβαια τὴν ἀγαπῶ. Εἶναι νὰ μὴν ἀγαπᾷ κανεὶς τέτοιαν καλὴ Γῆ, τέτοιαν ὄμορφη Φύσι, τέτοιαν Πατρίδα;

ΟΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ

—Γιωργάκη, πάλι μ' ἄρχισες
τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια...
Μάθαινε πρῶτα σὰ νερὸ
τὸ μάθημά σου, καὶ καιρὸ
θὰ ἔχῃς γιὰ παιγνίδια.

*

Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἔλεγε
στὸ Γιῶργο ἡ μαμά του.
μὰ ὁ Γιωργάκης ὅλ' αὐτὰ
τὰ νόμιζε γιὰ χωρατὰ
καὶ δῶσ' του τὴ δουλειά του.

*

Κάποια βραδιὰ τὸν ἔκαιαν
καὶ στρατηγὸ οἱ ἄλλοι
μὲ ξύλινο σπαθὶ κοντὸ
καὶ μὲ χαρτένιο τρικαντὸ
ἐπάνω στὸ κεφάλι.

*

Τότε νὰ βλέπατε χαρές,
ὁ Γιῶργος καὶ καμάρι!
Ἐκείνη τὴ χρυσῆ βραδιὰ
τὸν λέγαν ὅλα τὰ παιδιὰ
τὸ πρῶτο παλληκάρι!

*

Μὰ μόλις μπῆκε σπίτι του
κουνῶντας τὰ φτερά του,
μὲ ἕνα ξύλο νὰ καὶ νὰ
τὸν ἔκαμε στ' ἀληθινὰ
Στρατάρχη, ἡ μαμά του.

Γ. Χ. Σουρῆς

Τὰ τρία μικρὰ Σκαπανάκια Τούλα, Φώνη καὶ Λάκης Πετκίδης, ἐκ Λαγκαδᾶ Θεσσαλονίκης.

ΕΝΑ ΕΥΚΟΛΟ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑΚΙ

—Ἂν δὲν ἔχῃς ν' ἀγοράσῃς
φροῦτα ποὺ ἀγαπᾷς,
νότες δυὸ χτυπᾷς
κι' ἔχεις νὰ χορτάσῃς.

Γιὰ νὰ σᾶς εὐκολύνωμε σᾶς θυμίζομε τὶς νότες: ντο, ρε, μι, φα, σόλ, λα.

Νιόνιος Τοτὸς & Σία

(Συνέχεια...)

—Σκασμόοος! ἀκούστηκε νὰ λέῃ ἡ ἀγριοφωνάρα... Μπρός, νὰ φᾶτε καὶ νὰ κοιμηθῆτε ἀμέσως, ἐδῶ εἶναι φυλακή! Ἀμέσως ἄνοιξε μιὰ πόρτα καὶ φάνηκε ἕνας ἄγριος ἀράπης ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του λίγα ξεροκόμματα καὶ ἕνα μακρὺ καμουτσὶ... μὲ πέντε οὐρές...

—Φᾶτε! τοὺς εἶπε καὶ τοὺς ἔρριξε τὸ ψωμὶ ἐνῷ βούιζε στὸν ἀέρα τὸ καμουτσί του.

Ἔ, τὰ παιδιὰ παράλυσαν πιὰ ἀπ' τὸ φόβο τους... αὐτὸς ὁ ἀράπης δὲν ἀστειευόταν καθόλου σὰν τὴ μαμὰ τους καὶ τὸν πατέρα τους...

Πῆραν μὲ τὸ ζόρι τὸ ψωμί, μαῦρο καὶ ξερὸ κι' ἔκαναν νὰ τὸ φᾶνε...

Μὲ τὴν πρώτη ὅμως μπουκιὰ τὸ ἔφτυξαν.

Ἦταν μισόπικρο...

—Γιατὶ δὲν τρῶτε; ἀγρίεψε ὁ ἀράπης.

—Εἶναι πικρό! εἶπαν δειλὰ τὰ παιδιά.

—Μπᾶ, φραντζολάκια μοῦ θέτε; Αὐτὸ τὸ ψωμὶ τρῶνε τὰ παληόπαιδα σὰν καὶ σᾶς. Τρῶτε!

Καὶ τὰ παιδιὰ τὰ κακόμοιρα ἔφαγαν αὐτὸ τὸ παληόψωμο μὲ τὸ ζόρι.

Μετάνοιωσαν πικρὰ τώρα γιὰ ὅ,τι εἶχαν κάνει...

Γιατὶ νὰ μὴν κάθωνται ἥσυχα; Νὰ λοιπὸν ποὺ εἶχε δίκηο ἡ μαμά τους νὰ τοὺς συμβουλεύῃ.

Κι' ὅταν ἀκόμη ἡ μαμὰ μεταχειριζόταν τὴν παντόφλα πάλι δίκηο εἶχε. Βέβαια ἦταν προτιμότερη ἡ παντόφλα ἀπ' τὸ καμουτσὶ μὲ τὶς πέντε οὐρὲς κι' ἀπ' τὴν κρεμάλα κι' ἀπ' τὸ πικρὸ ψωμί...

... Ἄχ ξεροκέφαλε Νιόνιο καὶ κουφιοκεφαλάκη Τοτό, τραβᾶτε τα τώρα. Ὁ ἀράπης τοὺς ἔβαλε σ' ἕνα παληὸ κουμάρι νερὸ καὶ τοὺς δι-

τῶν σκαπανέων μας

Τὸ παραμυθάκι μας.

Ο ΜΥΛΩΝΑΣ, Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΙ ΤΟΥΣ

Μιὰ φορὰ ἕνας μυλωνᾶς κι' ὁ γυιός του πήγαιναν τὸ γαϊδοῦρι τους στὴ χώρα νὰ τοῦ ἀγοράσουν σαμάρι. Στὸ δρόμο ἀντάμωσαν μιὰ παρέα ἀπὸ χωριατοποῦλες,

Ἔβαλε τὸν γυιό του νὰ καβαλλικέψη...

ποὺ πήγαιναν νὰ τρυγήσουν στ' ἀμπέλια μὲ φωνὲς καὶ μὲ τραγούδια.

— Κοιτάξετε, κορίτσια, τοὺς κουτοὺς αὐτούς!... Πηγαίνουν περπατώντας καὶ δὲν καβαλλικεύουν στὸ γαϊδοῦρι τους, εἶπε μιὰ ἀπὸ τὶς χωριατοποῦλες.

— Χά... χά... χά!... γέλασαν τότε ὅλες.

Ἅμα ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ γέρο μυλωνᾶς ἔβαλε τὸ γυιό του νὰ καβαλλικέψη τὸ γαϊδοῦρι κι' αὐτὸς εὐχαριστημένος ἀκολουθοῦσε πίσω.

Σὲ λίγο ἀντάμωσαν δυὸ γέρους.

— Δὲν ντρέπεσαι, τεμπέλικο παιδί, νάχῃς τὸ πατέρα σου νὰ περπατῇ κι' ἐσὺ νὰ καβαλλικεύῃς; εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ γέρους.

«Ἔχουν δίκιο», σκέφτηκε ὁ γυιὸς τοῦ μυλωνᾶ καὶ κατέβηκε ἀπὸ τὸ γαϊδοῦρι, γιὰ νὰ καθίσῃ ὁ πατέρας του. Δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ κι' ἄκουσαν μιὰ γυναικεία φωνὴ νὰ λέῃ:

— Πώ!... πώ!... γέρο τεμπέλη!... Πῶς σοῦ βαστᾷ ἡ καρδιὰ νὰ καβαλλικεύῃς σὺ καὶ νἄχῃς τὸ παιδί σου νὰ περπατάῃ...

Γυρίζουν καὶ βλέπουν μιὰ μητέρα, ποὺ κρατοῦσε τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά της. Ὁ μυλωνᾶς τότε ἔβαλε καὶ τὸ γυιό του νὰ κα-

Κάθησε ὁ γέρος στὸ γάϊδαρο.

θίση ἀπάνω στὸ γάϊδαρο.

Σὲ μιὰ ὥρα φτάσανε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι.

— Πατριώτη, δὲ μοῦ λὲς δικός σου εἶναι ὁ γάϊδαρος; ρώτησε κάποιος τὸν μυλωνᾶ.

— Ναί, δικός μου εἶναι, ἀπάντησε ὁ μυλωνᾶς.

— Καὶ τὸν τυραννᾶς ἔτσι;... Ἄμ γρήγορα θὰ σοῦ ψοφήσῃ καὶ θὰ σ' ἀφήσῃ στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ... Πιὸ εὔκολο εἶναι

Καθήσανε καὶ οἱ δυὸ στὸ γάϊδαρο.

γιὰ σᾶς νὰ σηκώνετε τὸ καϋμένο τὸ ζῶο, παρὰ νὰ σηκώνῃ αὐτὸ καὶ τοὺς δυό σας...

— Καλὰ τὸ λέει, σκέφτηκαν ὁ μυλωνᾶς κι' ὁ γυιός του.

Κι' ἔδεσαν τὸ γάϊδαρο ἀπ' τὰ πόδια σ' ἕνα κοντάρι, τὸν φορτώθηκαν στοὺς ὤμους καὶ μπῆκαν στὴν πόλι. Τὸ τί ἔγινε ὅμως ἐκεῖ δὲν περιγράφεται!... Κόσμος καὶ κοσμάκης ἄρχισε νὰ τρέχῃ πίσω τους καὶ νὰ διασκεδάζῃ μὲ τὸ πρωτοφανὲς τοῦτο θέαμα.

— Ἔ!..... ἔ!..... φώναζαν κοροϊδευτικὰ πολλοί, ἐνῶ ἄλλοι πετοῦσαν στὸ γέρο μυλωνᾶ καὶ στὸ γυιό του ὅ,τι σάπιο βρίσκανε στὰ μανάβικα. Ὁ μυλωνᾶς κι' ὁ γυιός του δὲ μιλοῦσαν. Ἔκαναν πὼς δὲν καταλαβαίνανε, γιὰ νὰ μὴ πάθουν ἀκόμη χειρότερα. Μὰ ὁ γάϊδαρος ὅμως δὲ βάσταξε. Ἔχασε τὴν ὑπομονή του καί, μ' ἕνα τίναγμα δυνατό, ἔσπασε τὸ σκοινί, ἐλευθερώθηκε κι' ἄρχισε νὰ κλωτσᾷ, μὲ τὰ δυὸ πισινὰ πόδια του, τὸν κακὸ κόσμο, ποὺ κορόϊδευε τ' ἀφεντικά του.

Σὰ διαλύθηκε ὁ κόσμος κι' ἔμειναν μόνοι τους οἱ

Φορτώθηκαν τὸν γάϊδαρο.

τρεῖς, γυρίζει ὁ γάϊδαρος καὶ λέει στὸ γέρο μυλωνᾶ:

Ντροπή σου ἀφέντη μου, μεγάλη,
νὰ σοῦ γυρίζουν τὸ κεφάλι
καὶ νὰ μὴ κάνῃς ὅ,τι ξέρεις
κι' ὅ,τι θαρρεῖς ἐσὺ σωστό.
Ἐγώ, ἂν κι' εἶμαι ἕνα γαϊδοῦρι,
συχνὰ δική μου γνώμη ἔχω,
τί λὲν οἱ ἄλλοι δὲν προσέχω
καὶ τὸ γινάτι μου βαστῶ.
Δὲ λέω, νἀκοῦς τί λὲν κι' οἱ ἄλλοι
— νὰ μὴ σὲ λὲν «ξερὸ κεφάλι» —
μὰ πρέπει νάχῃς κι' ἐσὺ γνῶσι
νὰ ξεχωρίζῃς τὸ καλό.

έταξε προτοῦ φύγῃ νὰ κοιμηθοῦν... ἀφοῦ ἔσβησε καὶ τὸ φῶς...

Παναγίτσα μου πίσσα τὸ σκοτάδι... Ψηλαφητὰ τὰ δυὸ παιδιὰ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα βρῆκαν τὸ μοναδικὸ παληόστρωμα ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ κι' ἔκαναν ν' ἀκουμπήσουν...

Τί κατάρα ὅμως, πέτρες εἶχε μέσα; Τί νὰ κάνουν ὅμως ζάρωσαν μαζὶ ἂν καὶ οἱ πέτρες ποὺ εἶχε μέσα αὐτὸ τὸ στρῶμα δὲν τοὺς ἄφησαν σὲ ἡσυχία. Ἐκεῖ κάθησαν πολλὴν ὥρα...

Ὁ φόβος δὲν τοὺς ἄφινε νὰ κλείσουν μάτι...

Ἔβλεπαν μέσα στὸ σκοτάδι κάτι ἀγριωπὰ μάτια νὰ τοὺς κυττάζουν, κάτι μαλλιαρὰ χέρια ν' ἁπλώνουνται κατὰ πάνω τους... ἔβλεπαν φαντάσματα, κρεμασμένους στὴν κρεμάλα...

Ἡ δίψα κι' ἡ ἀγωνία τοὺς στέγνωνε τὸ λαιμό...

Ὁ Νιόνιος ἔκανε νὰ πιάσῃ στὰ σκοτεινὰ τὸ κουμάρι γιὰ νὰ πιῇ τὸ χέρι του ὅμως ἀκούμπησε... σ' ἕνα κρύο πρᾶμα καὶ τὸ τράβηξε γρήγορα τρελλὸς ἀπὸ τὸ φόβο του...

Ἄξαφνα φάνηκαν στὸν ἀπέναντι τοῖχο σκιὲς ποὺ ζωήρεψαν...

Τί ἦταν; Κινηματογράφος ἢ φάντασμα;

Τὰ παιδιὰ κύτταζαν μ' ἀγωνία.

Ἀλλά... εὐτυχῶς τὰ φαντάσματα δὲν εἶχαν ἔρθει ἀκόμη... Στὸν τοῖχο ἦταν κινηματογράφος...

Τί ὄμορφα! Ἦσαν τρία παιδιὰ στὴν ὀθόνη καλοντυμένα μὲ τοὺς γονεῖς των μπροστὰ σ' ἕνα πολὺ πλούσιο τραπέζι μὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τὶς λιχουδιές. Φαγιά, γλυκά, φροῦτα, γέλια, χάδια...

Τὰ παιδιὰ ἔτρωγαν μὲ ὡραῖες κινήσεις μιλοῦσαν μὲ τὸ «σὲ παρακαλῶ» ἔπειτα ἄκουσαν τὸ ραδιόφωνό τους... Ὕστερα ἡ μαμά τους τὰ φίλησε, εἶπαν καληνύχτα καὶ πῆγαν καὶ κοιμήθηκαν σὲ πουπουλένια κρεββατάκια ὄμορφα κι' εὐτυχισμένα...

— Ἔτσι ζοῦν τὰ καλὰ παιδιὰ ἔγραφε στὴν ὀθόνη...

— Ἄχ!... ἀναστέναξαν κι' ὁ Νιόνιος μὲ τὸν Τοτό...

Ἔπειτα ἔσβησαν πάλι τὰ φῶτα...

Τὸ μαρτύριο τῶν παιδιῶν ἦταν τώρα πιὸ χειρότερο... Νὰ δοῦν τόσο ὡραῖα πράγματα, κι' αὐτοὶ νὰ εἶναι κλεισμένοι σ' αὐτὸν τὸν τάφο...

— Σπάσιμο θέλει ἡ... κεφάλα μας ὡμολόγησε ψιθυριστὰ ὁ Νιόνιος.

— Σωστά! εἶπε κι' ὁ Τοτός... Προτιμῶ νὰ μὲ διατάζῃ ὁ θεῖος μου κι' ἡ μαμά μου παρὰ αὐτὸς ὁ βρωμαράπης.

— Μιὰ φορὰ δὲν κάναμε καλὰ ν' ἀκολουθήσουμε ἕναν ἄγνωστο ἀπὸ τὸ δρόμο... εἶπε κι' ὁ Νιόνιος...

Καὶ σιγὰ-σιγὰ μέσα σὲ ἀγωνία καὶ τρομάρες ὁ ὕπνος πῆρε στὴν ἀγκαλιά του τὰ δυὸ παιδιά.

Κουρασμένα τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὶς τόσες συγκινήσεις καὶ τὶς τρομάρες ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἶχαν παραδοθῆ σ' ἕναν βαθὺν ὕπνο...

Εἶχαν κουλουριαστῆ καὶ τὰ δυὸ τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο σὰν νὰ ζητοῦσαν νὰ προστατευθοῦν ἀπὸ ἀόρατους καὶ μυστηριώδεις ἐχθροὺς ποὺ τὰ κυνηγοῦσαν κι' ἦσαν ἕτοιμοι νὰ τά... φάνε!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Γιὰ νὰ μαθαίνετε

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὸ τύμπανο τοῦ αὐτιοῦ

Ὁ Γιωργάκης στὸν μικρὸ ἀδελφό του ποὺ παίζει μὲ τὸ μικρό του τύμπανο.

— Πρόσεχε μὴ χτυπᾶς δυνατὰ τὸ τύμπανό σου, γιατὶ ἂν σοῦ σπάση... θὰ κουφαθῇς.

Ἡ μαύρη σκιὰ

Διάλογος μπροστὰ στὸ ἠλεκτρικὸ φῶς:

Νῖκος. Γιὰ κύττα τὴν σκιά μου, τὶ μαύρη ποὺ εἶναι. Γιατί ἄραγε;

Πέτρος. Καϋμένε εἶναι ποὺ εἶσαι μελαχροινός.

Παιδικὸν πνεῦμα

Ὁ Καθηγητὴς λέγει ὅτι σήμερα δὲν θὰ ἐξετάσῃ τοὺς μαθητάς, ἀλλὰ θὰ παραδώσῃ μόνον, καὶ ἀρχίζει ἔτσι:

— Ἐν πρώτοις θὰ ἐξετάσωμεν...

— Μὰ τώρα δὲν εἴπατε πῶς θὰ παραδώσετε μόνον; διακόπτει ἔντρομος ὁ Κωστάκης.

*

Στὸ Ὠδεῖον ὁ Καθηγητὴς διδάσκει:

— Ἔχομεν δύο εἴδη δευτέρας: δευτέραν μεγάλην καὶ δευτέραν μικράν.

— Λάθος ἔχετε, τὸν διακόπτει ἡ Νίνα, μόνο Μεγάλη καὶ Καθαρὴ Δευτέρα ἔχουμε.

Σεβασμὸς

Ὁ μπαμπᾶς στὴν κόρη του:

— Σοῦ εἶχα παραγγείλει νὰ μὲ σηκώσῃς στὶς τρεῖς, γιατὶ δὲν μ' ἐφώναξες;

— Δὲν τόλμησα μπαμπᾶ, γιατὶ κοιμώσαστε...

Ἀπορία

Στὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν, ὁ καθηγητὴς ἔχει πῆ ὅτι καμμία λέξις δὲν τονίζεται στὴν λήγουσα. Ὁ μαθητὴς διαβάζοντας τὸ κείμενο, ἔξαφνα σταματᾶ.

— Τί ἔπαθες; ρωτᾶ ὁ καθηγητής.

— Ἐδῶ εἶναι μιὰ λέξι μονοσύλλαβη καὶ δὲν ξέρω ποῦ νὰ τὴν τονίσω, κύριε καθηγητά.

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Ὁ Τοτὸς καὶ ἡ Μαρία, μιὰ μέρα ποὺ εἶχαν βγῆ περίπατο, βρέθηκαν μπροστὰ σὲ κάποιον παληὸν μισοερειπωμένο πύργο. Ἡ περιέργεια κατενίκησε τὸ φόβο καὶ τὰ δυὸ ἀδελφάκια μπῆκαν, χωρὶς νὰ πολυσκεφθοῦν, μέσα στοὺς ὑγροὺς διαδρόμους τοῦ πύργου.

Ὅταν γύρισαν ὅμως ὅλα τὰ διαμερίσματα καὶ θέλησαν νὰ βγοῦν ἔξω, βρέθηκαν σὲ πολὺ δύσκολη θέσι: Οἱ διάδρομοι τοῦ πύργου ἀποτελοῦσαν ἕνα σωστὸ λαβύρινθο, στὸν ὁποῖο ἔμπαινε κανεὶς εὔκολα, ἀλλὰ ἔβγαινε πολὺ δύσκολα.

Μπορεῖτε νὰ βοηθῆστε τὰ δυὸ ἀδελφάκια;

Κρυπτογραφικὸν

123456786	=	Στρατηγός.
2312	=	Μουσ. ὄργανον.
2345672	=	Ἀσιατ. χώρα.
35626	=	Γάλλος συγγραφεύς.
42372	=	Ἡ Παναγία.
352	=	Μήτηρ Θεῶν.
5372	=	Μαλλιά.
832	=	Χρον. Μονάς.

Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 23ου ΦΥΛΛΟΥ

Μία ἀπὸ τὶς λύσεις ποὺ μπορεῖ νὰ δοθῇ στὸ μικρὸ πρόβλημα τῆς ζωγραφικῆς εἶναι τὰ ψάρια.

Κρυπτογραφικόν: Ἀριστομένης, ἱστός, Σέρραι, τέμενος, Ὅμηρος, μονάς, ἔτος, νότος, Ἡραιον.. Μεταγραμματισμός: Μεξικὸν — Λεξικόν. Λεξίγριφος: Φοινίκη (Φῖ — νίκη). Μαγικὴ εἰκών: Ρέα (Ἀνδ ΡΕΑ).

Ἐρώτησις

— Ποιὸ πρᾶγμα μπορεῖ νὰ σηκώσῃ 100 ὀκάδες ἄχυρο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σηκώσῃ μιὰ ὀκᾶ μολύβι;

Ν. Η. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΣ

Ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης:

1) Κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης, 2) Κράτος τῆς Κ. Εὐρώπης, 3) Κράτος τῆς ΒΑ. Εὐρώπης, 4) Κράτος τῆς Ἀμερικῆς, 5) Κράτος τῆς Ἀφρικῆς, 6) Κράτος τῆς Βαλκανικῆς, 7) Κράτος τῆς Ἀσίας, 8) Κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης.

Μ. Γ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ

Σταυρόλεξον

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

Ὁριζοντίως:

1 Ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς, 2 Ὄργανον αἰσθήσεως — Καταλαβαίνω, 3 Ὑπῆρχον δώδεκα τοιαῦται κατὰ τὴν ἀρχαιότητα (ἑνικός), 4 Ὁλόκληρο—Τραγοῦδι, 5 Ἄρθρο (αἰτ.), 6 Ἀφησέ το — Κράτος τῆς Ἀσίας, 7 Διεθνὲς σῆμα κινδύνου, 8 Ὅμοια καθ' ὅλα — Προϊὸν πτηνοτροφίας, 9 Ἀνανεώνει τὸν ὀργανισμόν μας — Εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς παιδικῆς ἡλικίας τῶν εὐτυχῶν ἀνθρώπων.

Καθέτως:

1 Ὄχημα ἀρχαίου τύπου — Μέρος τοῦ μελοδράματος, 2 Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς — Ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία, Νότα Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, 3 Τραγούδι — Ἠλεκτρικὴ δύναμις, 4 Ζῶσα ὕπαρξις (γενική), 5 Μυτερὸ — ἄρθρον (πληθ.), 6 Κλωστὲς — Αὐγά, 8 Δύο ὅμοια φωνήεντα — Ἀρχαῖον νόμισμα — ΟΡ, 9 Πάψε νὰ μιλᾷς — Κράτος τῆς Ἀσίας.

Αἴνιγμα

Ἀνοιγοκλείουν οἱ κάμαρες καὶ κρότος δὲν ἀκούεται. Τί εἶναι;

Π. Ι. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ

Ἡ κυρία Μαριέττα προσπαθεῖ νὰ ἰσοσκελίσῃ...

Διασκεδάζοντας

Σταυρόλεξον

Ὁ ρ ι ζ ο ν τ ί ω ς:

1 Ἀρχαῖος φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους — Ὁ πλανήτης μας, 2 Πατὴρ τοῦ Ὀδυσσέως, 3 Ἁγία — Ἀργά, σιωπηρά, 4 Ζῶον (καθ.) — Σαρκοβόρον, 5 Στρατιωτικὴ μονὰς — Μονὰς ἱππικοῦ, 6 Ἐποχὴ — Καὶ ἄν, 7 Τώρα — Ἄψητη, 8 Τιμωρία — Ἄρθρον (δοτ.), 9 Αὐτὰ ποὺ δύνανται νὰ μετρηθοῦν — Ὄχι παλαιόν.

Κ α θ έ τ ω ς:

1 Μυθολογικὸν πρόσωπον, σχετιζόμενον μὲ τὸν Ἄδην, 2 Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Θιβὲτ — Πρόθεσις, 3 Πάντοτε — Τὸ «σόϊ» στὴν καθαρεύουσα, 4 Πληγὴ — Ἄνθη, 5 Τὰ αὐτιά, χωρὶς τελικὸν — Πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Μωϋσέως, 6 Εἶναι ἡ Κύπρος, ἡ Ἀγγλία, ἡ Σίφνος — Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις, 7 Εἶδος μελάνης καὶ... αὐτοκρατορία, 8 Πρώτη μας τροφὴ — Ἄρθρον, 9 Ἀρχαία Θεὰ — χαλινάρια (γεν. πληθ.).

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν

— Δήμητρα, παίζεις ἀκόμη, πότε θὰ ἔλθῃς νὰ τὸ συγυρίσῃς;
— Ποιὸ μητέρα;
— Δὲν ἀκοῦς, ἀφοῦ σοῦ τὸ εἶπα;

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

ΧΡΩΜΑΤΙΣΑΤΕ !

Τοποθετῆστε καὶ στερεῶστε μὲ προσοχὴ ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμούς, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος.

Ὅπου βλέπετε:

1 μὲ μαῦρο, 2 μὲ κόκκινο, 3 μὲ καφετί, 4 μὲ γαλάζιο, 5 μὲ μπλέ, 6 μὲ πράσινο, 7 μὲ βιολετί. Θ' ἀφήσετε λευκὰ τὰ μέρη ποὺ σημειώνονται μὲ 0.

Ἐννοεῖται ὅτι ἂν θέλετε μπορεῖτε νὰ χρωματίσετε ἀπ' εὐθείας ἐπάνω στὸ σχέδιο. Τὸ διαφανὲς ὅμως εἶναι προτιμότερο, γιατὶ σχηματίζεται ἡ πολύχρωμη εἰκόνα χωρὶς τὶς μαῦρες γραμμὲς καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ εἶναι περιττά.

Τονόγριφος

Μιὰ πόλι τῆς Ἑλλάδος
ἀλλέως τονισμένη
τὸν ἐρχομὸ ἐπισήμου
ἢ καὶ κοινοῦ σημαίνει.

Ρ. ΧΩΡΑΦΙΟΥ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Γαλλίας.

1) Ἀρχ. Βασιλεὺς τῆς Κρήτης, 2) Πλανήτης καὶ Θεός, 3) Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου, 4) Ἀρχ. φιλόσοφος, 5) Μία τῶν Κυκλάδων, 6) Στρατηγὸς τῆς ἀρχαίας Σπάρτης, 7) Κατάρτι, 8) Μαθηματικὸς τῆς ἀρχαιότητος.

Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΣ

Τρίγωνον

1η σειρά: Νῆσος τῆς Μεσογείου, 2α σειρά: Μᾶς ξεκουράζει καὶ ἀποτελεῖ τὸ 1)3 τῆς ζωῆς μας, 3η σειρά: Φύσημα, 4η σειρά: Τρέξιμο (ἐπὶ ὑγρῶν), 5η σειρά: Ἀντωνυμία, 6η σειρά: σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 23ου ΦΥΛΛΟΥ

Λάθη: 1 Στὴ Δράμα — Θερμὸ γράμμα, 2 Γάζα καὶ ἰώδιο, 3 Ἂν ἔχῃς μαρίδες — καλὲς μερίδες.
Τρίγωνον: Κόραξ, ὄνος, ρόζ, ἄς, ξ.
Γνωρίζετε: Στὸ Παρίσι, δὲν ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων, ἡ Νέα Ὑόρκη, εἰς τὰ τέλη τοῦ 4ου αἰῶνος.
Ἀπορία: Τὰ αὐγά.

... τὸ κακορραμμένο πανταλόνι τοῦ συζύγου της!...

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ

— Τὸ ξέρεις μαμὰ ὅτι εἶμαι ὑπνοβάτης;
— Μπᾶ!
— Βέβαια· χθὲς τὴν νύχτα σηκώθηκα, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, πῆγα ἴσια στὸν μπουφὲ καὶ ἔφαγα τὸ γλυκό. Ὕστερα ἔπεσα πάλι καὶ κοιμήθηκα.

Τὸ θέατρο

Ὁ μ ο ῦ τ σ ο ς: Δὲν μοῦ λὲς τί εἶναι αὐτὸ τὸ θέατρο τοῦ πολέμου, ποὺ ἀκούω τώρα κάθε μέρα;

Ὁ ν α ύ τ η ς: Νά, στὴ Φινλανδία εἶναι ἕνα θέατρο ποὺ παριστάνουν ὅλο πολέμους!

Μετοχὴ καὶ μετοχή...

Κ ω σ τ ῆ ς: Νίκο, τί μποναμᾶ σοῦκανε φέτος ὁ μπαμπᾶς σου;

Ν ῖ κ ο ς: Μιὰ Μετοχή. Ἐσένα;

Κ ω σ τ ῆ ς: (ξεκαρδισμένος στὰ γέλια). Ἐμένα... ἐμένα μοῦκανε... ἕνα ἀπαρέμφατο!

Ἡ ἀφαίρεσις...

— Δὲν ὑποφέρεται πιὰ αὐτὴ ἡ ὑπηρέτρια! λέει ἡ μαμὰ τῆς Πόπης στὸν πατέρα της. Στὸ διάστημα ἑνὸς μηνὸς μᾶς ἀφαίρεσε ἕνα σωρὸ πράγματα.

Καὶ ἡ Πόπη διακόπτουσα:

— Μπᾶ! κι' ἐκείνη μοῦ ἔλεγε πὼς δὲν ξέρει καθόλου ἀριθμητική.

Σφοδρὰ ἐπιθυμία

Ὁ πόθος τοῦ Τοτοῦ:
— Ἄχ! πῶς ἤθελα νὰ ἤμουνα δίδυμος!
— Καὶ γιατί;
— Γιὰ νὰ στέλνω τὸν ἀδελφό μου στὸ σχολεῖο καὶ νὰ κάθουμαι ἐγὼ στὸ σπίτι.

Χωρὶς ἄκρη...

Ὁ Τάκης βλέπει τὴν ἀδελφή του Φιφὴ νὰ κατατγίνεται γιὰ νὰ ξεμπερδέψῃ ἕνα κουβάρι.

— Τί κάνεις ἐκεῖ; τὴν ρωτᾶ.

— Τί κάνω; Νά, γυρεύω τὴν ἄκρη τῆς κλωστῆς.

— Περιττὸ Φιφή μου νὰ παιδεύεσαι, γιατὶ τὴν ἔκοψα ἐγὼ τὸ πρωΐ.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΠΑΤΡΑΙ. — Ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Παμπελοποννησιακὸν Στάδιον οἱ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου καὶ ποδοσφαίρου μεταξὺ τῶν Περιφ. Διοικήσεων Ἀχαΐας καὶ Ἠλείας. Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεώς μας, ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ἠλείας, ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ἀχαΐας, ὁ Περιφ. Ὑποδιοικητής, τὰ ἐπιτελεῖα, φαλαγγῖται, σκαπανεῖς, φαλαγγίτισσαι καὶ σκαπάνισσαι, καὶ πλῆθος κόσμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων ὡμίλησε πρὸς τοὺς ἀθλητὰς ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ε. Ο. Ν. Ἀχαΐας, τονίσας τὰς ὑποχρεώσεις των ὡς Ἑλλήνων ἀθλητῶν καὶ ὡς ἀγωνιστῶν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Παρέλασις ἀθλητῶν Φαλαγγιτῶν κατὰ τοὺς ἀγῶνας Περ. Διοικήσεως Ἀχαΐας-Ἠλείας.

Αἱ ὁμάδες τῶν Περιφ. Διοικήσεων, ἄριστα κατηρτισμέναι, παρουσίασαν ἕνα ὡραῖον καὶ πειθαρχημένον παιγνίδι. Νικήτρια ὁμὰς ἀνεδείχθη τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀχαΐας μὲ τέρματα δύο ἔναντι ἑνὸς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἠλείας. Ὁ ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 4 χλμ. διεξήχθη μετὰ τὸ α΄ ἡμιχρόνιον (τῶν ποδοσφαιρικῶν ἀγώνων) κατὰ τὸ διάλειμα. Εἰς τὴν βαθμολογίαν ἡ Περιφ. Διοίκησις Ἀχαΐας ἔλαβεν 63 βαθμούς, ἡ δὲ Περιφ. Διοίκησις Ἠλείας 11. Ἡ νικήτρια Περιφ. Διοίκησις Ἀχαΐας ἔλαβε διπλώματα ὡς καὶ οἱ τρεῖς πρῶτοι τοῦ ἀνωμάλου δρόμου ἀτομικά. Οἱ τρεῖς πρῶτοι εἶναι οἱ κάτωθι:

1) Κατραβᾶς (Ἀχαΐας), 2) Ἀνδρουτσόπουλος (Ἀχαΐας), 3) Ἀντωνίου (Ἀχαΐας).

Ὅλοι οἱ ἀθληταὶ ἠγωνίσθησαν μὲ τὸ πνεῦμα ποὺ δημιουργεῖ ἀνωτέρας ψυχὰς καὶ ἔδειξαν τὴν ἀδελφοσύνην ποὺ κατέχει τὰ Ἑλληνόπουλα, τὰ παιδιὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ἐγένετο ὑποστολὴ τῆς Σημαίας καὶ ἀνεκρούσθησαν ὑπὸ τῆς μουσικῆς τῆς Διοικήσεως Ἀχαΐας οἱ ὕμνοι 4ης Αὐγούστου, Ε.Ο.Ν. καὶ ὁ Ἐθνικός.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Ἐτελέσθησαν ποδηλατικοὶ ἀγῶνες μὲ συμμετοχὴν 30 ποδηλατιστῶν, ἀποστάσεως 15 χλμ. Αἱ ἐπιδόσεις ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικαὶ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ πρώτην φορὰν τελοῦνται παρόμοιοι ἀγῶνες.

—Μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ἐγένετο ἐν Σπάρτῃ ἡ πρώτη ἀθλητικὴ συνάντησις μεταξὺ τῶν ἀθλητικῶν Ὁμάδων τῆς XII Διοικήσεως Μεσσηνίας καὶ XI Διοικήσεως Λακεδαίμονος. Διεξήχθη κατὰ πρῶτον Ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν κατὰ τὸν ὁποῖον νικήτρια Ὁμὰς ἀνεδείχθη ἡ Μεσσηνιακὴ μὲ τέρματα 2-1.

Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε σκληρὸς καὶ ἡ νίκη διημφεσβητήθη ἐπὶ πολὺ μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων ὁμάδων. Εἰς τὸν ἐπακολουθήσαντα ὁμαδικὸν ἀγῶνα ἀνωμάλου δρόμου νικήτρια ὁμὰς ἀνεδείχθη καὶ πάλιν ἡ Μεσσηνιακὴ μὲ 80 βαθμοὺς ἔναντι 67 τῆς ἀντιπάλου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. — Εἰς τὸ Δημοτικὸν Γυμναστήριον τῆς πόλεώς μας, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν. Ἕβρου κ. Γ. Παζιώνη, τοῦ περιφερειακοῦ Διοικητοῦ κ. Π. Κωστοπούλου καὶ πλήθους φιλάθλων ἐγένετο φιλικὸς ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν μεταξὺ τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν ὁμάδων τῆς XXIX Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἕβρου καὶ τῆς XXX Ροδόπης. Ἡ ὁμὰς τῆς Ροδόπης ἔχουσα ἀπόλυτον ὑπεροχὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ παιχνιδιοῦ ἐπεβλήθη ἀπολύτως τῆς ἀντιπάλου της μὲ 4-0 (2-0).

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ποδοσφαιρικοῦ ἀγῶνος ἐτελέσθη ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 5.000 μέτρων. Πρῶτος ἐτερμάτισεν ὁ Ν. Κωνσταντινίδης (Ἕβρου), δεύτερος ὁ Ἀγαλίδης (Ἕβρου) καὶ τρίτος ὁ Μάϊογλου (Ροδόπης).

Ἤρχισαν αἱ τακτικαὶ προπονήσεις τῶν ἀθλητῶν μας διὰ τοὺς πανελληνίους ἀθλητικοὺς ἀγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΝ. — (Κιλκίς). Ἐτελέσθησαν τὴν Κυριακὴν 18ην Φεβρουαρίου οἱ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες εἰς τὸ Πολύκαστρον (Κιλκίς) τῶν μικτῶν ὁμάδων Ε.Ο.Ν. τῶν Φαλάγγων Κιλκίς, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου. Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Σ. Πέτροβας, ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια κ. Θωμαΐδου, οἱ Διοικηταὶ τῶν ἄνω Φαλάγγων, οἱ Ἀξιωματικοὶ αὐτῶν καὶ πλῆθος κόσμου. Ὁ ἀγὼν λόγῳ τῆς πιπτούσης χιόνος διεκόπη κατόπιν ἐντολῆς τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Ἐγένετο ἡ πρώτη πετοσφαιρικὴ συνάντησις τοῦ ἤδη προκηρυχθέντος πετοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Ε.Ο.Ν. μεταξὺ τῶν Λόχων τῆς 18ης Φάλαγγος 1ου καὶ 3ου.

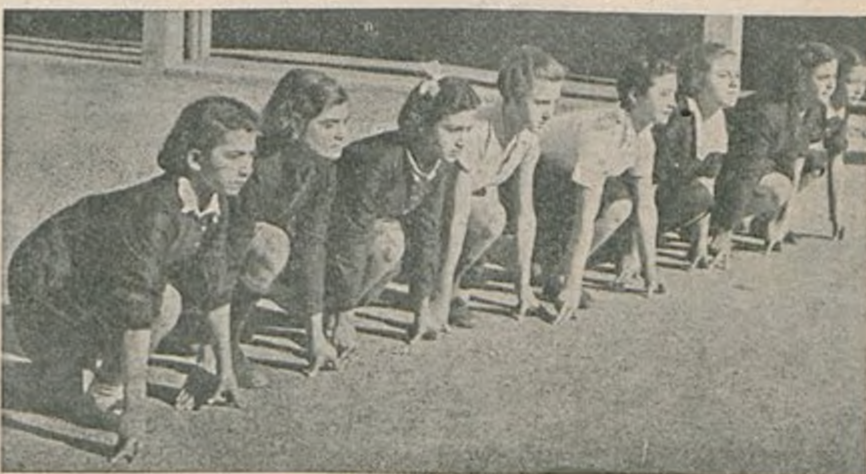
Νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ 3ος Λόχος μὲ 15)12, 10)15 καὶ 15)13.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ἁγ. Παρασκευὴν

ὅπου ἐξέδραμεν ἡ 186 Φάλαγξ τὴν 25ην παρελθόντος συνηντήθη ἡ ὁμὰς τῶν ἐκδρομέων μετὰ τοῦ Λόχου Ἁγίας Παρασκευῆς. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.

Ἡ νικήσασα τὴν ὁμάδα τῆς Χίου ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς τῆς Ε.Ο.Ν. Λέσβου ἐξακολουθεῖ τὰς προπονήσεις της, προετοιμαζομένη διὰ τὰς συναντήσεις τοῦ Β΄ Γύρου

Σκαπάνισσαι δρομεις της Ε. Ο. Ν. Θηλεων Χίου.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν.

Οἱ Διευθυνταὶ Ὑπηρεσιῶν καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. παρέθεσαν τὴν προπαρελθοῦσαν Τρίτην γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλεξ. Ν. Κανελλοπούλου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκ νέου ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του καὶ τῆς ὀνομασίας του ὡς ἀνθυποσμηναγοῦ τῆς Βασ. Ἀεροπορίας.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ὁ μέχρι πρό τινος ἀναπληρωτὴς τοῦ κ. Κυβ. Ἐπιτρόπου ἐπιτελάρχης τῆς Ὀργανώσεως λοχαγὸς κ. Γεώργιος Θεοχαρόπουλος, προσφωνῶν τὸν κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλον εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἀγαπητέ μας Ἐπίτροπε,

Συγκεντρωθήκαμε ἐδῶ ὅλως αὐθόρμητα μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὸ γιορτασμὸ τῆς ἐπανόδου σας εἰς τὰ καθήκοντά σας ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀκόμα τῆς ὀνομασίας σας ὡς ἀξιωματικοῦ τῆς Β. Α., πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖον ἐγὼ προσωπικῶς αἰσθάνομαι διπλῆν εὐτυχίαν καὶ εὐχαρίστησιν διότι διπλῶς πιὰ εἴμεθα συναγωνισταὶ εἰς δύο ὡραίους ἀγῶνας, στὴν Ε.Ο.Ν. τὸν ἐθελοντικὸ στρατὸ τῆς Πατρίδος, στὸ στρατὸ τῆς προόδου καὶ στὸν ἄλλο στρατὸ ποὺ φρουρεῖ αὐτὴν καὶ τὴν πρόοδόν της.

Στὸ χρόνο τῆς ἀδείας σας αἰσθανόμαστε τὴν παρουσία σας πάντοτε κοντά μας, ἀγωνιστική, αἰσιόδοξη συντροφικὴ καὶ φύλακα τῶν ὅσων ὁ Ἀρχηγὸς ἐμπιστεύθηκε στὰ χέρια σας.

Καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη αὐτὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ μαζὺ μὲ τὴν ἀκατάβλητη καὶ ἀέναη προσπάθειά σας, προσπάθεια ποὺ ἐνθαρρύνει καὶ ἐμψυχώνει καὶ ὁποιον ἀκόμη μένει πίσω μᾶς ἔδωσε τὴ μεγάλη τὴ δύναμι γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦμε στὰ καθήκοντά μας.

Συναγωνιστά μας,

Τώρα ποὺ ἦλθες πάλι καὶ θᾶσαι κοντά μας, τώρα περισσότερο ἀπὸ ἄλλη φορὰ νοιώθουμε τὴν εὐχαρίστησι πιὸ ἐπιτακτικὴ νὰ σοῦ διαδηλώσουμε μιὰ ἀκόμα φορὰ τὴν ἀγάπη μας καὶ τὴν πίστι μας στὸν Ἀρχηγὸ μας καὶ σὲ σένα καὶ νὰ σὲ διαβεβαιώσουμε ὅτι στὸ δρόμο μας οἱ συναγωνισταί σου θὰ σταθοῦν στὴ θέσι τους καὶ κοντά σου γεμᾶτοι ἀπὸ πεποίθησι καὶ πίστι, γεμᾶτοι ἀπὸ ζωὴ καὶ φλόγα ἀπ' ὅτι δηλαδὴ πλημμυρίζει ἐσένα, καὶ ὅτι μαζύ σου θὰ φθάσωμε ἐκεῖ ποὺ ὁ Ἀρχηγὸς ἔταξε νὰ φθάσωμε.

Ζήτω ὁ Ἀρχηγός.
Ζήτω ὁ Κ.Ε.Ν.

Τοὺς λόγους τοῦ κ. Θεοχαροπούλου ἐκάλυψαν παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαί.

Ὁ κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἀπήντησεν εὐχαριστῶν.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΠΡΑΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Τὴν 4ην τρέχ. μηνός, παρουσίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε Ο Ν κ. Ἀλεξάνδρου Ν. Κανελλοπούλου, ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ πρατηρίου «εἰδῶν ἐκδρομῆς» τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης.

Τὸ ἱδρυθὲν πρατήριον σκοπὸν ἔχει νὰ προωθήσῃ τὸ ἐκδρομικὸν ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τῆς καταρτίσεως, ὑπὸ τούτων, μιᾶς πλήρους συλλογῆς τῶν ἀπαραιτήτων ἐκδρομικῶν εἰδῶν.

Τὰ εἴδη ταῦτα δύναται πλέον ὁ Φαλαγγίτης νὰ τὰ προμηθευθῇ εἰς τιμὴν κόστους διὰ τοῦ πρατηρίου, προσκομίζων τὸ ἀντίτιμον εἰς φαλαγγόσημα. Τὸ πρατήριον τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ μόνον διὰ τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., εὑρίσκεται εἰς τὸν 3ον ὄροφον τοῦ μεγάρου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, (Καραγεώργη τῆς Σερβίας 4) καὶ παραμένει ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὅπου ὁ φαλαγγίτης δύναται νὰ προμηθευθῇ τὰ εἴδη, εἴτε τμηματικῶς εἴτε συνολικῶς, καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τῆς ταυτότητός του.

Μελετᾶται, ἐπίσης, ὁ τρόπος τῆς ἀγορᾶς τῶν εἰδῶν δι' ἀποταμιεύσεως φαλαγγοσήμων, ἡ ὁποία θὰ συντελῆται διὰ τηρήσεως παρὰ τῶν ὑποτομέων ἀτομικῆς μερίδος, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κάθε φαλαγγίτης θὰ ἐπικολλᾷ ὁπόταν δύναται ἕνα φαλαγγόσημον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἀποκτᾷ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ κεφάλαιον τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀντικειμένων.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος κατὰ τὰ ἐγκαίνια ἠγόρασε πρῶτος μίαν πλήρη συλλογήν, τὴν ὁποίαν προσέφερε διὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ εἰς τοὺς ἀπόρους Σκαπανεῖς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. θὰ ἀποτίσουν φόρον τιμῆς εἰς τοὺς μεγάλους Ἥρωας τῶν Ἐθνικῶν μας ἀγώνων

Ὁ ἑορτασμὸς τῆς ἐπετείου τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας θὰ εἶναι ἐπιβλητικώτατος ἐφέτος, εἰς τὰς τάξεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Δι' αὐτοῦ οἱ νέοι τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ δείξουν πόσο βαθιὰ κατανοοῦν τὴν κληρονομίαν τὴν ὁποίαν ἀφῆκαν εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γενεὰν ἄλλοι μεγάλοι ἀγωνισταὶ τῶν νικηφόρων ἀγώνων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς ἑορτῆς ἀπὸ μέρους τῆς Ε. Ο. Ν. περιλαμβάνει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν ἐπιβεβλημένην εἰς κάθε νέον μὲ ὑψηλὰ ἐθνικὰ φρονήματα ἀπότισιν φόρου τιμῆς εἰς τοὺς μεγάλους ἥρωας παλαιοτέρων καὶ νεωτέρων ἐθνικῶν μας ἀγώνων.

Οὕτω τὴν 23ην καὶ 24ην Μαρτίου θὰ γίνῃ δαφνοδρομία καὶ κατάθεσις δάφνης εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Φαλαγγῖται δαφνοδρόμοι θὰ κομίσουν δάφνην ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν μονὴν τῆς Ἁγίας Λαύρας ὅπου θὰ γίνῃ τὴν 23ην Μαρτίου συμβολικὴ τελετή, ὅπως θὰ γίνῃ καὶ τὴν 24ην Μαρτίου, πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ τελευταίου δαφνοδρόμου Φαλαγγίτου.

Τὴν 24ην Μαρτίου μεγάλη ἀντιπροσωπεία τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ καταθέσῃ στέφανον εἰς τὸ αὐτὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου ἐνῷ αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις τῆς Γενικῆς Ἐποπτείας Πρωτευούσης θὰ στέφουν μὲ δάφνινα στέφανα τοὺς ἀνδριάντας τῶν Ἡρώων καὶ τοῦ Στρατηλάτου Κωνσταντίνου.

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ θέατρον «Κεντρικόν» ὡμίλησεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος, εἰς μεγάλην συγκέντρωσιν τῶν βαθμοφόρων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης τῆς Δ. Α. Σ., Ἀρρένων καὶ Θηλέων, καὶ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

— Μὲ πολὺν ἐνθουσιασμὸν συνεχίζεται ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια τῶν παραχωρηθεισῶν πρὸς καλλιέργειαν καλλιεργησίμων ἐκτάσεων.

Οὕτως ὁ σχηματισμὸς τῆς Παραλίας Αὐλίδος (Εὐβοίας) ἐκαλλιέργησεν ἔκτασιν ἓξ στρεμμάτων. Ἐπίσης τὸ τμῆμα Ε.Ο.Ν. τοῦ χωρίου Μακρυκάπα (Εὐβοίας) ἤρχισε τὴν καλλιέργειαν τῆς ὑπὸ τῆς ἐκεῖ ἐνοριακῆς ἐπιτροπῆς προσφερθείσης ἐκτάσεως ἐξ ὀκτὼ στρεμμάτων.

— Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς 320ης Φάλαγγος περιφερείας Ἡρακλείου (Κρήτης) ἐσκάλισαν τὴν ὑπὸ τῆς ἰδίας Φάλαγγος σπαρῖσαν διὰ σίτου σκαλιστικοῦ ἔκτασιν ὀκτὼ στρεμμάτων.

ΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

— Εἰς ὅλας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Θηλέων ἤρχισεν ἡ κανονικὴ λειτουργία τῶν Σχολῶν εἰδικοτήτων εἰς τὰς ὁποίας καὶ μορφώνονται ὑπὸ εἰδικῶν καθηγητριῶν καὶ καθηγητῶν αἱ Φαλαγγίτισσαι, αἵτινες καὶ ἐκπαιδεύονται εἰς τὰ οἰκοκυρικά, καλλιτεχνικά, τὴν νοσοκομειακὴν βοεφοκομίαν, εἰς ἄλλας πρακτικὰς εἰδικότητας, πτηνοτροφίαν, δενδροκομίαν καὶ εἰς ἀθλητικὰς τοιαύτας.

ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Λακωνίας προσεφέρθησαν ὑπὸ διαφόρων Ὀργανισμῶν 64 στρέμματα καλλιεργησίμου γῆς πρὸς

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

καλλιέργειαν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ εἰσοδήματα τῶν ὁποίων θὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν.

—Ἐπίσης πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Θεσπρωτίας προσεφέρθησαν παρὰ τῶν κ. κ. Θεοδώρου Ἐξάρχου καὶ Χρήστου Τσίτου δύο στρέμματα καλλιεργησίμου γῆς πρὸς καλλιέργειαν γεωμήλων.

—Ὑπὸ τοῦ 4ου Λόχου τοῦ Ὑποτομέως Βεύης τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο.Ν. Φλωρίνης ἐκαλλιεργήθησαν διὰ δευτέραν φορὰν τὰ προσφερθέντα 35 στρέμματα ἀγρῶν καὶ ἤδη ἐφυτεύθησαν μὲ ἀραβόσιτον.

Ἀθηνῶν

Τὴν 5ην τρέχ. μηνὸς ὁ Ἀρχηγὸς ἐπεσκέφθη τὴν Ὑποδιοίκησιν Πανεπιστημίου καὶ προέβη εἰς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐπιτελικῶν αὐτῆς γραφείων. Τὸν Ἀρχηγὸν ὑπεδέχθησαν ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου μετὰ τοῦ ἐπιτελείου αὐτῆς.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ὁ Ἀρχηγὸς προσῆλθεν εἰς τὴν συγκέντρωσιν ἁπάντων τῶν φαλαγγιτῶν τοῦ Γ' ἔτους τῆς Νομικῆς Σχολῆς, καθ' ἣν ἐγένετο, βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς Δ. Α. Σ. Α. ἐκπονηθέντος προγράμματος ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως, συζήτησις περὶ τῆς ἱστορικῆς σημασίας τῆς 4ης Αὐγούστου. Εἰς τὴν συγκέντρωσιν ταύτην ὁ Ἀρχηγὸς παρέμεινεν ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, λαβὼν καὶ ὁ ἴδιος μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, ἐκδηλώσας τὴν πατρικὴν Αὐτοῦ στοργὴν καὶ τὸ πατρικόν Του ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς σπουδάζοντας νέους.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ὁ Ἀρχηγὸς ἐγένετο ἀντικείμενον θερμοτάτων ἐκδηλώσεων τόσον ἐκ μέρους τῶν φαλαγγιτῶν — φοιτητῶν οἱ ὁποῖοι πληροφορηθέντες τὴν ἄφιξίν του κατέκλυσαν τὴν Ὑποδιοίκησιν, ὅσον καὶ τοῦ ἔξωθεν αὐτῆς συγκεντρωθέντος πλήθους.

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Διευθυντὴς τοῦ τμήματος προπαγάνδας ὑγιεινῆς τῆς Δ. Α. Σ. Α. ὡμίλησεν ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ περὶ ἀλκοολισμοῦ. Ὁ ὁμιλητὴς διαγράψας τὴν συμπτωματολογίαν καὶ τὰ καταστρεπτικὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἀποτελέσματα ὑπεγράμμισε τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβε τὸ Νέον Κράτος διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων.

— Ὑπὸ τοῦ Ὑγειονομικοῦ τμήματος τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου κατηρτίσθη τμῆμα παθητικῆς ἀεραμύνης.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑ. — Ὁ Ἱεροκῆρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας Ἀρχιμανδρίτης κ. Χριστόδουλος Παπαγιάννης ὡμίλησε πρὸς τοὺς ἐργαζομένους Φαλαγγίτας τῆς 281 Φάλαγγος.

— Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Ι Τάγματος τῆς 243 Φάλαγγος Ὑποδιοικήσεως Δράμας ἐξέδραμον εἰς τὴν θέσιν «Τσομπάνκα» παρὰ τὸν συνοικισμὸν Νέας Κρώμνης.

— Συνεχίζονται μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν αἱ δοκιμαὶ τῶν ἔργων «Νὰ ζῇ τὸ Μεσολόγγι» καὶ «Τὸ κρυφὸ σχολειό», ἅτινα θὰ ἀναβιβασθῶσιν ἐπὶ σκηνῆς ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Δράμας τὴν 25ην Μαρτίου. Τοὺς ρόλους ὑποδύονται Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας.

— Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν ἐπιτυχῶς αἱ δοκιμαὶ τῆς Χορῳδίας Ὑποδιοικήσεως Δράμας.

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ. — Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἡ προαγγελθεῖσα διάλεξις τοῦ Ἐπιτελοῦς Μ. Σωτηρίου ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ὁμιλιῶν τῆς Ὁμάδος Διαφωτισμοῦ. Ἐδόθη ἐπίσης ἡ διάλεξις τοῦ Συνεργάτου τῆς Ε.Ο.Ν. ἰατροῦ κ. Π. Δεσποτίδου μὲ θέμα: «Ἡ θέσις τῆς Νεολαίας ἐν τῷ Νέῳ Κράτει».

Συνεχίζονται τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς βαθμοφόρων, εἰς ἣν ὁ καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου Φαλαγγάρχης κ. Ζωιτόπουλος διδάσκει ὑγιεινὴν καὶ γυμναστικὴν τακτικῶς δὶς τῆς ἑβδομάδος.

Ὁ χορὸς τῆς 232ας Φάλαγγος Πετριτσίου ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Παρευρέθησαν ὁ κ. Ἔπαρχος κ. Σιντικίης, ὁ Ὑποδ)τὴς κ. Παπασπύρου, ὁ Α' Ἐπιτελὴς κ. Δουζένης καὶ ὁ τοῦ Ι Ἐπιτελικοῦ Γραφείου κ. Δημαπάτης.

Πρωτοβουλίᾳ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου καὶ ἀθλοθετοῦντος τοῦ Ἐπιτελοῦς Μιχ. Σωτηρίου προεκηρύχθη διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τοῦ ἐνταῦθα γυμνασίου διὰ τὴν συγγραφὴν πραγματείας «Πῶς δύναται ἡ Ἑλλὰς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν Γ' Πολιτισμόν». Ἡ προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ἐργασιῶν ἔληξε τὴν 9ην τρέχοντος, ἡ δὲ κρίσις θ' ἀνακοινωθῇ ἐν καιρῷ.

Διὰ δωρεᾶς τῶν ἐν Πετριτσίῳ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς 232ας Φάλαγγος ραδιόφωνον ἀξίας 14.000 δραχμῶν. Ἡ Ὑποδιοίκησις εἰς ἣν ἀνεφέρθη ἡ δωρεά, ηὐχαρίστησε δι' ἐγγράφου της.

Κατ' ἀναφορὰν ληφθεῖσαν παρὰ τοῦ Συνεργάτου τῆς Ε. Ο. Ν. Γ. Καλλιγᾶ ἐδόθη παρ' αὐτοῦ ὁμιλία ἐνώπιον τοῦ λόχου Χρυσοχωράφων μὲ θέμα: «Τὰ ἰδεώδη τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου Ἑλληνικῆς πατρίδος».

ΦΛΩΡΙΝΑ. — Αἱ Φαλαγγίτισσαι Φλωρίνης παρηκολούθησαν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὴν ὁμιλίαν βαθμοφόρων τῆς Ὑποδιοικήσεως περὶ τῆς Ἑλληνίδος ὡς μητέρας.

Εἰς συγκέντρωσιν Φαλαγγιτισσῶν ἀνεπτύχθη ἐπίσης τὸ θέμα: «Περὶ θρησκείας».

ΚΟΖΑΝΗ. — Ἡ ἐκπαίδευσις ἐξωσχολικῶν καὶ ἐσωσχολικῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν ἐσυνεχίσθη τακτικὰ καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα. Ἡ Διευθύντρια τοῦ ΙΙΙ Γραφείου ἔδωσε πρὸς τὰς ἐξωσχολικὰς Φαλαγγιτίσσας μάθημα ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως μὲ θέμα τὰ διάφορα γνωρίσματα τοῦ Ἔθνους, ἀναπτύξασα ἕνα ἕκαστον τούτων χωριστά. Πρὸς τὰς ἐσωσχολικὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας ἀνεπτύχθησαν τὰ μαθήματα ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως «περὶ ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ οἰκοκυρικῶν», «περὶ τοποθεσίας καὶ περιβάλλοντος τοῦ σπιτιοῦ».

Ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ προσεφέρθησαν νὰ ἀναπτύξουν πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας θέματα σχετικὰ μὲ τὴν γυναῖκα.

Ἡ Κοινωνικὴ Πρόνοια Ε. Ο. Ν. διέθεσε σεβαστὸν ποσὸν διὰ τὴν ἀγορὰν μαλλιῶν, τὰ ὁποῖα διένειμεν εἰς ἀπόρους Φαλαγγιτίσσας, αἵτινες θὰ ἑτοιμάσουν ἀντὶ ἀναλόγου ἐπιδόματος διάφορα πλεκτὰ (πουλόβερ, μπλοῦζες, φορεματάκια κ.τ.λ.), τὰ ὁποῖα ἡ Ὀργάνωσις θὰ διανείμῃ εἰς ἀπόρους οἰκογενείας.

Μια γωνια της Ἐκθέσεως Λαϊκης Τεχνης τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Λαρίσης.

ΚΑΤΕΡΙΝΗ. — Αἱ συγκεντρώσεις τῆς Τετάρτης καὶ Κυριακῆς συνεχίζονται τακτικὰ εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Α 143 Φάλαγγος Κατερίνης.

Εἰς τοῦτο συνετέλεσαν κυρίως καὶ τὰ στελέχη τὰ ὁποῖα ἐξῆλθον τελευταίως ἐκ τῆς Σχολῆς Βαθμοφόρων. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐργασίας, ὄχι μόνον ἐκτελεῖται μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἀλλὰ καὶ μὲ σύστημα βασιζόμενον ἀπολύτως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ψυχολογίας τῶν ἐκπαιδευομένων Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκπαιδεύσεως νὰ καθίσταται πλέον συνειδητὴ καὶ ἡ ὑποβολὴ εἰς αὐτὴν νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα προκαλουμένου ἐνδιαφέροντος. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἐκκλησιασμοῦ ἀκολουθοῦν ἀσκήσεις, παιγνίδια καὶ χοροί, καιροῦ δὲ ἐπιτρέποντος γίνεται ὁμιλία.

Ἐπίσης χάρις εἰς τὸν Φαλαγγάρχην τῆς Α 143 Φάλαγγος κ. Βασ. Βουρουνίκον διοργανώνονται ἐκδρομαὶ ἐκπαιδευτικαὶ καὶ ἐξορμήσεις πρὸς ὅλα τὰ γύρω τῆς Κατερίνης χωριά.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ. — Ἤνοιξεν ἡ ἔκθεσις ἔργων λαϊκῆς τέχνης εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων. Κατὰ τὰ ἐγκαίνια παρέστησαν ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης, ὁ κ. Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας, πολλοὶ ἐπίσημοι καὶ πολὺς κόσμος.

Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ὡμίλησε δι' ὀλίγων ὁ κ. Παρῆς διὰ τὴν σημασίαν τῆς ἐκθέσεως

Πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Λαρίσης ὡμίλησεν ὁ Φαλαγγίτης Καλογιάννης μὲ θέμα: «Ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας εἰς τὸν Κόσμον καὶ ἡμεῖς».

Ἑκάστην Τετάρτην καὶ Κυριακὴν συνεχίζεται ἡ στρατιωτικὴ προπαίδευσις. Συνεχίζονται τὰ μαθήματα γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, μέσων συνδέσμων κλπ.

Εἰς τὸν κῆπον τοῦ Γυμνασίου μαθηταὶ Φαλαγγῖται ἐκ τῶν γεωργικῶς ἐκπαιδευομένων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ συνεργάτου καθηγητοῦ κ. Νικολῆ ἐφύτευσαν πατάτες.

Εἰς τὴν Λέσχην συγκεντρώνονται Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς των, συζητοῦν, ἀκούουν μουσικὴν καὶ χρησίμους ὁμιλίας.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ. Ἐξακολουθεῖ συνεχιζομένη μὲ ἐντατικὸν ρυθμὸν ἡ ἐκπαίδευσις τῆς δυνάμεως τῆς Φάλαγγος τόσον ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῆς ὅσον καὶ ἐν ταῖς ἕδραις τῶν σχηματισμῶν. Πρὸς τὰς συναγωνιστὰς τῆς δυνάμεως τῆς ἕδρας τῆς Φάλαγγος ὡμίλησαν ὁ Διοικητὴς τῆς Φάλαγγος «περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἀρχηγοῦ», ὁ Τετράρχης Ι Ἐπιτελὴς τῆς Φάλαγγος «περὶ συγκοινωνιῶν», ὁ διευθυντὴς τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος «πῶς νὰ φυτεύωμεν τὰ δένδρα» καὶ ὁ δημοδιδάσκαλος συναγωνιστὴς κ. Ἀχ. Παπαδόπουλος ἔκαμεν ἑρμηνείαν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ δύο Κυριακάς. Ὁ Διοικητὴς τῆς Φάλαγγος εἰς τὸ σχολεῖον βαθμοφόρων ἐδίδαξε μάθημα «πολιτικῆς ἱστορίας». Ἐλειτούργησαν κανονικῶς τὰ εἰδικὰ τμήματα φιλαρμονικῆς, σαλπιγκτῶν, μέσων διαβιβάσεων καὶ συνδέσμων.

Ἀνάλογος κίνησις παρατηρεῖται καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς σχηματισμούς. Οὕτω εἰς τὸν σχηματισμὸν Φατηρίου ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ὁμαδάρχου διοικητοῦ τοῦ σχηματισμοῦ αἱ κάτωθι ὁμιλίαι: Τὰ πτηνὰ εἶναι σωτῆρες τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ πατάτα καὶ ἡ καλλιέργεια αὐτῆς. Τί περιμένει τὸ Ἔθνος μας ἀπὸ τὴ Νεολαία. Ἡ Ἱστορία τῆς Ἠπείρου. Εἰς τὸν σχηματισμὸν Σκουπίτσης ὁ διοικητὴς τοῦ σχηματισμοῦ ἔκαμεν ὁμιλίαν «περὶ Ἔθιους καὶ περὶ Βασιλείας». Εἰς τὸν σχηματισμὸν Λιόψης ὁ λοχίτης διοικητὴς ἐδίδαξε μαθήματα πατριωτικοῦ περιεχομένου καὶ ὑγιεινῆς. Εἰς τὸν σχηματισμὸν Μαυρονερίου ὁ διοικητὴς ὁμαδάρχης εἰς δύο συγκεντρώσεις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ ἡ 4η Αὐγούστου». Εἰς τὸν σχηματισμὸν Βορτοπίων ὁ διοικητὴς τοῦ σχηματισμοῦ ἔκαμε διάλεξιν «περὶ καλλιεργείας τῆς πατάτας». Παραλλήλως γίνεται ἐργασία συστηματικὴ διὰ τὴν στρατιωτικὴν προπαίδευσιν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Ἡ δύναμις τῆς ἕδρας τῆς Φάλαγγος περιέφραξε διὰ συρματοπλέγματος καὶ ἔσκαψε τὸν πρὸ τοῦ κτιρίου τοῦ κέντρου χῶρον πρὸς δημιουργίαν φυτωρίου ἀμυγδαλεῶν καὶ καλλωπιστικῶν δένδρων καὶ ἀνθοκήπου. Ἐπίσης ἀνώρυξε περὶ τοὺς 150 λάκκους διὰ τὴν συμπληρωματικὴν δενδροφύτευσιν τῆς εἰς θέσιν «Κογκέλες» ἐκτάσεως.

Ὁ Σχηματισμὸς Σκουπίτσης περιέφραξεν ἀναδασωθεῖσαν ἔκτασιν ἐκ 3 περίπου στρεμμάτων, προητοίμασε χῶρον 1½ στρ. πρὸς καλλιέργειαν γεωμήλων καὶ ἐξετέλεσεν ἀποστραγγιστικὰς ἐργασίας δι' ἔκτασιν 5 στρεμ. καλλιεργηθησομένην ὑποδειγματικῶς δι' ἀραβοσίτου, φασολίων καὶ ἐρεβίνθων.

Ὁ Σχηματισμὸς Τσαμαντᾶ προέβη εἰς τὴν ἀνόρυξιν 300 λάκκων εἰς θέσιν «Προφήτης Ἠλίας» διὰ τὴν φύτευσιν ἰσαρίθμων δενδρυλλίων. Ἐπίσης προητοίμασε τοὺς χώρους διὰ φυτώριον καρυδέας καὶ καλλιέργειαν γεωμήλων.

Ὁ Σχηματισμὸς Νεροχωρίου προέβη εἰς τὸ φύτευμα εἰς θέσιν «Ἁγ. Τριάς» 200 δενδρυλλίων πεύκης καὶ 15 δενδρυλ. κυπαρίσσου καὶ εὐκαλύπτου. Ὁ Σχηματισμὸς Κεραμίτσης προέβη εἰς τὸ φύτευμα 200 δενδρυλ. πεύκης καὶ 200 τοιούτων κυπαρίσσου καὶ εὐκαλύπτου. Γενικώτερον συνεχίζεται μὲ ἔντασιν ἡ ἀναδασωτικὴ ἐργασία. Μέχρι τοῦδε ἔχουσι φυτευθῆ περὶ τὰς 6.000 δενδρύλλια πεύκης, κυπαρίσσου, εὐκαλύπτου, ἀμυγδαλῆς καὶ μωρέας. Καθ' ἑκάστην ἀποστέλλονται πρὸς τοὺς Σχηματισμοὺς δενδρύλλια ἐξ Ἰωαννίνων μερίμνῃ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ὑπολογίζεται δὲ νὰ φυτευθῶσι κατ' αὐτὰς καὶ ἄλλαι 4.000 δενδρύλλια.

ΑΓΡΙΝΙΟΝ. — Συνεχίζεται συστηματικῶς ἡ ἐκπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων ὡς καὶ τῶν εἰς σύλλογους φοιτώντων ὑποψηφίων βαθμοφόρων βάσει προγραμμάτων.

— Οἱ Φαλαγγῖται παρακολουθοῦν τακτικῶς μετὰ ζήλου μαθήματα χοροῦ, διδασκόμενα εἰς αὐτοὺς εἰς τὸ Κέντρον τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὸ τοῦ κ. Παζαρίδου.

— Ἡ Χορῳδία τῆς Φάλαγγος Ἀγρινίου διδάσκεται ἐντατικῶς ὑπὸ τοῦ λοχίτου μουσικοῦ κ. Σπυρ. Τσαντήλα προκειμένου νὰ ἐμφανισθῇ προσεχῶς εἰς τὸ κοινὸν τῆς πόλεως Μεσολογγίου, ὅπου προσεκλήθη ἁρμοδίως.

— Ἐπίσης ἡ μανδολινάτα τῆς αὐτῆς Φάλαγγος ἐπετέλεσε σημαντικὰς προόδους, ἐλπίζεται δὲ ὅτι θὰ εἶναι ἱκανοποιητικὴ ἡ ἐμφάνισις της πρὸ τοῦ κοινοῦ τῆς πόλεως μας.

— Εἰς συγκέντρωσιν Φαλαγγιτῶν Ἀγρινίου ὡμίλησαν ὁ θεολόγος κ. Κ. Πόδλος περὶ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς καὶ ὁ γεωπόνος κ. Δ. Μακρῆς περὶ τῶν ἀσθενειῶν τῶν παρ' ἡμῖν καλλιεργουμένων φυτῶν.

— Ἤρχισε συστηματικὴ διδασκαλία γεωργικῶν μαθημάτων εἰς ὁμάδα εἰδικοτήτων ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου κ. Δ. Φάρρου.

— Ἐκ τῶν ὁμιλιῶν καὶ διαλέξεων, αἵτινες ἐγένοντο εἰς συγκεντρώσεις διαφόρων τμημάτων, σημειοῦμεν ἰδιαιτέρως τὴν ἐμπνευσμένην διάλεξιν πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς τῶν λόχων Σφήνας - Λεπενοῦς τοῦ λοχίτου κ. Παπαδημητρίου Κωνσταντίνου μὲ θέμα: «Ἐθνικὰ ἰδανικά».

ΝΑΥΠΛΙΟΝ. — Ἡ 70η Φάλαγξ Ἄργους ἐξέδραμεν εἰς τὴν θέσιν Μότικα ὅπου εὑρίσκονται ἀξιόλογα ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα.

— Αἱ Φαλαγγίτισσαι Σπετσῶν παρακολουθοῦν μαθήματα Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς, χορῳδίας, ἐργοχείρων κλπ.

— Ὁ Σχηματισμὸς Ἀσίνης ἑτοιμάζει θεατρικὸν ἔργον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς μας ἑορτῆς, καταβάλλεται δὲ πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὴν καλλιτέραν ἐμφάνισιν τοῦ ἔργου.

— Εἰς τὴν Ὕδραν ἐγένοντο μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμὸν τὰ ἐγκαίνια τῆς Λέσχης Θηλέων. Μετὰ τὸν ἁγιασμὸν ὡμίλησεν ἡ Διοικήτρια ἀναπτύξασα τὴν δρᾶσιν τῆς γυναικός.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν τὸ ΙΙ Τάγμα Φαλαγγιτισσῶν ἐξέδραμεν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην. Λόχος Φαλαγγιτισσῶν μετέβη εἰς τὸ Μουσεῖον, ὅπου ὁ ἀρχαιολόγος κ. Γ. Πλάτων ἀνέπτυξε πρὸς αὐτὰς ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν Προμινωϊκὴν καὶ Μεσομινωϊκὴν ἐποχήν.

— Τὸ ποδηλατικὸν τμῆμα τῆς 320ης Φάλαγγος ἐξετέλεσε διαφόρους ἀσκήσεις καὶ τὸ ΙΙ Τάγμα ἐξέδραμεν εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον.

— Αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐχωρίσθησαν εἰς διαφόρους εἰδικότητας, ἐγένοντο δὲ τμήματα οἰκοκυρικῆς, γεωργίας, καλλιτεχνικῶν, πτηνοτροφικῶν, δενδροκομικῶν κλπ.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Τὴν Τετάρτην 28ην Φεβρουαρίου, ἡμέραν ἀφιερωμένην διὰ τὴν Ε.Ο.Ν., ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Θηλέων Ρεθύμνης μετέβη εἰς τὸ νοσοκομεῖον συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας τοῦ Γραφείου Προνοίας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀσθενῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὸ γυμναστήριον, ὅπου ἐγένετο ἡ προπόνησις τῶν Φαλαγγιτισσῶν ἀθλητριῶν. Ἀφοῦ παρέμεινεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀνεχώρησε πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν συγκεντρωμένων τμημάτων τῆς 256ης Φάλαγγος. Τὴν 2 μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἡ Περιφ. Διοικήτρια μετέβη καὶ πάλιν εἰς τὸ γυμναστήριον ἔνθα ἐγένετο δοκιμαστικὴ παρέλασις διὰ τὴν 25ην Μαρτίου. Ἀμέσως κατόπιν ἐπεθεώρησε τοὺς λόχους τῆς 255ης Φάλαγγος καὶ παρηκολούθησε τὰ μαθήματα σκοποβολῆς, ποδηλασίας καθὼς καὶ τὰ νοσοκομειακὰ τοιαῦτα. Τὴν 5ην μ. μ. παρέστη εἰς τὸ μάθημα τῆς Πολιτικῆς καὶ Ἰδεολογικῆς Διαφωτίσεως κατωτέρων στελεχῶν.

Χορὸς μετημφιεσμένων τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ρεθύμνης.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Πρὸ ἡμερῶν ὡμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν Φαλαγγιτῶν ὁ καθηγητὴς τοῦ γυμνασίου ἀρρένων Μυτιλήνης κ. Ἀρχοντίδης Βασ. μὲ θέμα: «Ἡ Ἱστορία τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου».

— Ἐπίσης εἰς τὴν αἴθουσαν «Φέμινα» ἐδόθη ἡ ἕκτη κατὰ σειρὰν διάλεξις τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ ὁμιλητὴν τὸν διευθυντὴν τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου Μυτιλήνης κ. Φ. Κωνσταντινίδην καὶ μὲ θέμα: «Ἡ ἐπιστήμη καὶ τὸ Νέον Κράτος».

— Τὴν διάλεξιν ταύτην, ὅπως πάντοτε, παρηκολούθησαν ὅλοι οἱ ἐπίσημοι τῆς πόλεως ὡς καὶ πλῆθος Φαλαγγιτῶν καὶ πολιτῶν.

ΧΙΟΣ (Καρδάμυλα). — Ὁ 2ος λόχος τοῦ Α' Σχολείου Ὑποδιοικήσεως Ε. Ο. Ν. Καρδαμύλων Χίου ἐργάστηκε μιὰ πλαγιὰ 3)4 τοῦ στρέμματος κοντὰ στὸ σχολειὸ καὶ τὴν ἔσπειρε σιτάρι μὲ λίπασμα ποὺ τὰ παραχώρησε ἡ Ὑποδιοίκησι. Τὸ σιτάρι μέρα μὲ τὴ μέρα μεγαλώνει καὶ πρασινίζει τὸν τόπο, ποὺ πρὶν λίγο διάστημα σκέπαζαν ἄγριοι θάμνοι. Οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τακτικὰ τὸ ἐπισκέπτονται καὶ χαίρονται τοὺς κόπους των. Οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς εἶναι ὑπερήφανοι γιὰ τὸ χωράφι τους ποὺ τὸ ἀγαποῦν μὲ στοργή.

ΣΥΡΟΣ. — Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι Ἑρμουπόλεως παρακολουθοῦν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον μαθήματα Πολιτικῆς Διαφωτίσεως, Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς, ὡς ἐπίσης καὶ ἀσκήσεις στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως.

Πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας ἀνεπτύχθησαν τὰ θέματα: «Ἡ Σημαία» καὶ «Σχολεῖον καὶ Οἰκογένεια».

— Ζωηρὰ κίνησις παρετηρήθη ἐπίσης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ὑποδιοικήσεις.

ΧΑΛΚΙΣ. — Τὴν 4ην Μαρτίου ἤνοιξε τὰς πύλας της ἡ Α' Πανευβοϊκὴ Ἔκθεσις ἔργων χειροτεχνίας τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ε. Ο. Ν. Εὐβοίας. Ἡ ἔκθεσις ἐστεγάσθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Οἴκου τοῦ Φαλαγγίτου, περιλαμβάνει δὲ ἔργα λαϊκῆς τέχνης κατασκευασθέντα ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν καὶ Φαλαγγιτῶν.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΑΡΧΙΑ

Ἂς μὴ κακοφανῇ στοὺς ἀνθρώπους τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν μεγάλων ἐπαρχιακῶν πόλεων. Ἡ ἐπαρχία μὲ τὸ χωριό, τὴν κωμόπολι καὶ τὴ μικρή της πρωτεύουσα διεφύλαξε μέχρι τῶν ἡμερῶν μας καὶ θὰ διαφυλάξῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅ,τι ὡραῖο καὶ καλὸ καλλιεργήθηκε ἀπὸ αἰῶνες σ' αὐτὸ τὸν τόπο.

Ἡ ἐπαρχία διέσωσε τὴ δημοτική μας ποίησι καὶ τὸ δημοτικό μας τραγοῦδι, ποὺ τὸ γραμμόφωνο καὶ τὸ ραδιόφωνο μὲ τὴν μοντέρνα τους μουσική, δὲν στάθηκαν ἱκανὰ νὰ τὸ παραμερίσουν ἀπὸ τὸ γλέντι καὶ τὴ ζωὴ τῆς ἐπαρχίας, ὅπως τὸ κατάφεραν στὰ μεγάλα κέντρα.

Ἡ λεβεντουριὰ τοῦ 1821 μόνον στὴν ἐπαρχία τραγουδιέται καὶ τὸ μοιρολόγι τῆς μάνας τοῦ Κίτσου βρίσκει βαθὺ ἀντίλαλο μόνο στὴν καρδιὰ τῆς ἐπαρχίας.

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ μιλήσουμε οὔτε γιὰ τὴ δημοτική μας ποίησι οὔτε γιὰ τὸ δημοτικὸ μας τραγοῦδι, ἀλλὰ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Λαϊκὴ Τέχνη, ποὺ κι' αὐτὴ ἂν ὑπάρχῃ ἀκόμα καὶ ἂν δὲν ἔσβησε, ὑπάρχει γιατὶ τὴν διετήρησε ἡ ἐπαρχία καὶ τὸ χωριό.

Ὁ μηχανικὸς πολιτισμὸς ἔφερε στὸ χωριὸ τὸ φωνόγραφο, τὸ ραδιόφωνο, τὸ αὐτοκίνητο — καὶ μὲ τὸ τελευταῖο τὴ μηχανικὴ παραγωγή, ποὺ κάθε μέρα ἐκτοπίζει τὴ χειροτεχνία — ἀλλὰ δὲν μπόρεσε οὔτε τὸν ἀργαλειὸ νὰ γκρεμίσῃ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἀθάνατου Ἑλληνικοῦ χωριοῦ, οὔτε νὰ ἁρπάξῃ ἀπὸ τὸ χέρι τῆς ἐπαρχιωτοπούλας τὴ βελόνα καὶ νὰ ἀφανίσῃ τὰ περίφημα ὑφαντά μας καὶ τὰ ἀκόμη πιὸ περίφημα κεντήματα τῆς ἐπαρχίας μας.

Καὶ πόσο πλούσια σὲ τέχνη καὶ παραγωγὴ εἶναι ἡ λαϊκή μας χειροτεχνία! Οἱ μαντῆλες τῆς Ἀράχωβας, ποὺ τὶς ζωγραφίζουν μὲ τὸ ροζιασμένο ἀπὸ τὴ δουλειὰ χέρι τους τὰ κορίτσια της, εἶναι ὀνομαστὲς ὄχι μονάχα στὴν περιοχή τους καὶ στὸν κύκλο τῶν ὀλίγων φιλοτέχνων τῆς Ἀθήνας, ἀλλὰ καὶ ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος μας, χάρις στὰ Ἑλληνικὰ περίπτερα ποὺ λειτουργοῦν στὸ ἐξωτερικὸ μὲ τὴν ἐπίβλεψι τοῦ Ὑπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ.

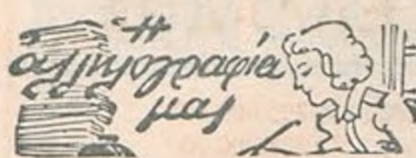
Οἱ λεπτὲς γιρλάντες τους ἀπὸ μικροσκοπικά, τοσοδούλικα τριαντάφυλλα καὶ ἰξό, δὲν εἶναι ἁπλῶς ζωγραφική, εἶναι ποιήματα ποὺ χαμογελοῦν στὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας.

Τὰ ὑφαντὰ τῆς Ἀπειράνθου τῆς Νάξου, ποὺ θαυμάστηκανε πέρσι στὴν ἔκθεσι τῆς Μυτιλήνης, τὰ κιλίμια τοῦ Αἰγαίου, τῆς Κρήτης καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος, τὰ Κρητικὰ κεντήματα καὶ τὰ κεντήματα τῆς Τήνου, τὰ μεταξωτὰ ὑφαντὰ τοῦ ἀργαλειοῦ τῆς Καλαμάτας διαιωνίζονται μ' ὅλο τὸν πόλεμο τῆς μηχανῆς ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κοριτσιῶν τῆς ἐπαρχίας.

Στὴν Ἔκθεσι τῆς Ε.Ο.Ν., ποὺ ὠργάνωσε ἡ Κεντρικὴ Διοίκησι στὴν Ἀθῆνα, θὰ ἰδοῦμε τί πολύτιμος θησαυροφύλακας τῆς Λαϊκῆς μας Τέχνης εἶναι ἡ ἐπαρχία, καὶ πῶς χωρὶς αὐτὴν Λαϊκὴ Τέχνη στὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὰ προϊόντα τοῦ ἀργαλειοῦ καὶ τῆς βελόνας ποὺ θὰ θαυμάσουμε. Ἡ ξυλογλυπτικὴ καὶ ἡ ἀγγειοπλαστική μας θὰ μᾶς δώσουν τὰ ὡραιότερα δείγματα τῆς πιὸ λεπτῆς Λαϊκῆς Τέχνης.

ΜΗΤΣΟΣ ΔΕΙΛΙΝΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΛΛΗΝ ΛΑΧΑΝΑ. Γιατὶ καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Τὸ περιμένομε τακτικὰ γραμμένο. Σημείωσε Π163. — ΜΗΤΣΟΝ ΒΑΡΟΥΝΗΝ. Πρόσεξε τὶς χασμωδίες:

— τὰ ἀκούραστα παιδιὰ
— μακριὰ ἀπὸ τὰ μίση.

Κ. ΑΓΓΕΛΕΤΟΝ. Τὸ διήγημά σου «Ὁ Ἀζὼρ σωτὴρ μου» πολὺ μακρύ. Πρόσεξε τὴ γλῶσσα. Γράφεις «Ὁ Ἀζώρ, τὸν ὁποῖον καὶ δικαίως ὀνομάζω σωτῆρα, δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ ἕνα σκυλὶ ἐκλεκτοῦ γένους, μὲ ὅλα τὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα δίδει ἡ φύσις εἰς τὰ ζῷα καὶ μάλιστα εἰς τοὺς σκύλους». Νομίζομε περιττὴ τὴν ἐξήγησι ὅτι ὁ Ἀζὼρ εἶναι σκύλος καὶ ὄχι τίποτ' ἄλλο. Τί θὰ μποροῦσε νἆναι; — ΣΤΕΛΙΟΝ ΒΕΤΙΜΗΝ. Ἀπὸ τὸ διήγημά σου «Ἡ κυρὰ Παραμυθοῦ» δημοσιεύομε ἐδῶ ἕνα μέρος. Σὲ παρακαλοῦμε νὰ τὸ διαβάσῃς χωρὶς νὰ διακόψῃς τὸ διάβασμα γιὰ νὰ πάρῃς ἀναπνοή. Ἕτοιμος; Ἐμπρός! «... ὅταν ἤτανε χειμῶνας, ποὺ ὁ ἀέρας ἔξω βούιζε καὶ τὸ χιόνι σκέπαζε τὴ γῆ καὶ τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων καὶ ποὺ τὰ παιδιὰ τότε δὲν μποροῦσανε νὰ βγαίνουνε στὶς λάκκες γιὰ νὰ παίζουνε, μαζευόντουσαν στὸ σπίτι τῆς κυρὰ Παραμυθοῦς, ποὺ εἶχε μιὰ γωνιὰ γεμάτη ξύλα, ποὺ βγάζανε κάτι φλόγες μέχρι ψηλὰ τὸ ταβάνι, ποὖχε μιὰ τρύπα κι' ἔβγαινε ὁ καπνός, ἐκεῖ γύρω ἔβαζε τὰ παιδιὰ καὶ καθόντουσαν καὶ τοὺς ἔλεγε παραμύθια ἢ καμμιὰ παλιὰ ἱστορία». Τὰ κατάφερες; Ὄχι! Τὸ ἐγράψαμε καὶ ἄλλη φορά, Στέλιο: μικρὲς φρασοῦλες. Παρακάτω ἔχεις ἄλλη περίοδο μὲ 124 λέξεις! Γράψε μας, γειά σου, τὸ ἴδιο διήγημα μὲ μικρὲς φράσεις 5 - 10 λέξεων. Εἴμεθα περίεργοι νὰ ἰδοῦμε ἂν θὰ τὸ κατορθώσῃς καὶ τί θὰ γράψῃς. Τὸ περιμένομε. Σημείωσε Π165. — ΓΕΩΡΓ. ΜΑΜΑΗΝ. Σὲ συγχαίρομε θερμῶς γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σου. Θὰ προσπαθήσωμε νὰ σ' εὐχαριστήσωμε. Μὴ βιάζεσαι ὅμως. — ΜΑΡΙΑΝ ΣΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΥ. Τὸ διηγηματάκι ἀρκετὰ καλό. Πρόσεξε τὴν κατάταξι τοῦ διαλόγου. Κάπου γράφεις: «— Θὰ ἔλθῃ μιὰ μέρα ποὺ θὰ μετανοιώσῃς γι' αὐτὸ ποὺ ἔκαμες, εἶπε ὁ Ἀλέκος στὸ Δημητράκη. Καὶ θὰ τὸ μετανοιώσῃς σκληρά...». Ὁ διάλογος δὲν εἶναι καλὸ νὰ κόβεται μὲ δευτερεύουσα φράσι καὶ πάλι νὰ συνεχίζεται. Νὰ πῶς ἔπρεπε νὰ τὸ γράψῃς: «— Θὰ ἔλθῃ μιὰ μέρα ποὺ θὰ μετανοιώσῃς γι' αὐτὸ ποὺ ἔκαμες!... Καὶ θὰ τὸ μετανοιώσῃς σκληρά, εἶπε ὁ Ἀλέκος στὸ Δημητράκη». Τὸ ποίημα ἔχει πολλὲς μετρικὲς ἐλλείψεις. Διάβασέ το δυνατὰ καὶ θὰ τὶς ἀντιληφθῇς ἀμέσως. — Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ. Δημοσιεύομεν ἐδῶ μέρος τῆς ἐπιστολῆς σας: «...πόσο ἄλλαξαν πρὸς τὸ καλύτερο τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν εὐλογημένη ἐκείνη ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου, ποὺ θὰ μείνῃ γιὰ πάντα χαραγμένη στὴν ψυχὴ ὅλων τῶν Ἑλλήνων μικρῶν καὶ μεγάλων, πλουσίων καὶ πτωχῶν. Βλέποντας κανεὶς σήμερα σὲ πόσο καλυτέρα θέσι βρίσκεται ἡ ἀγαπημένη μας πατρὶς καὶ ὁλόκληρη ἡ κοινωνία, εὐλογεῖ τὸν Θεόν, ποὺ ἐνέπνευσε στὸν μεγάλο μας Ἀρχηγὸν κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν, τὴν ἰδέαν νὰ ἐνεργήσῃ ἀποφασιστικά». — ΤΑΚΗΝ ΚΡΗΤΙΚΟΝ. Ἐλάβαμε τὸ μακροσκελὲς ποίημά σου «Ἡ 4η Αὐγούστου». Λέγει πολὺ ὡραῖα πράγματα, ἰδίως στὸ ἀφηγηματικὸ μέρος. Ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ δημοσίευσίς του λόγῳ τοῦ μήκους του. Πρόσεξε ἐπίσης τὶς ὁμοιοκαταληξίες. Σὲ μερικὰ μέρη δὲν εἶναι σωστές. Κύτταξε τοὺς 9ον καὶ 10ον στίχους, τοὺς 35ον καὶ 36ον, τοὺς 67ον καὶ 68ον. Στεῖλέ μας κανένα ἄλλο ποίημα συντομώτερο. Ἴσως νὰ δημοσιευθῇ μέρος ἀπ' αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες, ἂν ἐγκριθῇ καὶ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν, στὴν ὁποία θὰ ὑποβάλωμε τὸ ἀπόσπασμα. — ΒΑΣ. ΑΣΤΡΑΝ. Τὸ παραμύθι ποὺ μᾶς ἔστειλες ἔχει δημοσιευθῇ σὲ περασμένα τεύχη τῆς «Νεολαίας». Πάντως τὸ ἐλάβαμε ὑπ' ὄψιν μας, γιατὶ ἔχει μερικὲς οὐσιώδεις παραλλαγές. — Ν. ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΝ. Σᾶς συγχαίρομε γιὰ τὴν ὡραίαν χειρονομίαν σας. Βλέπετε τί θὰ πῇ νὰ ἔχουν οἱ πολῖται ἐμπιστοσύνη στὸ Κράτος; Τὸ ποίημα ποὺ μᾶς ἐστείλατε ἔχει μερικοὺς ἐλαττωματικοὺς στίχους. Προσέξατε τὸ 2ο τετράστιχο. — ΝΙΚΟΝ ΑΚΥΛΑΝ. Θὰ ζητήσωμε σχετικὰς πληροφορίας ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη τῆς «Νεολαίας». — ΘΑΝ. ΚΡΕΜΜΥΔΑΝ. Ἐλήφθη καὶ διεβιβάσθη στὸν ἁρμόδιον συντάκτην. — ΑΘ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Ἀφοῦ τόσο βιάζεσαι νὰ τὸ δῇς δημοσιευμένο, τὸ περνοῦμε ἐδῶ:

Τὰ χιόνια λυῶσαν στὰ βουνὰ
κι' ἡ ἄνοιξη προβάλλει
καὶ σὰ βασίλισσα περνᾷ
μὲ τ' ἄνθηρά της κάλλη.

Τ' ἀηδόνια γλυκοκελαδοῦν
σὲ δάση μυρωμένα
κι' οἱ πεταλοῦδες χαιρετοῦν
τὰ κρίνα τ' ἀνθισμένα.

Τὰ χελιδόνια στὴν παλιὰ
φωλιὰ γυρίσαν πάλι
καὶ ψάλλουν μὲ γλυκειὰ λαλιὰ
τῆς ἄνοιξης τὰ κάλλη.

Γιὰ ὅλα τ' ἄλλα θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε ἀργότερα. Ἔχομε νὰ διαβάσωμε πολλά. — Π. ΑΓΓΕΛΕΤΟΝ. Στεῖλε μας κανένα παραμύθι τοῦ τόπου σου ἢ ὅ,τι δήποτε λαογραφικό. Τὸ προτιμοῦμε. — Κ. ΣΤΡΟΥΖΑΝ. Τὸ ἱστορικὸ ἄρθρο σου ἔχει μερικὰς χρονολογικὰς ἀνακριβείας. Πρόσεξέ τις, διόρθωσε καὶ στεῖλε το πάλι, ἀλλὰ συντομευμένο κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἐμετρήσαμε καὶ τὸ χειρόγραφό σου καλύπτει 2½ σελίδες τοῦ περιοδικοῦ. — ΑΝΝ. ΑΣΠΡΟΓΙΩΡΓΗ. Ὄχι. Κατ' ἀρχὴν ἡ «Νεολαία» δὲν δημοσιεύει θεατρικὰ ἔργα. Πάντως θὰ μᾶς βρῆτε προθύμους νὰ τὸ διαβάσωμε καὶ νὰ σᾶς ποῦμε τὴ γνώμη μας, ἐφ' ὅσον σᾶς ἐνδιαφέρει, ὅπως μᾶς γράφετε. — Κ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΝ. Ἔχετε δίκαιο, ἀλλ' ὁ χῶρος βλέπετε εἶναι πολὺ περιωρισμένος. Πάντως θὰ καταβάλωμε κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμε. — ΗΡΩ ΝΙΚΟΛΑ·Ι·ΔΟΥ. Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν οὔτ' ἐδῶ στὰς Ἀθήνας. Νομίζομε ὅτι δὲν εἶναι δύσκολο νὰ κατασκευάσετε σεῖς ἡ ἰδία. Θὰ ἐρωτήσωμε τὸν κ. Ρώταν τοῦ Παιδικοῦ Κουκλοθεάτρου καὶ θὰ σᾶς ἀπαντήσωμε. — ΜΙΧ. ΚΑ·Ι·ΜΑΚΗΝ. Τὴν ἐπιστολὴν διεβιβάσαμεν εἰς τὸ ἁρμόδιον γραφεῖον. — ΠΕΤΡΟΝ ΔΕΔΕΝ. Περάσετε ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ νὰ συνεννοηθοῦμε προφορικῶς. — ΝΙΚ. ΓΙΟΒΑΝΟΝ. Τὸ ποίημά σας ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπήν. — ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ. Σὲ συγχαίρομε θερμότατα γιὰ τὴν ἀγάπη σου στὸν Ἀρχηγόν. — ΚΑΙΤΗΝ ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ. Ὡραῖο τὸ ποίημά σας, ἀλλ' ἀκατάλληλο γιὰ τὴν «Νεολαία». Στείλετέ το σὲ κανένα ἄλλο λογοτεχνικὸ περιοδικό. Ἀσφαλῶς θὰ τὸ δημοσιεύσῃ, ἐπειδὴ εἶναι πράγματι πολὺ καλό. — ΚΥΡ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΝ. Τὸ περνοῦμε στὴ στήλη αὐτή:

ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Μὲ χαρὰ Σ' ἀντικρύζω
καὶ δακρύζω, πατρίδα,
τί Σὲ βλέπω νὰ Εἶσαι
στόνειρό μου ὡς Σ' εἶδα.

Μύριοι δρόμοι καινούργιοι
συνετὰ ἀνοιχτῆκαν
καὶ κρουνοὶ ἀπὸ πλούσιο
θεῖο φῶς ξεχυθῆκαν.

Καὶ σκορπίσαν τὰ σκότη
τὰ πηχτά, κι' ἀναβλύσαν
ἀρετή, καλωσύνη,
στόνειρό μου ὡς ἦσαν.

Καὶ χαρίζεις καὶ πάλι
τὰ ὡραῖα Σου δῶρα,
σ' ὅλα στ' ἄλλα τὰ μέρη
ὅπως πρῶτα καὶ τώρα.

ΘΕΟΔ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΝ. Τὸ ποίημά σου σατιρικώτατο! Τὸ μέτρο καὶ ἡ ρίμα σωστά. Καταλαβαίνεις ὅμως ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ στὴ «Νεολαία». Ἔχει μερικοὺς στίχους ποὺ εἶναι ἀντιπαιδαγωγικοὶ καὶ ἡ «Νεολαία», ὅπως ξέρεις, διαβάζεται ἀπὸ χιλιάδες παιδιά. Στεῖλε μας κάτι ἄλλο ἐπίσης σατιρικό, κατάλληλο ὅμως γιὰ τὸν «Κῆπο τῶν Σκαπανέων». Σοῦ σημειώνομε μερικὲς λέξεις, ποὺ καλὸν εἶναι ν' ἀποφεύγῃς ὅταν γράφῃς στίχους, ἔστω καὶ σατιρικούς: γῆρας, ὀσμωδέστερος, μεγαλωστί. Κάπου χρησιμοποιεῖς τὴ λέξι «πυργίτης», ἀντὶ «σπουργίτης». Δὲν μπορέσαμε νὰ καταλάβωμε τὸν λόγο. Μήπως τὸ σπουργίτης δὲν ριμάρει μὲ τὸ «αὐτί της;». — ΑΝΑΣΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΝ. «Περίπου δέκα σελίδες!...». Σκέψου ἂν ὅλοι οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Νεολαίας» εἶχαν τὴν ἴδια ἀξίωσι! Θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκδίδεται κάθε μέρα μὲ ἑκατὸ σελίδες καὶ πάλι δὲν θὰ ἐπαρκοῦσε γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλους τοὺς συνεργάτας της. — ΦΟΙΒΟΝ ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΙΔΗΝ. Ἐλάβαμε τὴν ἔκθεσί σου. Τὴ διαβάσαμε καὶ χαρήκαμε ὄχι μόνο γιὰ τὸ ὡραῖο περιεχόμενό της, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀξιέπαινη προσπάθειά σου νὰ τὴ γράψῃς τακτικά, καθαρά, εὐανάγνωστα. Τὸ χειρόγραφο τῆς ἐκθέσεώς σου μᾶς πείθει ὅτι ὅλα τὰ τετράδια καὶ τὰ βιβλία σου θὰ εἶναι ὑποδείγματα ὡς πρὸς τὴν τάξι των. Σὲ συγχαίρομε. — ΘΡΑΣ. ΒΟΛΙΩΤΗΝ. Εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Σὲ παρακαλοῦμε νὰ τὸ γράψῃς ἐκ νέου μόνον στὴ μιὰν ὄψι καὶ νὰ τὸ ξαναστείλῃς. — ΑΝΔΡ. ΑΝΘΟΥΛΗΝ. Μεστὸ σὲ νόημα, σύντομο, καλογραμμένο. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπήν. — Κ. ΠΑΛΑΜΗΔΗΝ. Γιατὶ ποιήματα καὶ σταυρόλεξα στὸ ἴδιο φύλλο χαρτιοῦ; Στὸ μέλλον γράφετε χωριστά. Τὸ σταυρόλεξο ἐδόθη στὸν ἁρμόδιο συντάκτη. Τὸ ποίημα προχειρογραμμένο.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

ΑΝΤΩΝ. ΚΑΠΝΙΣΤΟΝ. Ἐλάβαμε τὶς ζωγραφιές ποὺ μᾶς ἔστειλες. Καλοφτιαγμένες. Ξεχωριστὰ μᾶς ἤρεσε τὸ καραβάκι. Μπράβο σου, Ἀντωνάκη. ΜΑΡΙΑΝ ΟΔΗΓΟΥ. Τί κρῖμα, Μαρία, ποὺ δὲν πρόσεξες ὅτι τὸ ἔχομε δημοσιεύσει. Στεῖλε μας κανένα ἄλλο. Προσπάθησε ὅμως νὰ τὸ σκεφθῇς μοναχή σου. Ἐμεῖς πάντως ἐγελάσαμε πολύ, ἔστω κι' ἂν τὸ ξέραμε. Τὸ γραμματάκι σου καλογραμμένο. — ΚΩΣΤΑΚΗΝ ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ. Ἡ φωτογραφία σου εἶναι πολὺ θαμπή. Παρεκάλεσε τοὺς δικούς σου νὰ σοῦ κάμουν ἄλλη καὶ στεῖλε μας την νὰ τὴ δημοσιεύσωμε. — ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Ἀπὸ τὸ εὐγενικὸ γραμματάκι σου δημοσιεύομε στὴ στήλη αὐτὴ τὰ τελευταῖα του λόγια: «... καὶ ἀγαπῶ τὸν Ἀρχηγό μας κ. Ἰωάννη Μεταξᾶ τόσο πολύ, ποὺ ὅταν βλέπω στὸ σχολειὸ τὴ φωτογραφία του θαρρῶ πὼς μοῦ μιλεῖ καὶ μὲ συμβουλεύει. Ζηλεύω τοὺς Σκαπανεῖς ποὺ ζοῦνε στὴν Ἀθήνα καὶ μποροῦν νὰ τὸν δοῦν καμμιὰ φορὰ στὰ στρατόπεδα καὶ στὸ δρόμο». Μπράβο Δημητράκη. Τὸ γραμματάκι σου τὸ ἐφυλάξαμε μαζὶ μὲ ὅλα τ' ἄλλα γραμματάκια τῶν Σκαπανέων ποὺ λαβαίνομε. — ΓΕΩΡΓΙΑΝ ΚΑΣΤΡΙΝΟΥ. Τὰ «ἔξυπνα καὶ κουτὰ» πρώτης τάξεως. Θὰ δημοσιευθοῦν. — ΑΡΙΣΤ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ. Πολὺ ὡραία ἡ ἀπασχόλησί σου μὲ τὰ γραμματόσημα. Πρόσεξε μόνο μὴ δοθῇς στὴ συλλογὴ γραμματοσήμων, εἰς βάρος τῆς μελέτης τῶν μαθημάτων σου. — ΝΙΚΟΝ ΑΡΝΙΩΤΗΝ. Νόστιμο τὸ ἀνέκδοτο ποὺ μᾶς ἔστειλες. Θὰ τὸ περάσωμε στὸν «Κῆπο τῶν Σκαπανέων». — Π. ΛΑΟΥΤΗΝ. Νὰ περάσῃς χωρὶς ἄλλο. Θὰ εὐχαριστηθοῦμε πολὺ νὰ σὲ γνωρίσωμε. Φανταζόμαστε τὴ χαρά σου ποὺ θὰ ρθῇς γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἀθήνα. Θὰ ἔχῃς νὰ πῇς πολλὰ ὅταν γυρίσῃς πίσω στὸ χωριό. Σοῦ εὐχόμαστε καλὸ ταξίδι.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Τὴν 14 Μαρτίου ἀνεχώρησε δι' Ἀμερικὴν μὲ τὸ ὑπερωκεάνειον «Νέα Ἑλλάς» ὁ κ. Ἀν. Ἀναστασάκος ἐξουσιοδοτημένος ὅπως ἐγγράψῃ συνδρομητὰς καὶ εἰσπράξῃ συνδρομὰς διὰ λογαριασμὸν τοῦ περιοδικοῦ «Νεολαία», ἐπισκεπτόμενος πρὸς τοῦτο τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας καὶ τὰ ἐκπαιδευτήρια αὐτῶν.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 748)

λογίες τῶν ἀνθρώπων, μισὴ - μιὰ ὥρα δρόμος καὶ περισσότερο.

Ὅμως τὸ μικρὸ ἀπόσπασμα προχωρεῖ βιαστικὰ βιαστικὰ κι' ἀποφασιστικὰ πάνω στὶς πλάκες καὶ στὶς ἀνωμαλίες τῆς αὐλῆς, διαβαίνει χαντακάκια, λόγγους ἀπ' ἀγριόχορτα, βουναλάκια ἀπὸ χώματα κι' ἀπὸ πετρίτσες, καὶ δὲ σταματάει καθόλου.

Ἂν εἴχαμε δώσει προσοχὴ τί δρόμο ἀκιβῶς εἶχε τραβήξει τὸ πρῶτο μερμηγκάκι μας μὲ τὴ ζάχαρί του, βλέπουμε τώρα ὅτι ἀπὸ τὸ ἴδιο ἀκριβῶς δρόμο περνάει καὶ ὅλο τὸ ἀπόσπασμα. Πῶς; Ποιὸς ξέρει. Ἴσως τὸ ξεδιαλύνουμε ἀργότερα.

Ὅμως νὰ τώρα ἡ παρέα κοντὰ στὴ ζάχαρι. Ἕνα μικρὸ ψάξιμο ἐδῶ ἐκεῖ, μιὰ μικρὴ ἀναμπουμπούλα καὶ μιὰ ταραχή, — χάθηκε μωρὲ ὁ θησαυρός, μᾶς τὸν πήρανε; Ἀλλὰ ὄχι, ὄχι, νάτος! Ὁρμάει τὸ πρῶτο ἀπάνω του κι' ὁρμοῦνε καὶ τ' ἄλλα ἀπὸ κοντά.

— Ζήτωωω! φωνάζει ἀπ' τὴ χαρὰ του ὁ Στέλιος, ποὺ ἀγωνιοῦσε μὴν τύχη καὶ δὲν τὸν βροῦνε κι' ἤθελε νὰ τὰ πάρη μὲ τὰ χέρια του νὰ τὰ πάη.

Ποιὸς ξέρει μάλιστα. Ἴσως καὶ τὰ ἴδια τὰ μερμηγκάκια ν' ἀγωνιοῦσαν μὴν τύχη καὶ δὲν τὸν εὕρισκαν καὶ ἴσως κι' ἐκεῖνα νὰ φωνάζουνε τώρα ζήτω στὴ γλῶσσα τους, ποὺ μεῖς δὲν ξέρουμε καὶ δὲν ἀκοῦμε.

Β. Δασκαλάκης

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α.Ε.

